

industrija
gumijevih
usnjenih
inkemičnih
izdelkov

Sava Kranj

ŠTEV. 9/XVII

18. MAJA 1977

1. MAJ NA JOŠTU

Jošt, 1. maja. Že nekaj dni v počastitev 1. maja na Joštu je šlo od ust do ust, da se bo nad Kranjem udeležil tudi osrednje občinske proslave tovariš Tito. Ta tiha napoved

SVEČANA SEJA SVETA ZK

Svet zveze komunistov Save je tik pred praznikom pripravil svečano sejo, s katero je partijska organizacija počastila 40-letnico ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije, 85-letnico Titovega rojstva in 40 let njegovega vodstva jugoslovanskih komunistov.

Vzdušje na svečani seji je bilo še posebej prijetno, saj so bili med nami najpomembnejši partijski delavci, ki so delovali v naši tovarni pred in med vojno: Franc Šiška, Ludvik Vitez in Stanko Toplak ter Sonja Drolc in Vinko Kepic. Seji so prisostvovali tudi člani ZK Save, ki so v preteklosti zelo aktivno delali v partijski organizaciji.

Franci Prislan, sekretar sveta je prisrčno pozdravil prisotne in obenem izrekel posebno dobrodošlico predvojnemu revolucionarjem in zadovoljstvo, da so se udeležili svečane seje. V znak priznanja jim je izročil umetniške slike Ive Šubica in sicer Stanku Toplaku Hlapca Jerneja, Francu Šiški Bičkovo skalo, Ludviku Vitezu pa Partizanskega stražarja.

Za pozornost se je v imenu nagrajencev zahvalil tov. Stanko Toplak in pri tem poudaril, da so bili delavci naše tovarne že pred vojno napredni. V sproščeni pripovedi o predvojnih razmerah v »gumici« je povedal veliko zanimivega, marsikaj kar nam doslej o delavskem gibanju v Savi ni bilo znano.

Predsednik ZSM Sava Edo Gruden je nato prebral referat o pomenu letošnjih obletnic in delovanju ZK pri nas.

Sicer pa je treba povedati, da so bile tiste dni pred prvomajskimi prazniki številne seje osnovnih organizacij ZK, na katerih smo sodelovali v proslavljanju najbolj pomembnih jubilejev v svobodni samoupravni socialistični domovini.

Proslave v različnih oblikah pa se bodo nadaljevale skozi vse leto tako v Savi, v našem mestu, republiki in po vsej Jugoslaviji. Spontano in prisrčno. **Jože Štular**

SAVSKA FOLKLORA NA SVEČANOSTI V BEOGRADU

Dne 25. maja, ko bomo milijoni delovnih ljudi na televiziji spremljali svečanosti ob dnevu mladosti in izročitev zvezne štafete tovarišu Titu, bomo zagotovo – vsaj za hip – na zaslonih ugledali znan obraz. Namreč, skupina 250 mladink in mladincev – plesalcev ljudskih plesov iz socialistične republike Slovenije bo skupaj z enako skupino Kosmeta na stadionu JNA v Beogradu predstavila v Rdečem ansamblu splet plesov iz narodnoosvobodilne vojne.

Teden dni pred nastopom bosta v Beograd odpotovali skupina iz SRS in s Kosmeta ter vadili skupen nastop.

Čeprav naši folkloristi do sedaj niso dobili malo priznanj, pa jim nastop ob dnevu mladosti, nastop predsedniku Titu za njegov rojstni dan, gotovo pomeni največ v vsem dosedanjem plodnem delovanju. Več o nastopu bomo pisali po njihovi vrnitvi.

in lepo sončno jutro sta privabila na prireditveni prostor okrog 15.000 udeležencev.

Nekaj po deseti uri se je pripeljal tovariš Tito z ženo Jovanko in spremstvom, v katerem so bili Edvard Kardelj, Stane Dolanc, Franc Popit, Sergej Kraigher, Lidija Šentjurc, Franc Leskošek, Ivan Maček ter predstavniki Skupščine občine Kranj. V imenu prireditelja občinskega sindikalnega sveta Kranj ga je pozdravil njegov predsednik Viktor Eržen. Množica pa je skandirala TITO – PARTIJA. Vzdušje je bilo tako veličastno, da je tov. Tito vzel fotoaparatus in napravil nekaj posnetkov. Po tem se je tov. predsednik pozdravil s predvojnimi revolucionarji in se napotil na improvizirano tribuno. Kranjska godba je zaigrala Internacionalo, akademski pevski zbor ter pevski zbor DPD Svoboda iz Stražišča pa sta to pesem zapela. Sledil je slavnostni govor, ki ga je imel predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Kranj tov. Viktor Eržen. V njem je orisal zgodovinski pomen praznika in zagotovil, da bodo delavci Kranja še naprej odločni borci za graditev demokratičnih samoupravnih socialističnih odnosov v naši družbi. Tov. Titu pa je ob njegovi 85. letnici izrekel iskrene čestitke v imenu vseh zbranih z željo, da bi ostal še dolgo med nami in da

bi nas še dolgo tako uspešno vodil. Šopek s 85. rdečimi nagelnji pa sta mu izročila Ivanka Justin, delavka Tekstilindusa in Tone Mohorič iz podjetja Gradbinec. Pod nebo je poletelo 85 golobov za Titov rojstni dan in še 40 za njegovih 40 let na čelu KPJ.

Sledila je podelitev sindikalnih priznanj šestim sindikalnim organizacijam in 22 zaslužnim sindikalnim delavcem. Med nagrajenimi sta bila tudi dva Savčana, in sicer Jože Antolin, sekretar sindikalne organizacije in Vule Cicmilskladščnik. Priznanje je dobila tudi sindikalna organizacija skupnosti tozdog TAP. Po krajšem kulturnem programu je na povabilo organizatorja spregovoril tudi tov. Tito. Med drugim je dejal: »Vsem vam čestitam ob vašem velikem prazniku. Ta praznik je naš delavski razred nekoč slavil pod policijskim nadzorstvom. A vseeno smo ga vztrajno proslavljali in vedeli smo, da bomo zmagali.«

Po kratkem govoru se je tov. Tito pomešal med delavce, predvsem med nagrajene in se rokoval z njimi; seveda brez spominskega posnetka tudi tokrat ni šlo.

Po 12. uri se je tov. Tito dobro razpoložen vrnil na Brdo pri Kranju, mnogi delovni ljudje in občani pa so se šele proti večeru odpravili proti domu.

Janez Jereb

Temeljna organizacija združenega dela Izobraževalni center Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA Kranj

RAZPISUJE

za šolsko leto 1977/78 vpis v redne šole, in to:

1. v POKLICNO GUMARSKO ŠOLO 30 učencev (tudi dekleta)
(od tega 8 učencev za Kemično tovarno Moste v Ljubljani)
2. v POKLICNE ŠOLE DRUGIH STROK 13 učencev
(elektrikarji, strugarji, finomehaniki, orodjarji, brusilci, puškarji, rezkalci)

VPISNI POGOJI ZA POKLICNO GUMARSKO ŠOLO IN POKLICNE ŠOLE DRUGIH STROK:

- končanih 8 razredov osnovne šole, lahko brez ocene iz tujega jezika,
- uspešno opravljen test ročnih spretnosti,
- zdravniški pregled v ambulanti SAVA,
- starost do 18 let.

ZA SPREJEM V ŠOLO PREDLOŽITE:

- prošnjo za sprejem (če niste oddali predhodne prijave),
- zadnje šolsko spričevalo,
- prošnjo za sprejem v dijaški dom (oddaljeni učenci),
- izjavo staršev, da bo učenec ostal v delovnem razmerju toliko časa, kolikor bo trajalo šolanje.

UGODNOSTI V ČASU ŠOLANJA:

- mesečna nagrada, ki je odvisna od učnega uspeha (v prvem razredu od 900 do 1200 din),
- povračilo prevoznih stroškov nad 40 din, če se učenec vozi v šolo,
- delovna obleka in čevlji,
- topel obrok (malica),
- regres za dopust,
- učni pripomočki (skripta) za strokovne predmete.

Učenci, ki bodo pokazali prizadevnost in dosegli zelo dober uspeh, se lahko vključijo v nadaljnje šolanje ob delu na delovodski gumarski šoli ali na drugih rednih srednjih šolah kot naši štipendisti.

Učenci, ki se po končani šoli zaposlijo, se po določeni praksi lahko vključijo v šole za zaposlene, in to v skladu s potrebami delovne organizacije.

ROK PRIJAVE

Rok prijave je 20. junij 1976 na naslov
IZOBRAŽEVALNI CENTER SAVA KRANJ, Kranj, Medetova 1.

Temeljna organizacija združenega dela Izobraževalni center Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA KRANJ

RAZPISUJE

- 2 štipendiji na administrativni šoli,
- 2 štipendiji na upravno administrativni šoli,
- 4 štipendije na ekonomski srednji šoli,
- 2 štipendiji na srednji tehnični šoli, strojni oddelek,
- 2 štipendiji na srednji tehnični šoli, kemijski oddelek,
- 1 štipendijo na višji tehnični varnostni šoli, požarno varnostna smer,
- 1 štipendijo na fakulteti za strojništvo,
- 1 štipendijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelek za kemijsko tehnologijo
- 2 štipendiji na ekonomski fakulteti

(eno od teh dveh razpisuje skupnost tozdov Kemična tovarna Moste, Ljubljana).

Višina štipendije je odvisna od učnega uspeha kandidata in je v skladu s samoupravnim sporazumom o štipendiranju učencev in študentov.

Kandidati morajo pisмени prošnji priložiti še življenjepis, fotokopijo zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o opravljenih izpitih, potrdilo o premoženjskem stanju in poprečnih dohodkih staršev za leto 1976.

Prošnjo in dokumente naj kandidati pošljejo, najkasneje do 15. junija 1977 na naslov:
Izobraževalni center SAVA KRANJ, Medetova ulica 1, 64000 KRANJ.

Izobraževalni center Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj

RAZPISUJE

za šolsko leto 1977/78 ŠTUDIJSKI OB DELU (izredno šolanje), in sicer:

NA SREDNJIH, VIŠJIH IN VISOKIH ŠOLAH IN FAKULTETAH
(izven delovne organizacije)

ki so v skladu s potrebami naše delovne organizacije.

Članom kolektiva, ki z delovno organizacijo nimajo sklenjenih pogodb za šolanje ob delu in se pripravljajo na **strokovni ali zaključni izpit**, lahko svet za medsebojna razmerja odobri 7 dni študijskega dopusta.

Delavci, ki želijo koristiti tak dopust, naj vsaj 15 dni pred nastopom dopusta predložijo Izobraževalnemu centru prošnjo za odobritev študijskega dopusta in soglasje vodje.

V primeru, da bi tak delavec potreboval več kot 7 dni odsotnosti z dela za opravljanje strokovnega ali zaključnega izpita, pa lahko svet za medsebojna razmerja odobri v skladu z določili 106. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih neplačano odsotnost z dela, ki pa ne sme trajati več kot 20 dni.

DELOVODSKO GUMARSKO ŠOLO

Pogoji za vpis:

- končana poklicna gumarska šola ali druga poklicna šola z opravljenimi diferencialnimi izpiti,
  - najmanj 2 leti prakse v naši delovni organizaciji,
  - uspešno opravljen psihološki test in zdravniški pregled,
  - odslužen vojaški rok.
- Šolanje traja 2 leti, predavanja so v seminarski obliki v popoldanskem času.

ŠOLO ZA GUMARSKO DELAVCE – ZA ZAPOSLENE (ozek profil)

Pogoji za vpis:

- končanih najmanj 6 razredov osnovne šole in
  - vsaj eno leto prakse v naši delovni organizaciji.
- Šolanje traja eno šolsko leto.

POGOJI ZA SKLENITEV POGODBE: za študij ob delu so:

- da sta smer in stopnja šolanja v skladu s potrebami delovne organizacije, za kar da soglasje kadrovskega splošni sektor,
- da je delavec zaključil zadnje šolanje vsaj z dobrim uspehom,
- da je uspešno opravil psihološki test pa tudi zdravniški pregled,
- da se s študijem ob delu strinja vodja,
- da delavec ni na stroške delovne organizacije že enkrat obiskoval šolo iste stopnje, a druge smeri,
- da uspešno dela na delovnem mestu,
- da ni bil disciplinsko kaznovan.

Kandidati morajo pisмени prošnji priložiti še zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih in priporočilo njihovih vodij.

Prošnjo in dokumente naj kandidati pošljejo v Izobraževalni center najkasneje do

15. JUNIJA 1977

Vabimo delavce, ki se žele strokovno izpopolnjevati ob delu, da se prijavijo na razpis. Obvezno pa se morajo vključiti v izobraževanje ob delu tisti, ki imajo z odločbo o razporeditvi ali z izjavo o izobraževalni obveznosti dolžnost dokončati katero izmed razpisanih šol oziroma fakultet.

Delavce, ki nimajo zaključene osnovne šole vabimo, da se ypišejo v

OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE

Vpišejo se lahko v 5., 6., 7. in 8. razred. Šolanje za vsak razred traja 20 tednov. Šolanje je za delavca brezplačno; del stroškov krije izobraževalna skupnost, del pa delovna organizacija.

Tisti, ki se boste odločili za šolanje v osnovni šoli za odrasle, predložite najkasneje do 15. JULIJA 1977

Izobraževalnemu centru naslednje dokumente:

1. zadnje šolsko spričevalo,
2. izpisek iz rojstne matične knjige,
3. priporočilo vodje.

Delavce, ki se bodo prijavili v šolo, bomo po njihovi želji vpisali v osnovno šolo na Delavski univerzi Tomo Brejč v Kranju, lahko tudi v Tržiču ali Škofji Loki.

OBISK UREDNIKOV TOVARNIŠKIH GLASIL

V četrtek, 19. aprila, je bil v Savi posvet urednikov tovarniških glasil iz občine Kranj z namenom, da bi se dogovorili o poenotenju informiranja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in občini ter o vlogi in mestu ljudskega odpora in družbene samozaščite v internih glasilih.

Na posvetu je sodelovalo 16 urednikov tovarniških glasil ter naši strokovni in družbenopolitični delavci, ki so v zadnjem delu razgovora gostom predstavili informiranje v Savi.

Se pred razgovorom so si gostje z zanimanjem ogledali proizvodni proces v TAP.

VELIČASTNO PRAZNOVANJE NA JOŠTU

OB ODKRITJU SPOMINSKEGA OBELEŽJA REVOLUCIONARJU IVANU TOMINCU

JANKO PREMRL-VOJKO:
IZGUBILI SMO SVOJEGA UČITELJA

V času, ko praznujemo tri pomembne jubileje — 40-letnico prihoda tovariša Tita na čelo komunistične partije, 40-letnico ustanovitve KP Slovenije ter 85. rojstni dan tovariša Tita, je bila v krajevni skupnosti Stražišče na hiši pri Tomincu odkrita spominska plošča delavcu, revolucionarju, komunistu, kranjskemu delegatu na ustanovnem kongresu KPS na Čebinah in borcu NOB Ivanu Tomincu.

Ivan Tominec je bil rojen leta 1911 na Hrušici. Otroštvo in mladost je Ivan prežival v okolju, ki mu je že zgodaj odkrilo spoznanje o družbi izkoriščevalcev in izkoriščanih, odkrilo spoznanje o nujnosti razrednega boja. V očetu — železničarju, ki so ga dosegli vplivi velike oktobrske revolucije, je dobil učitelja in vzornika.

Leta 1923 se družina preseli na Vahtnico na Joštu in nekaj kasneje v delavsko-kmečko Stražišče. V Kranju je dokončal štiri razrede nižje gimnazije, kar je bila za takratne razmere dokaj solidna izobrazba. Leta 1929 se je zaposlil v takratni tekstilni tovarni Jugočeški kot delavec — tiskar. Kmalu ga je zajel val naprednega gibanja, postal je delavski zaupnik in član splošne delavske strokovne zveze, ki so ji rekli tudi »rdeča«.

Zaradi aktivnosti v gibanju, zaradi splošne razgledanosti in izpričane revolucionarnosti je bil leta 1934 sprejet v ZK. Sprejem med organizirane komuniste je predstavljal in predstavlja delavcu-proletarcu največjo čast in ponos, nadzaupaniminalogami v prvih borbenih vrstah boja za pravice delovnega človeka. Ivan Tominec je zaupanje častno opravičeval, saj je že naslednje leto postal sekretar partijske organizacije v Jugočeški in kmalu za tem tudi sekretar okrožnega komiteja KPJ za Kranj. Kranjske delavce je popeljal na zlet »Svoboda« v Celje in tam poleg tov. Leskoška tudi govoril in predvidel možnost stavke tekstilnih delavcev.

Stavkovni val slovenskega in jugoslovanskega delavstva, ki je bil v tedanjih težkih razmerah šestojanuarsko monarhofašistične diktature ena izmed oblik dela KPJ za boljše gnotne in politične pogoje, se je razmahnil v največjem obsegu prav v Kranju. Zgodovina je pokazala, in v vseslovenskem proslavljanju 40-letnice tekstilne stavke v Sloveniji preteklo leto smo to ponovno potrdili, da je bila najbolje organizirana stavka v Kranju z gled tekstilnim delavcem v drugih krajih.

Ivan Tominec je odigral v tej težki in neizprosni bitki pomembno vlogo kot glavni delavski zaupnik in vodja medstavkovnega odbora. Zaradi njegove doslednosti in pogumnega vztrajanja za pravice delavcev so mu delavci tudi zaupali. Danes lahko ugotovimo, da Tominec ni nasedel niti delodajalcem niti ni popustil kompromisarskim stališčem tajnikov tedanjih strokovnih komisij, naj se stavka konča zgolj ob sladkobnih obljubah. Vsi, ki smo bili očividci razrednega boja, vemo, kakšen pogum mora imeti komunist, kako mora biti vztrajen in prepričljiv, kadar se delavcev poloti pod težo groženj, nasprotne propagande in lažnih obljub nemir in kolebanje. Vse to je Tominec izkusil in zdržal. Čeprav so ga s 140 drugimi delavci vred vrgli na cesto in ga zapirali, ni klonil zakaj vedel je, da je to zmaga delavskega razreda, komunistične partije, in ne nazadnje tudi njegova. Kapitalistični družbeni sistem pa se je v svoji surovosti razgalil pred očmi delavcev in kmetov.

Zato ni naključje, da ga leto po stavki najdemo med delegati ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, katerega 40-letnico proslavljamo letos. V tisti hladni pomladanski noči je zastopal komuniste in preko

Občani krajevne skupnosti Stražišče so z zdeležbo pri odkritju spominskega obeležja dali priznanje padlemu revolucionarju Ivanu Tomincu

njih delavce in kmete kranjskega področja. Titova vizija partije se je uresničevala v svoji najstvarnejši vsebini in obliki. Nastajala je partija, ki naj popelje in ki je popeljala delovno ljudstvo do uresničitve gesla »Delu čast in oblast«, slovenske in jugoslovanske narode pa k njihove-mu prebujenju in osvoboditvi. 40 let zgodovine Manifesta ustanovnega kongresa KPS na Čebinah izpričuje njegovo dialektično pronicljivost. Tov. Kardelju so se kot soavtorji pridružili tudi delegati kongresa, ko so ga odobrili. In Ivan Tominec je bil med njimi.

Kapitalisti Kranja so se maščevali voditeljem stavke med drugim tudi tako, da jih niso hoteli zaposliti. 19 jih je z vednostjo komunistične partije leta 1937 ustanovilo tekstilno zadrugo tu v Stražišču pri Tominčevih v drvarnicah, ki so stale na mestu današnjih drvarnic in garaž. Vodja in poslovodja zadruge je postal Ivan Tominec kot najbolj razgledan med njimi. S kako strahotnimi težavami so se morali spoprijeti in v kakšnih okoliščinah so se morali boriti za svoj skromni obstanek, je danes ob tej priložnosti nemogoče v celoti prikazati. Ugotovimo lahko, da je bila ustanovitev, delovanje in obstanek tekstilne zadruge eden redkih poizkusov v kapitalističnem družbenem sistemu stare Jugoslavije uveljavljati geslo »Delu čast in oblast«, čemur danes pravimo samoupravljanje in delitev po delu. Zadruga je delovala najprej tu v Stražišču, kasneje pa v svoji novi zgradbi v Otočah. Od 19 ustanovnih članov je naraslo članstvo na približno 50 ob vdoru okupatorja.

Člani tekstilne zadruge — tretji z leve proti desni sedi Ivan Tominec.

Dogajanja tedanjega časa ni mogoče ocenjevati z današnjimi merili. Zadrugniki so bili delavci z veliko volje in pripravljenosti na samoodpovedovanje, toda brez potrebnih strokovnih in še bolj brez poslovnih izkušenj. Ivan Tominec je zato opravil tečaj tekstilnega tehnikuma, knjigovodski tečaj, se spoznaval s formalnimi in neformalnimi pogoji poslovanja.

Selitev zadruge v Otoče prav gotovo ni bila naključna, saj je na Dobravi nad Otočami deloval Stane Žagar, eden najpomembnejših gorenjskih komunistov. Tudi imena članov zadruge: dr. Joža Vilfan, dr. Stanovnik, dr. Furlan, dr. Štampihar, dr. Miha Potočnik in padlega narodnega heroja Ceneta Štuparja, takratnih, kasnejših in tudi današnjih vidnih komunistov, ki tedaj niso živeli v Kranju, nam kažejo na omenjeno legalno obliko partijskega delovanja.

Vdor okupatorja v deželo je našel komunistično partijo Slovenije in Jugoslavije pripravljeno, da popelje narode v boj za obstanek. Toda ni boj brez žrtev. Tudi Ivan Tominec je bil kmalu v začetku maja 1941 aretiran in preko Šentvida in Begunj odveden v taborišče Kraut. Že avgusta istega leta mu je uspelo v skupini z drugimi pobegniti. Načeto zdravje ga je prisililo k daljšemu zdravljenju v ilegali, vendar je že spomladi 1942. neumorno deloval kot aktivist na notranjsko-primorskem področju, potem pa se priključil vipavski četi, ki jo je vodil slavni narodni heroj Janko Premrl-Vojko. Ni mu bilo dano, da bi dočkal uresničitve svojih idealov. Kot pomočnik političnega komisarja je padel 8. septembra 1942. v bližini vasi Slap pri Vipavi v spopadu z italijanskimi bersaljezi. Njegovo smrt opisuje njegov soborec Ivan Renko v svoji knjigi Vojkov rod. Po izjavi še živečega očividca je ob pogrebu Janko Premrl-Vojko dejal: »Izgubili smo svojega učitelja!«

V prisotnosti velikega števila občanov krajevne skupnosti Stražišče, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij kraja, občine in predstavnikov delovnih organizacij se je slovesnosti udeležil tudi član sveta federacije tov. Miha Marinko. S svojo navzočnostjo je dal tej slovesnosti poseben pomen, padlemu revolucionarju Tomincu pa priznanje za njegov prispevek pri graditvi nove, pravičnejše družbene ureditve.

Slavnostni govor je imel prvoborec Tine Zaletel, spominsko obeležje pa je odkril tov. Henrik Peternel, sekretar občinske konference ZK Kranj, v kulturnem programu pa so sodelovali: moški pevski zbor Svobode iz Stražišča, pevski zbor osnovne šole Lucijan Seljak in recitatorji te šole.

Po odkritju spominskega obeležja je tov. Miha Marinko odšel s predstavniki družbenopolitičnih organizacij Stražišča na svečano sejo osnovne organizacije ZK.

J. Jereb

Nepregledna množica je v Kranju na svečanosti spremila zvezno štafeto mladosti.

ŠTAFETA MLADOSTI V KRANJU

Letošnja štafeta mladosti s pozdravi predsedniku republike dragemu tovarišu Titu je krenila na pot po Jugoslaviji iz mesta mladosti Niša. Njena pot po mestih in vaseh naše domovine je potekala še posebej svečano, saj je šla na pot v jubilejnem letu, ko praznujemo 85. rojstni dan maršala SFRJ Josipa Broza in 40. letnico njegovega prihoda na čelo komunistične partije Jugoslavije, zato so v letošnji palici poleg pozdravov dragemu predsedniku shranjene zahvale dragemu Titu za vse, kar je naredil za našo revolucionarno pot in NOB.

Štafetna palica je med svojo potjo po Sloveniji prišla 18. aprila tudi v Kranj. Priprave na sprejem štafete mladosti, ki so potekale že od srede marca, so zajele dobršen del kranjske mladine, saj je bilo potrebno za nošenje štafete mladosti na 5 km dolgi progi zagotoviti 480 nosilcev in spremljevalcev. Pri pripravah za sprejem štafete v občini je aktivno sodelovala tudi organizacija ZSM v Savi, iz vrst mladih delavcev iz delovne organizacije Save in iz vrst učencev Poklicne gumarske šole je poleg glavnega nosilca tov. Jenko Darka sodelovalo še 50 nosilcev in nosilk. 18. aprila bi morala kranjska mladina ob 18.20 prevzeti štafetno palico od mladincev občinskega komiteja ZSMS Šiška v gradu Goričane, kamor so s sicer 30-minutno zamudo prinesli štafetno palico kadeti šole za notranje zadeve iz Tacna.

Po krajšem programu je štafetna palica krenila v spremljavi avtomobilov kranjskih avto-moto društev, Mladinskega servisa in garnizona JLA Kranj proti Kranju. Na Laborah je štafetno palico pričakoval prvi nosilec, ki je štafetno palico prvi ponesel skozi Kranj, štafetna palica je iz rok v roke prišla v spremstvu kolesarjev kolesarskega kluba Sava na prireditveni prostor, kjer jo je z nestrpnostjo pričakala več kot tisočglava množica. Kulturni program, ki je potekal že pred prihodom štafetne palice, je bil prekinjen le toliko, da je tov. Jože Hribar, predsednik Osnovne organizacije ZSM Vodovodni stolp, prebral pozdravno pismo tov. Titu. Že pred prihodom štafetne palice pa je tov. Mato Gostiša, sekretar aktiva ZK pri predsedstvu občinskega komiteja ZSMS Kranj, orisal pomen letošnjih jubilejev.

Štafetna palica je nadaljevala pot na Kokrico, kjer so jo prebivalci krajevne skupnosti Kokrica pozdravili pred podružnično šolo na Kokrici. Nato je kolona avtomobilov s štafetno palico nadaljevala pot proti Golniku, kjer so jo pozdravili prebivalci krajevne skupnosti Golnik in delavci Inštituta za TBC na Golniku. Štafetno palico so kranjski mladinci ob 19.50 predali mladini Tržiča, od tu pa je nadaljevala pot v Radovljico in Begunje, kjer je prenočila. Ob vsej njeni poti so nosilce štafetne palice ljudje prisrčno pozdravljali in s tem na nek način izražali, četudi simbolično najtoplejše želje tov. Titu za njegov 85. rojstni dan.

Neven Soič

Nadvse svečano so mladi pozdravili štafeto s pozdravi tovarišu Titu.

Z GLASBO, VESELJEM IN NAVDUŠENJEM SMO SVEČANO SPREMILI ŠTAFETO MLADOSTI

Že ob 13. uri 26. marca se je pričelo veselje delavcev. Bili smo pred halo tehničnih izdelkov, poleg trihune. Iz zvočnikov so donele borbene pesmi in v spomin priklicale razpoloženje revolucije, partizanov iz časov osvobajanja izpod jarma okupatorjev in domačih izdajalcev.

Točno ob 13.30 so mladi delavci Vulkana ponesli našo lokalno štafeto mladosti. Ta štafeta je eden izmed štiridesetih pozdravov tovarišu Titu za njegov 85. rojstni dan. Štafeto so ponesli skozi vse naše obrate in delavci so jo burno pozdravljali.

Ob 13.45 so štafeto prinesli na tribuno, okrašeno s cvetjem, zastavami in Titovimi slikami. Pred zbranimi delavci, ki so navdušeno ploskali, se je pričel bogat kulturni program. S posebnim ozvočenjem v tovarni in okrog nje je bilo omogočeno, da so svečanost

spremljali prav vsi. V spletu naših lepih narodnih plesov je izstopalo kolo: Ide Tito preko Romanije...

Ob pol petih popoldan so učenci osnovne šole 29. november iz Čokota izvedli svoj kulturno umetniški program: recitacije pesmi. Prisotni so se jim za vsak del navdušeno zahvalili. Potem je tov. Miodrag Stevanović, predsednik koordinacijske konference sindikata Vulkan, prebral pozdravno pismo, s katerim naši delavci iskreno in prisrčno pozdravljajo tovariša Tita in mu čestitajo k njegovemu 85. rojstnemu dnevu.

Štafeto je prevzela skupina mladink in mladincev. Odnegli so jo skozi špalir delavcev, ki so jo navdušeno pozdravljali, saj nosi plameneče pozdrave in najboljše želje tovarišu Titu za dolgo in srečno življenje.

SVEČANA SEJA OB ŠTAFETI MLADOSTI

Okoli osemdeset predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in organov upravljanja se je sestalo na svečani seji, posvečeni spremstvu lokalne štafete. Na seji je bil tudi predsednik občinskega sindikata tovariš Hranislav Dimitrijevič.

Referat je prebral predsednik osnovne organizacije sindikata tovariš Ljubiša Antič. Poudaril je zgodovinski pomen štiridesetnega dela tov. Tita na čelu ZKJ. Tovariš Tito, je rečeno v referatu, je vse svoje življenje posvetil boju za osvoboditev delavskega razreda, idejnemu vzponu in združevanju na osnovah marksizma in leninizma. In ne samo to; tov. Tito je z bojem in revolucijo ustvaril našo novo, enotno, socialistično, samoupravno in neurščeno Jugoslavijo. Učil nas je in nas še uči za nadaljnji razvoj in izgradnjo naše družbe, temelječe na interesih delavskega razreda.

Naš kolektiv, je rečeno v referatu, izraža veliko zahvalo tovarišu Titu za vsa njegova velika

dela in želi, da nas še dolgo vodi v lepšo prihodnost.

Iskreno se pridružujemo predlogu, da tovariša Tita tretjič proglasijo za narodnega heroja Jugoslavije.

Že več štafetnih palic je poslal naš kolektiv ljubljenu tovarišu, vodi in heroju, z iskrenimi in prisrčnimi željami za njegovo dolgo in ustvarjalno delo. Letošnja štafeta pa je še zlasti pomembna, ker označuje zgodovinski trenutek, štirideset let prihoda tovariša Tita na čelo ZKJ in njegov 85. rojstni dan.

Ob zaključku svečane seje so bili prisotni informirani o poteku spremstva lokalne in zvezne štafete iz Vulkana in iz Niša.

Naj povemo še to, da so bili na svečano sejo povabljeni tudi mladi, novosprejeti člani ZK. Sekretar osnovne organizacije Gumotehna tov. Dobrivoje Lazarič jim je izročil članske knjižice in rdeče nageljne.

Prisotni so mlade komuniste prisrčno pozdravili z aplavzom.

DELAVCI SO MNOŽIČNO POSPREMILI ŠTAFETO MLADOSTI

Skupina okoli 200 delavk in delavcev Vulkana se je 27. marca zbrala pred starim obratom. Sestavljali so povorko, ki je pospremila štafeto mladosti.

Transparenti in zastave so bile v ospredju povorko, ki je ob 9.15

krenila izpred našega obrata na Trg osvoboditve.

Pesmi in gesla so bile dokaz, da se naši delavci iskreno vesele, ker so lahko prisotni pri spremstvu štafete, ki jo bodo na dan mladosti izročili ljubljenu in dragemu učitelju tovarišu Titu.

DELO OSNOVNE ORGANIZACIJE ZSM V TOZDU UMETNO USNJE V PRVIH 3 MESECIH LETOŠNJEGA LETA

Osnovna organizacija ZSM tozda Umetno usnje si je v začetku leta 1977 izdelala akcijski program in ob pregledu dela naše osnovne organizacije za prvo tromesečje z veseljem ugotavljamo, da smo vse zadane naloge v prvem tromesečju v celoti in dokaj uspešno izvršili.

Osnovna organizacija naše ga tozda je imela od januarja pa do aprila tri razširjene seje in dve seji predsedstva.

V mesecu januarju smo organizirali predavanje o varnostnem sistemu naše države in o delu in nalogah partizanskih enot. Namen tega predavanja je bil predvsem vključiti čim več mladincev – prostovoljcev v partizanske enote.

Druga važna akcija, ki smo jo izvedli v januarju, je bila organizacija tečaja za usnjarje. S to obliko izobraževanja smo hoteli doseči, da si delavci pri strojih poleg splošnega znanja o svojem delu pridobijo tudi večje poznavanje materiala, ki ga proizvajajo, strojev, na katerih delajo, in pa nekatere osnove samoupravljanja. Tovrstno obliko izobraževanja je sicer že v preteklem letu organiziralo vodstvo proizvodnje, toda predsedstvo osnovne organizacije v tozdu Umetno usnje je menilo, da glede na veliko število mladih delavcev v našem tozdu mi prevzemamo organizacijo. Akcija zbiranja prijav še vedno poteka in upamo, da se bo tečaj za usnjarje lahko pričel po kolektivnem dopustu.

V mesecu februarju smo na svojo sejo povabili vse predstavnike ostalih družbenopolitičnih organizacij v tozdu. Namen naše gabe bila na razgovor je bil predvsem v tem,

da bi poglobili sodelovanje med osnovno organizacijo ZSM in njimi. Seznanili smo jih z našim programom dela za leto 1977. Kritično smo ocenili dosedanje sodelovanje med nami in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in ugotovili, da smo sicer zastopani vsaj z enim mladincem v vsaki izmed njih, toda informacije so se navadno ustavljale pri posameznikih. Za boljše povezanost med nami smo izvolili delegate, ki bodo osnovno organizacijo zastopali na sejah ostalih družbenopolitičnih organizacij in bodo osnovne organizacije sprotno obveščali o vseh važnejših vprašanjih, o katerih bomo razpravljali tudi mi mladi in poskušali prispevati k hitrejšemu reševanju le-teh.

Predsedstvo osnovne organizacije se je na svoji seji odločilo, da organizira akcijo, ki bo potekala vse leto. Ob koncu leta bomo po posebnih kriterijih nagradili tri najboljše mladince v naši osnovni organizaciji. Mladince naj bi ocenjevala tako osnovna organizacija ZSM kot tudi njihovi neposredni vodje na delovnih mestih. S tem hočemo doseči tako večjo aktivnost v delu mladine kot tudi izboljšati delovno disciplino in odgovornost.

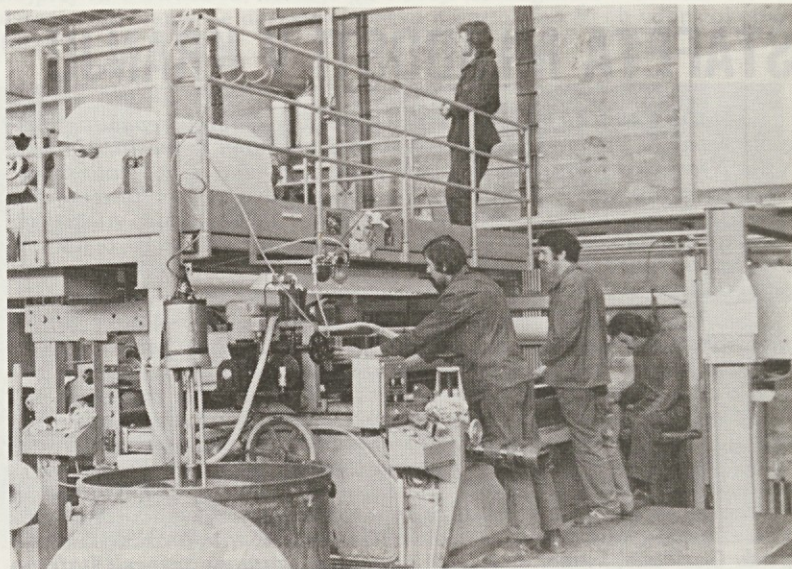
V mesecu marcu smo izvedli tudi eno zelo pomembnih nalog, in sicer pregled mladih v članstvu ZK. Tako je osnovna organizacija na tretji seji izdelala predloge in predlagala pet mladincev, za katere menimo, da so s svojim delom v mladinski organizaciji pokazali, da so lahko sprejeti v ZK. Z vsemi predlaganimi kandidati smo se pogovarjali že v osnovni organizaciji ZK.

O kandidatih pa naj bi razpravljali tudi v osnovni organizaciji ZK našega tozda.

Na svoji zadnji seji smo obravnavali tudi socialno stanje mladih v tozdu. Vemo sicer, da nekaterih perečih problemov sami ne bomo mogli rešiti. Želimo pa, da bi se mladi v tozdu

Ob vsem tem moram pripomniti, da s svojim delom še nismo v celoti zadovoljni. Delo še vedno večkrat sloni na nekaterih posameznikih. Tudi udeležba na sestankih je še vedno premajhna. Nočemo pa govoriti o nezainteresiranosti, ker se zavedamo, da so mladinci v naši osnovni organizaciji skoraj vsi neposredni proizvajalci, da je njihovo delo troizmensko in da skoraj vsi delajo v skupini in normirano.

Predsedstvo se zaveda, da je za večje zanimanje in aktivnost potrebno poiskati le na-

Mladi v Umetnem usnju se tvorno vključujejo v delo.

morda tudi v prostem času na kakršen koli način bolj povezovali med seboj.

V ta namen smo sklenili organizirati športne sekcije. Tako bi se mladi ob prostem času srečevali, preživljali skupne ure ob športu. S tem bi se krepilo zaupanje in enotnost med nami. Obenem pa je cilj teh športnih sekcij, da bi lahko svoj tozd organizirano zastopali na raznih športnih tekmovanjih na ravni delovne organizacije.

Za mesec maj imamo v načrtu delovno akcijo – čiščenje proizvodnih prostorov. Akcijo bi sicer morali izvesti že v tem mesecu, toda zaradi potreb proizvodnje smo jo morali predložiti na maj.

Trenutno pa potekajo tudi priprave na KVIZ, ki bo v maju, saj vemo, da je v mesecu maju nekaj za vse nas zelo pomembnih praznikov, saj vemo, da letos poteka 40 obletnica ustanovitve KPS in prihoda tov. Tita na čelo KPJ ter njegov 85. rojstni dan. Cilj organiziranja tega kviza bo torej počastiti vsa ta pomembna praznovanja.

Poleg teh nalog smo na svojih sejah obravnavali tudi nekatera gradiva sveta konference ZSM Sava pa tudi gradivo občinske konference ZSM Kranj, tako da so bili mladi informirani tudi o delu mladine izven tozda Umetno usnje.

čin, da bi mlade navdušili za delo.

Ob vsem tem pa moramo pripomniti, da nas vodstveni in vodilni delavci v tozdih podpirajo in kažejo veliko razumevanje za naše delo.

Vida Lončar

V RUMI SMO SVEČANO PROSLAVILI ŠTAFETO MLADOSTI

Kot mnoga mesta v Sremu je imela tudi Ruma čast, da so delovni ljudje pričakali in sprejeli štafeto mladosti 1977 in poslali najiskrenejše čestitke tovarišu Titu za njegov 85. rojstni dan.

V nedeljo, 3. aprila, se je že ob 12. uri pričel pri spomeniku Revolucije kulturni program, v katerem so sodelovali mestna godba in mladi srednjih šol iz Rume. Izvedli so recital Druže Tito, mi ti se kunemo. Okoli štirinajste ure so mladi prinesli tri lokalne štafete, ki so prej obšle vsa mesta rumske občine.

Potem je v svečani povorki, okrašeni s cvetjem in zastavami, prinesel zvezno štafeto mladinec Jovan Živković. Izročil jo je predsedniku občine Mihajlu Balogu. Pozdravni govor je imel predsednik SZDL Rume Branko Radić, pozdravni govor tovarišu Titu pa je prebral delavec Pobeđe Dušan Stupar. Ob pol treh popoldan je štafeto palico prevzela Sanja Carević in jo ponesla naprej. Po prejemu štafete se je slavnost nadaljevala. Program so izvajali člani kulturnoumetniškega društva Matija Gubec iz Rume. Zora Turcinović

DELOVNA AKCIJA – UREJANJE OKOLJA TOVARNE

Družbenopolitične organizacije so ob koncu marca organizirale delovno akcijo čiščenja in urejanja okolja tovarne gume Ruma. Čeprav udeležba ni bila taka, kot je bilo pričakovati, je bila akcija uspešna. V nekaj urah je bil očiščen in urejen del prostora izpred upravne zgradbe in pred obratom. Vse odpadno železo je bilo zloženo na kup, od koder ga bodo sedaj odpeljali na odpad.

Toda za popolno urejenost tovarne bo potrebno še precej truda. Zato bo potrebno še več manjših delovnih akcij, pri čemer pričakujemo predvsem sodelovanja mladih.

Irena Birinji

GOSPODARJENJE V PRVEM KVARTALU 1977

Za prve tri mesece letošnjega leta ugotavljamo vzpon industrijske proizvodnje, katere oživiljanje beležimo že v zadnjih mesecih preteklega leta. Proizvodni tozdi so v primerjavi z enakim obdobjem lani proizvedli za 7 % več, oziroma preseglji planirano dinamiko proizvodnje za 3,6 %. Glede na to, da je bila v tem obdobju stopnja zaposlovanja relativno nižja od fizičnega obsega proizvodnje, je produktivnost – merjena na zaposlenega na delovni dan – v primerjavi z letom 1975 porasla za 4,5 %.

Z nekoliko nižjim odstotkom je bila presežena planirana neto realizacija in sicer z indeksom 103,4.

Po prodajnih poteh ugotavljamo, da je v odnosu na planirano dinamiko bila večja realizacija preko domače prodaje za 4,4 % preko izvoza 10,2 %, medtem ko je prodaja preko POS-a realizirana z indeksom 97,1. Iz doseženih rabatnih stopenj je razvidno, da se je zboljšala kvaliteta prodaje, sicer je povprečna rabatna stopnja za 5 % nižja od planirane.

Prav tako ugotavljamo za analizirano obdobje povečano rentabilnost izvoza. Saj so se neto razlike pri izvozu – din za 1 \$ – v primerjavi s prvim tromesečjem lani znižale za 18 %.

SHEMATIČNI PRIKAZ CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA DO SAVA – lokacija Kranj v razdobju I.–III. 1977

celotni dohodek: 100 %, oz. 710,3 mio din

materialni stroški: 78,5 %, oz. 557,9 mio din	porabljena sredstva: 82,7 %, oz. 587,3 mio din
minimalna amortizacija: 3,1 % oz. 21,8 mio din	amortizacija: 4,2 % oz. 29,4 mio din
nadpredpisana amortizacija: 1,1 %, oz. 7,6 mio din	
pogodbene obveznosti: 3,1 % oz. 21,9 mio din	
zakonske obveznosti: 2,4 %, oz. 17,3 mio din	
osebni dohodki in osebni prejemki: 11,8 %, oz. 83,5 mio din	dohodek: 17,3 %, oz. 123,1 mio din

Kljub ugodno doseženi dinamiki posameznih kvantitativnih kazalcev pa so poslovni rezultati v obravnavanem obdobju na osnovi plačane realizacije v posameznih skupnostih tozdi in tozdi precej slabši. Tako je DO – lokacija Kranj dosegla celotnega dohodka po plačani realizaciji v višini 710,3 mio din, kar predstavlja v odnosu na plan 97,4 %. Iz analize CD je nadalje razvidno, da so v strukturi relativno porasli materialni stroški – indeks na plan 104,0 % in to predvsem na račun podražitev osnovnega in pomožnega materiala, kateri so podrobno razvidni iz analize stroškov posameznih TOZD.

Glede na močnejšo dinamiko gibanja porabljenih sredstev od celotnega dohodka, je ugotovljen nižji dohodek od planirane dinamike in analogno zaradi tega tudi nižji ostanek dohodka. To pa se neposredno odraža na slabšanju reproductivne sposobnosti delovne organizacije, ki ima lahko za posledico, da se bo morala za realizacijo predvidenih razvojnih ciljev vse bolj naslanjati na tuje finančne vire.

Z narodnogospodarskega vidika bo potrebno v čim krajšem času korigirati metode v delitvi in porabi dohodka, saj se nahaja reproductivna sposobnost celotnega gospodarstva v trendu intenzivnega upadanja.

PROIZVODNJA, PRODUKTIVNOST

Skupnost TOZD, TOZD	Proizvedeno I–III / 77		Indeks na plan		Indeks I–III / 77	
	količina	vrednost 000 din VS	količ.	vredn.	količ.	vredn.
	1	2	3	4	5	6 a
TAP – ton	6.770,5	168.281,3	104,0	102,6	104,3	96,6
TTI – ton	3.024,0	90.812,8	104,1	100,9	105,3	107,2
UU – ton	1.149,2	53.662,0	112,8	98,3	120,7	140,8
000 kv. m = ton	1.700,5	–	101,4	–	123,4	–
Skupaj – ton	10.943,7	312.756,1	104,9	101,4	106,1	105,3
Skupaj – 000 kv. m ton	11.495,0	–	103,6	–	107,0	–
KTM – Protektor od tega:	6.502,5	28.578	104,4	–	125,4	–
TOZD Protektor	582,6	10.996	103,2	–	153,2	–
TOZD GTI	52,7	5.603	104,3	–	112,1	–
TOZD Al-sulfat	5.867,2	11.979	104,6	–	123,3	–

Za prvo tromesečje 1977 ugotavljamo, da se je fizični obseg proizvodnje glede na lansko isto obdobje povečal v proizvodnih tozdih – lokacija Kranj za 7,0 %, oziroma je glede na plan posameznih skupnostih TOZD večji za 3,6 %. Podrobnejši podatki o gibanju proizvod-

nje so razvidni iz tabele. Skupnost TOZD KTM - Protektor je v prvih treh mesecih proizvedla 6.502,5 ton izdelkov. Tako je po operativni dinamiki plan preseglja za 4,4 %, oziroma je bila proizvodnja za 1.316 ton večja kot v enakem obdobju lani – indeks 125,4.

Na splošno ugotavljamo v prvih treh mesecih skokovit porast industrijske proizvodnje, saj je hitrost njenega povečanja tako v SR Sloveniji kot tudi v Jugoslaviji najmočnejša v zadnjih dvajsetih letih.

Kljub dobrim startom se, po napovedi Zavoda za tržne raziskave, pričakuje v naslednjem obdobju zaradi pomanjkanja naročil industriji, nekoliko zmanjšani trend rasti. Gospodarstvo sicer pričakuje večja naročila za izvoz, vendar pa se ob naraščajočih proizvodnih stroških konkurenčnost posameznih ponudnikov vse bolj slabša.

– Predpostavka za izračun produktivnosti:

- proizvodnja UU je upoštevana v 000 kv. m
- za lokacijo Kranj niso upoštevani zaposleni POS-a

	TAP	TTI	UU	SAVA lok. Kranj
proizvodnja na zaposl. I–III 1977	6.605 kg	2.149 kg	9.045 kg	3.035 kg
proizvodnja na zaposl. I–III 1976	6.635 kg	2.057 kg	8.299 kg	2.948 kg
Indeks produktivnosti I–III 1977	99,5	104,5	108,9	103,0
I–III 1976				

Iz ugotovljenih podatkov je razvidno, da se je v primerjavi z enakim obdobjem lani količinska proizvodnja na zaposlenega v DO – lok. Kranj povečala za 3 %, medtem ko je v skupnosti TOZD TAP enaka lanskoletni dinamiki, v STOZD TTI-ju je večja za 4,5 % in v TOZD UU za 8,9 %.

V nadaljevanju je prikazan izračun produktivnosti, merjen na delovni dan, pri čemer je v izračunu za leto 1976 upoštevana celoletna proizvodnja.

Pripominjamo, da v skupnosti tozdi TAP prikazani izračun produktivnosti ni povsem realen, kajti proizvodnja avtoplaščev se v strukturi povečuje v korist radialne pnevmatike, katere je po tonaži lažja, nasprotno pa je v teh proizvodih v primerjavi z diagonalno pnevmatiko več vložena dela.

	TAP	TTI	UU	SAVA lok. Kranj
poprečna dos. proizvodnja na del. dan v letu 1976	95.660 kg	30.220 kg	115.240 kg	42.720 kg
poprečna dos. proizvodnja na del. dan v I. kvartalu 1977	97.130 kg	31.600 kg	133.010 kg	44.630 kg
Indeks	101,5	104,6	115,4	104,5

Pregled dosežene prodaje izdelkov I–III 1977 po prodajnih poteh. 000 din

TOZD	Prodajne poti	Neto realizacija					
		Doseženo I–III 1976		Doseženo I–III 1977		Indeksi I–III 77 na plan I–III 76	
		din	struktura	din	struktura	I–III 77	I–III 76
1	2	3	4	5	6	7(5:3)	8
STOZD TAP	domača prodaja	121.531	60,75	175.965	61,79	144,79	102,20
	izvoz	27.504	13,75	42.262	14,84	153,66	128,57
	POS	51.018	25,50	66.549	23,37	130,44	94,93
	Skupaj I–III	200.053	100,00	284.776	100,00	142,35	103,50
STOZD TTI	domača prodaja	71.785	67,65	90.449	64,22	126,00	114,75
	izvoz	13.262	12,50	19.573	13,90	147,59	106,28
	POS	21.067	19,85	30.820	21,88	146,30	92,00
	Skupaj I–III	106.114	100,00	140.842	100,00	132,73	107,73
TOZD UU	domača prodaja	35.956	78,32	52.871	78,50	147,04	96,38
	izvoz	3.242	7,06	3.538	5,25	109,13	43,99
	POS	6.709	14,62	10.939	16,25	163,05	138,14
	Skupaj I–III	45.907	100,00	67.348	100,00	146,71	95,10
Do, lokacija Kranj	domača prodaja	229.272	65,12	319.285	64,77	139,26	104,39
	izvoz	44.008	12,50	65.373	13,26	148,55	110,19
	POS	78.794	22,38	108.308	21,97	137,46	97,12
	Skupaj I–III	352.074	100,00	492.966	100,00	140,02	103,41

Vrednost prodanih izdelkov je bila v prvem kvartalu dosežena za DO – lokacija Kranj v znesku 493 milijonov dinarjev, kar je v primerjavi s planom za 3,4 % več, v odnosu na enako obdobje preteklega leta pa je realizacija večja za 142 mio din oziroma za 40,02 %.

Povečanje prodaje je v vseh prodajnih poteh, toda neenakomerno, kar kažejo strukturalni indeksi. Predvsem nismo dosegli takšnega deleža domače prodaje skupaj s POS-om (strukturalni indeks 86,74), kot je bil v enakem obdobju preteklega leta (strukturalni indeks 87,50). To kažejo tudi indeksi realizacije po prodajnih poteh v odnosu na plan, kjer je prodaja preko POS-a izpod predvidene dinamike za 2,88 %.

Izboljšala se je tudi kvaliteta prodaje, saj je dosežena povprečna rabatna stopnja (19,07) nižja od planirane (20) oziroma nižja od dosežene v enakem obdobju preteklega leta (19,59).

Visok indeks porasta celotne realizacije in sicer 84,8 mio din, izkazuje skupnost TOZD TAP (na preteklo leto 142,3 na plan 103,5), kar je odraz razmeroma zelo dobre količinske prodaje predvsem v mesecu januarju in februarju, sprememba prodajnega asortimana v odnosu na preteklo leto ter večje prodajne cene izdelkov s 1. januarjem letos. Nikakor pa ni zadovoljiva dosežena strukturalna realizacija predvsem prodaja pnevmatike preko POS-a, saj je ta za 5 % izpod plana za leto 1977, močno pa je presežen plan izvoza (indeks 128).

Dosežena rabatna stopnja (21,65) je nižja od planirane (25), oziroma nižja kot je bila dosežena v I. kvartalu leta 1976 (22,29).

Skupnost TOZD TTI beleži za 34,7 mio din večjo vrednost realizacije, kar pomeni v odnosu na enako obdobje preteklega leta 32,7 % povečanje, plan pa je presežen za 7,7 %. Tudi v TTI-ju je strukturalna dosežena prodaja na domačem trgu skupaj s prodajo preko POS-a nižja kot v preteklem letu (prodaja preko POS-a je za 8 % izpod plana).

Kvaliteta prodaje se je poslabšala, tako v odnosu na plan kakor tudi v odnosu na preteklo leto, predvsem zaradi spremembe strukture prodaje v korist izvoza. Tako je dosežena rabatna stopnja (18,92) višja od planirane (18), oziroma od lanskoletne (18,50).

(Nadaljevanje na 11. strani)

USPEŠNI V KONFERENCI MLADIH DELAVCEV

Konferenca mladih delavcev je svojo dejavnost preko osnovnih organizacij ZSM usmerila tako, da delo osnovnih organizacij ZSMS temelji na usmeritvah in načelih ZSM in ostalih družbenopolitičnih organizacij ter na marksizmu kot teoretični osnovi.

Vodilo njenega dela je osvoboditev človekove osebnosti v procesu izgradnje samoupravnih socialističnih odnosov v proizvodnem procesu. Z ustvarjanjem pogojev za usklajeno delo osnovnih organizacij omogočamo neposredno uresničevanje z ustavo zajamčenih pravic in dolžnosti mladih delavcev v združenem delu.

Problematiko mladih delavcev tako spremljamo neposredno in na ustrezen način zagotavljamo, da jo vsebinsko odločno rešujemo.

Konferenca mladih delavcev teži na čimtesnejšo povezanost v osnovnih organizacijah ZSMS v tozdih; to povezanost krepimo z nenehnim dogovarjanjem, obiski v osnovnih organizacijah z vsestransko pomočjo.

Positivno lahko ocenjujemo zastopanost mladih delavcev v delegatskem sistemu na nivoju združenega dela kakor tudi na drugih področjih družbenega življenja. Doseči moramo še popolno in nenehno nadziranje dela delegatov in dosledno odpravljanje težav. Kljub dobremu številu zastopanosti mladih v delegatskem sistemu pa je naša naloga, da okrepimo doslednost pri opravljanju delegatske funkcije.

Glede na to, da se zavedamo, da delež mladih delavcev na področju družbenega življenja sam po sebi ni zagotovilo za uspešno reševanje problematike, z ustreznimi oblikami obveščanja in izobraževanja zagotavljamo večjo osvetlitev pomena neposrednega odločanja in krepitev potrebe po samoupravljanju. Zagotovili smo, da se mladi delavci do zadev opredeljujejo in uporabljajo čim bolj uspešne metode za uresničitev teh opredelitev. Z izobraževanjem in obveščanjem smo v osnovnih organizacijah ZSM akcijsko usposobili večje število mladih delavcev in s pomočjo mladih komunistov zagotovili zavzetost pri načrtovanju raznih akcij in sodelovanju v njih.

Zelo je napredovalo konkretno sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Poskusili smo s skupnimi sestanki s sindikatom, na katerih razpravljamo o vseh družbenih aktih in samoupravnih sporazumih. Skupno načrtujemo družbenopolitično izobraževanje, saj je vsem jasno, da se v organizaciji ZSM kujejo kadri za kasnejše delo v ZK in zvezi sindikatov kakor tudi na področju samoupravljanja. Ob vseh važnejših političnih akcijah so stališča družbenopolitičnih organizacij usklajena, da je nastopanje enotno.

Mladi v tozdih se zavedajo, kako pomembna je stabilizacija našega gospodarstva, in vse več je mladih, ki delujejo na področju novatorstva, so kreativni, osnovne organizacije ZSM pa se zavzemajo za nagrajevanje tega. Vse več je lokalnih delovnih akcij, in to ne samo čiščenje in urejanje delovnega okolja, ampak tudi konkretno delo v tozdih.

Ker smo se z osveščanjem in izobraževanjem mladih delavcev zagotovili zavzetost in zanimanje za probleme mladih, se rezultati kažejo tudi v reševanju stanovanjske problematike, saj mladi v svojih sredinah razpravljajo o kriterijih za dodelitev stanovanj, kakor tudi o njihovi delitvi. Mladi težijo predvsem po reševanju stanovanjskih problemov mladih delavcev in mladih družin in se zavzemajo, da mladi lahko enakopravno sodelujejo pri gradnji in dodelitvi stanovanj. V osnovnih organizacijah poteka več razprav o organiziranju družbene prehrane ter o usmerjenem in popostrenem izkoriščanju prostega časa mladih delavcev, in to z organiziranjem raznih oblik dejavnosti.

Mladi v tozdih se zavedajo pomembnosti kadrovske politike, jasno jim je, da so smernice za izvajanje kadrovske politike v ZSM in drugih družbenopolitičnih organizacijah kakor tudi kadrovske politike nasploh dovolj jasno opredeljene z ustreznimi dokumenti. Delo na tem področju v osnovnih organizacijah ZSM v tozdih sloni na doslednem uresničevanju teh dokumentov. Tudi tu poudarjajo izobraževanje in usposabljanje, saj so mladi za odgovornejše zadolžitve v ZSM in ostalih družbenopolitičnih organizacijah. Vse bolj se pojavlja stvarno ocenjevanje dela mladih funkcionarjev in tudi kadrovske spremembe, saj so ravno kadrovske problemi marsikdaj ovira v našem razvoju.

Pomembni korak so napravili tudi v izobraževanju mladih v gospodarstvu in pri študiju ob delu, kjer si prizadevajo mladi delavci in ostali družbenopolitični dejavniki, da bi bilo izobraževanje ob delu omogočeno predvsem tistim mladim delavcem, ki so aktivni družbenopolitični delavci in so naši obetajoči kadri.

Pripadnost naši samoupravni družbeni ureditvi in samoupravnemu sistemu so mladi delavci v tozdih pokazali v eni izmed najbolj aktualnih nalog, to je pri uresničevanju zakona o združenem delu v praksi. Že v samih pripravah na razprave o predlogu zakona o združenem delu kakor v razpravah je sodelovalo veliko mladih, se primerno izobraževalo in spoznalo z zakonom o združenem delu. Mladi delavci v tozdih pa trenutno sodelujejo pri oblikovanju internih aktov oziroma aktov tozdov v skladu z zakonom o združenem delu.

Požrtvovalnost in zrelost mladih v TAP

DELOVNI MLADINCI V TOVARNI AVTOPNEVMATIKE

V sredo, 20. aprila smo mladinci iz osnovnih organizacij ZSM Vulkanizacija, Konfekcija, Polizdelki in strokovne službe TAP imeli delovno akcijo, katere namen je bil ureditev okolice. Ne glede na osemurno delo se je ob 14. uri zbralo 30 mladincev, ki so bili pripravljani za delo. Akcijo, ki smo jo organizirali že pred tem dvakrat in je zaradi slabega vremena odpadla, smo bili pripravljani izvesti tudi v slabem vremenu. Vedeli smo da nas delo čaka, da skupina ljudi, ki skrbi za ureditev okolja ni zmogla vse narediti in smo se takoj po drugi uri lotili dela. Vsi smo bili razpoloženi in se je kljub težkemu delu slišal smeh, bilo je videti dobro voljo pri vseh udeležencih akcije. Zemlja je bila trda, zbita, kamna je bilo tudi dosti, ki smo gamorali odpeljati stran, tako smo bili kmalu utrujeni. Po kratki pavzi smo se spet oprijeli dela in nadaljevali z istim tempom. Končali smo ob 17. uri. Lepo je bilo videti za nami poravnano zemljo in lepo urejen travnik. Motike, lopate, grablje in krampe smo zapustili s smehom, saj smo akcijo dobro izvedli in še enkrat naredili koristno akcijo. Udeležba na akciji bi bila še večja in še več bi naredili, če bi imeli več časa za organiziranje, tako smo bili prisiljeni, da istega dne dopoldne vse organiziramo, ker nas je toliko časa oviral dež.

Take akcije so vredne pohvale in bi jih morali biti zmeraj več, pa tudi odziv na teh akcijah bi moral biti večji.

PREDSTAVLJAMO VAM:

V skupnosti tozdov Vulkan smo za novega predsednika delavskega sveta izvolili Desimira Miloševića, visokokvalificiranega gumarskega delavca.

Desimir Milošević se je rodil v vaški družini v Gabrovcu 1932. leta. V Vulkan je prišel 1948. leta. Končal je šolo za učence v gospodarstvu, leta 1955 pa tudi šolo za visokokvalificirane delavce. Vse-skozi dela v glavnem na vodstvenih delovnih mestih od valjarne do tehničnih izdelkov. Član ZK je od leta 1951, vedno zelo delaven v družbenopolitičnem življenju Vulkanu. Najpogo-

steje je bil voljen v organe upravljanja.

Poleg tega, da je predsednik delavskega sveta Vulkanu, je še namestnik predsednika delavskega sveta tozda Elastomer in namestnik predsednika delavskega sveta Sava Kranj.

POSLOVNO POROČILO

ZA LETO 1976

POSLOVANJE DO SAVA KRANJ

O doseženih poslovnih rezultatih za leto 1976 oz. za posamezna kvartalna obdobja smo vas preko glasila Save tekoče in podrobno informirali, kakor tudi z zaključki oz. akcijami, o katerih so tekom leta razpravljali in tudi sprejeli samoupravni organi DO.

V nadaljevanju posredujemo glavne značilnosti poslovanja DO kot celote za leto 1976.

Poslovni uspeh DO kot celota

	Doseženo 1976		Doseženo 1975		Indeks 1976/1975
	000 din	strukt.	000 din	strukt.	
DOSEŽENI DOHODEK	565.024	100,0	546.862	100,0	103,3
– pogodbene obveznosti	73.990	13,1	65.778	12,0	112,5
– zakonske obveznosti	74.640	13,2	65.623	12,0	113,7
– za osebne dohodke	417.122	73,8	321.552	58,8	129,7
OSTANEK DOHODKA	–	–	93.909	17,2	–
IZGUBA zaradi nedos. dohodka	728	0,1	–	–	–
za rezervni sklad	704	0,1	5.743	1,1	12,3
za sklad skupne porabe	10.817	1,9	22.801	4,2	47,4
za poslovni sklad	6.287	1,1	45.541	8,3	13,8
– del za nerazvite	2.769	0,5	12.271	2,2	22,6
– del za skupne rezerve	408	0,1	3.655	0,7	11,2
– za druge namene	3.110	0,5	29.615	5,4	10,5
Del doh. za krtje izgube drugih TOZD	2.539	0,5	–	–	–
Rezervacija dohodka	761	0,2	7.159	1,3	10,6
Dohodek drugim sovlagateljem	170	–	16.919	3,1	0,1
IZGUBA IN POKRIVANJE IZGUBE	22.006	3,9	4.254	0,8	517,3
– iz rezervnega sklada	4.752	0,8	466	0,1	–
– kritje izgube iz doh. drugih TOZD	3.125	0,6	3.788	0,7	–
– kritje izgube v breme zakon. obvez.	63	–	–	–	–
– kritje izgube v breme last. vir.	–	–	–	–	–
poslov. sredstev	2.422	0,4	–	–	–
– nekrita izguba	11.644	2,1	–	–	–

Za prvo leto srednjeročnega obdobja 1976 kažejo posamezni kazalci poslovanja, da je delovna organizacija v okviru načrtane stabilizacijske politike na večini področij realizirala zastavljene naloge. Tako je bila količinska proizvodnja na lokaciji Kranj v primerjavi s preteklim letom večja za 6,4 %, v skupnosti tozid KTM – Potektor za 5,1 %, v skupnosti tozid Ruma za 14,7 %, medtem ko je bila v skupnosti tozid Totra proizvodnja v primerjavi z lani dosežena z indeksom 87,7 in to predvsem zaradi zakasnelega aktiviranja novega obrata. Prav tako ugotavljamo zelo dobre rezultate na področju produktivnosti. V vseh skupnostih tozid beležimo večjo proizvodnjo na zaposlenega kot v minulem letu, razen v skupnosti tozid Totra.

Proizvodnja

Stozd, tozid	Proizvedeno I-XII/1976		Indeks na plan		Indeks	
	ton	vrednost 000 din	količ.	vrednost	dosež. 1976/1975	vredn.
stozd TAP	24.275,3	655.693,4	102,5	99,7	108,2	106,0
stozd TTI	10.604,7	308.464,6	96,4	96,5	98,2	94,6
tozid UU	3.497,7	142.877,9	84,8	91,6	107,7	122,1
1. SAVA-lok. Kranj	38.377,7	1.107.035,9	98,9	97,7	105,2	104,3
		VS				
2. STOZD TOTRA	3.552,0	77.344	88,8	83,6	87,7	89,0
		VS				
3. STOZD KTM	21.938,5	58.350,0	96,7	78,8	105,1	
		BPV				
4. STOZD RUMA	8.067,6	60.444,7	92,1	85,4	114,7	111,9
5. STOZD VULKAN						

Pregled dosežene produktivnosti

	TAP	TTI	UU	KTM Protektor	TOTRA	SAVA lok. Kranj	RUMA	VULKAN
	Proizvodnja (ton)							
1976	24.275,3	10.604,7	5.102,2*	39.982,2	3.552,0	21.938,5	8.067,6	
1975	22.430,8	10.801,2	4.255,0	37.487,0	4.048,0	20.879,0	7.031,0	
Indeks	108,2	98,2	119,9	106,4	87,7	105,0	114,7	
Poprečno zaposleni								
1976	1.003	1.387	175	3.699	322	290	365	
1975	955	1.431	157	3.617	323	282	340	
Indeks	105,0	96,9	111,5	102,3	99,7	102,8	107,5	
Proizvodnja ton na zaposlenega 1976	24,2	7,6	29,2*	10,8	11,0	75,6	22,1	
1975	23,5	7,5	27,1	10,4	12,5	74,0	20,7	
Indeks	103,0	101,3	107,6	104,3	88,0	102,2	106,9	

* Opomba: za izračun produktivnosti je proizvodnja UU izkazana v 000 kv. m.

Prodaja

Obseg prodaje, ki je bil v prvem polletju zaradi uveljavljanja zakona o zagotavljanju plačil dosežen izpod planirane dinamike, se je v drugem polletju stalno zboljševal. Primerjalni podatki s preteklim letom kažejo, da je bila dinamika prodaje v posameznih tozid nekoliko večja od dosežene proizvodnje.

(v 000 din)

Prodajne poti	Doseženo I-XII% 1976		Plan 1976		Indeks	
	NPV	strukt.	NPV	plan	dosež. 1976	dosež. 1975
	1	2	3	4=1:3	7=1:5	
SAVA – lokacija Kranj						
domača prodaja	886.274,3	60,9	949.871,7	93,3	101,8	
izvoz	345.972,0	23,8	322.128,9	107,4	122,2	
v \$	223.498,6	15,3	207.882,2	107,5	164,6	
	11.103	–	10.083	110,1	–	
Skupaj (TAP, TTI, UU, KET)	1.455.744,9	100,0	1.479.882,8	98,4	112,9	
TOTRA						
domača prodaja	92.149	81,7	109.283	84,3	95,9	
izvoz	20.700	18,3	22.563	91,7	56,8	
v 000 \$	1.218	–	1.327	91,8	–	
Skupaj:	112.849	100,0	131.846	85,6	85,1	
KTM						
domača prodaja	72.511	84,0	79.934	90,7	102,0	
izvoz	13.842	16,0	14.276	97,0	109,5	
v 000 \$	768.998	–	830.000	92,7	106,2	
Skupaj	86.353	100,0	94.210	91,7	103,1	
RUMA						
domača prodaja						
izvoz						
v 000 \$						
Skupaj	56.375,4	100,0	69.783,0	80,8	137,6	
VULKAN						
						ni podatkov

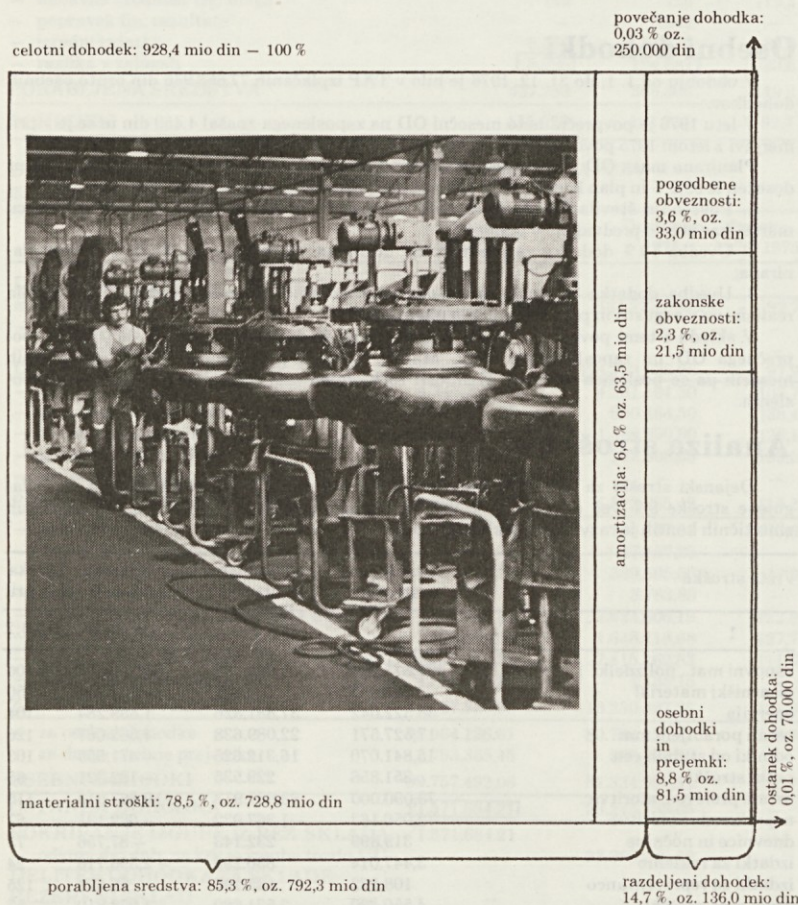
Podatki o gibanju zaposlenih v posameznih tozid kažejo, da smo tudi na tem področju uresničevali zastavljene cilje resolucije.

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	INDEKS 1976/75
– zak. obvez. po predpisih federacije	39.787,15	364.738,26	10,9
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	276.629,30	381.119,55	72,6
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	9.272.621,89	8.708.557,72	106,5
– prisp. stanov. interes. skupnostim	1.739.162,42	1.224.043,47	142,1
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	6.732.194,66	5.508.289,82	122,2
– druge zakonske obveznosti	1.672.186,25	114.335,85	–
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	21.484.640,77	18.611.610,72	115,4
– za osebne dohodke	78.722.628,08	59.973.726,23	131,3
– za druge osebne prejemke	2.790.837,55	433.832,85	–
OSEBNI DOHODKI	81.513.465,63	60.407.559,08	134,9
OSTANEK DOHODKA	69.682,89	92.560,822,43	–
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA	–	–	–
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	–	3.376.230,05	–
POSLOVNI SKLAD	69.682,89	19.797.278,23	–
– del za posojilo nerazvitim	69.682,89	5.356.809,60	–
– del za skupne rezerve	–	1.799.341,40	–
– del za druge namene	–	12.641.127,23	–
SKLAD SKUPNE PORABE	–	12.813.320,45	–
– odstop sklada skupne porabe	–	–	–
ZA DRUGE NAMENE	–	3.612.557,30	–
REZERVACIJA DOHODKA	–	–	–
DEL DOHODKA, ki gre dr. pog. v sk. poslovanju	–	52.961.436,40	–

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV – TOZD TAP

Iz analize poslovnega rezultata je razvidno, da je v letu 1976 doseženi celotni dohodek 928.120 tisoč din porasel v primerjavi z lani za 12,9 % oziroma je za 11,7 % večji od načrtovanega. Omenjeni porast CD je pripisati izpolnjenim planskim obveznostim na področju proizvodnje in prodaje. Zaostreni pogoji gospodarjenja – stalno naraščanje cen osnovnih surovin ob nespremenjenih prodajnih cenah izdelkov na eni strani in uveljavljeni administrativni ukrepi (zakon o ugotavljanju celotnega dohodka in dohodka po plačani realizaciji, zakon o zagotavljanju plačil) na drugi strani, so močno vplivali na finančni rezultat skupnosti TOZD TAP. Tako so bila ustvarjena, kot posledica odpiranja škarij cen, minimalna sredstva za akumulacijo in še to izključno iz naslova obračunane amortizacije.

KAZALCI ZA IZKAZOVANJE REZULTATOV DELA DELAVCEV IN POSLOVANJA TOZD – ZA LETO 1976

Zap. št.	Kazalci	1976	1975	Indeks 1976/75
1.	Dohodek na delavca (v din)	135.377,87	213.818,82	63,31
2.	Dohodek v primerjavi s povpr. uporabljenimi sredstvi (v %)	17,08	32,22	53,01
3.	Čisti dohodek na delavca dohodek na sklade + OD (v din)	81.339,13	104.719,31	77,67
4.	Akumulacija v primerjavi z dohodkom (v %)	0,05	13,12	0,38
5.	Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom (v %)	0,09	26,78	0,34
6.	Akumulacija v primer. s povpreč. uporabljenimi sredstvi (v %)	0,01	4,23	0,24

	1976	1975	1976/75
7. Osebni dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca (v din)	81.269,66	76.671,08	106,0
8. Čisti osebni dohodek na delavca (v din)	51.662,82	45.202,13	114,29
9. Osebni dohodek na delavca (v din)	81.269,66	63.253,99	128,48
10. Sredstva za skupno porabo na delavca (v din)	6.712,06	19.184,83	34,99
11. Del izplačanega OD delavca za zadovolj. potreb družb. na delavca (v din)	23.125,41	–	–
12. Del izplačanih OD delavcev za zadovolj. splošnih potreb na delavca (v din)	5,04	–	–
13. Porabljena sredstva za skupno porabo na delavca (v din)	6.352,11	7.738,69	82,08
14. Sredstva iz doh. za zadovolj. skup. potreb družbe na delavca (v din)	11.254,65	10.799,71	104,21
15. Sredstva iz dohodka za pogodbene obveznosti na delavca (v din)	32.867,60	34.153,90	96,23
16. Sredstva iz dohodka za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb na delavca (v din)	3.453,67	2.921,05	118,23
17. Izguba na delavca (v din)	–	–	–
18. Amortizac. po večjih minimalnih stop. od v zakonu predp. v primerj. z doh. (v %)	13,12	1,52	863,16
19. Povprečno uporabljena sredstva na delavca (v din)	790,223	661,590	119,44
20. Povprečno število delavcev na podlagi stanja na koncu meseca	1.003	955	105,03

Proizvodnja

Skupnost tozdv TAP je v letu 1976 proizvedla 24.275 ton izdelkov v vrednosti 655,7 mio din (VS). Doseženi fizični obseg je za 2,5 % nad predvidenim oz. 8,2 % večji od količinske proizvodnje v preteklem letu. Znatno povečanje fizičnega obsega v primerjavi z letom 1975 gre predvsem na račun večje proizvodnje tovornih radialnih avtoplaščev (indeks 322) ter potniških radialnih avtoplaščev (indeks 114).

Primerjava dosežene s planirano proizvodnjo in rezultati leta 1975 prikazuje tabela:

stožd	proizvedeno I-XII/76		indeks na plan		indeks dosež. 1976/75	
	ton	000 VS	količ.	vredn.	količ.	vredn.
vulkanizacija avtoplaščev	22.122	605.479	104,5	100,0	109,4	106,3
izdelava avtozračnic	2.153	50.214	85,7	96,0	97,9	102,5
Skupaj TAP	24.275	655.693	102,5	99,7	108,2	106,0

Medtem ko je stožd realiziral letni plan po količini, pa je vrednost proizvodnje malenkostno pod planirano. Najvažnejši problemi pri izvrševanju planskih obveznosti pa so bili:

- okvara kotla v novi kotlarni in pomanjkanje korda na začetku leta;
- zakon o zagotavljanju plačil je zaostрил razmere na tržišču tako, da je bilo treba ustavljati proizvodnjo nekaterih dimenzij tovornih diagonalnih avtoplaščev;
- okvara mešalnika v novembru je slučajno sovpadla s pomanjkanjem korda koncem leta;
- večje okvare potniških diagonalnih preš, ter preš za tovrne avtozračnice.

Produktivnost, merjena s količino proizvodnje na povprečno zaposlenega, kaže, da je v letu 1976 odpadlo na zaposlenega 24,2 ton gotovih izdelkov, kar je za 3 % več od leta poprej.

Dinamiko fizičnega obsega proizvodnje v zadnjih petih letih prikazuje:

tabela

leto	proizvodnja (ton)	bazni indeks	verižni indeks
1972	15.819	100,0	–
1973	17.258	109,1	109,1
1974	19.896	125,8	115,3
1975	22.431	141,8	112,7
1976	24.275	153,5	108,2

KVALITETA PROIZVODOV

Skupnost tozdv TAP je v letu 1976 dosegla 97,61 % kvaliteto izdelkov, kar je za 1,18 % boljše od normativne kvalitete, oz. za 0,29 % ugodnejše od dosežene kvalitete v letu 1975. Preseženi planski normativ je stožd prinesel prihranek v višini 13 mio din.

Dosežena kvaliteta po skupinah izdelkov je bila v primerjavi s planirano presežena pri radialnih plaščih, medtem ko diagonalni (z izjemo tovornih) niso dosegli visokih planskih normativov. Glede na predhodno leto pa je bila v letu 1976 pri vseh skupinah izdelkov – razen pri potniških D TL plaščih – dosežena ugodnejša kvaliteta izdelkov.

V letu 1976 je pri prodanih avtoplaščih zaradi upravičenih reklamacij nastalo za 2.416,7 tisoč din stroškov, kar je 0,22 % v primerjavi z bruto vrednostno realizacijo avtoplaščev.

Prodaja

Skupnost tozdv TAP je v letu 1976 prodala za 832,5 mio din pnevmatike (NPV), kar je za 3,3 % (oz. 26,3 mio din) več kot je predvideval plan.

Posamezne prodajne poti so izpolnile planske zadolžitve:

– domača prodaja	97,2 %
– POS	117,1 %
– izvoz	105,8 %

prodajne poti	doseženo v letu 1976		plan 1976 NPV	Indeks dosež. 76 plan	doseženo v letu 1975		Indeks dosež. 76
	NPV	strukt.			NPV	strukt.	
1. domača prodaja	472.221,0	56,7	485.862,4	97,2	448.857,2	63,2	105,2
2. POS	220.729,4	26,5	188.471,5	117,1	167.745,4	23,6	131,6
3 = (1 + 2) domači trg	692.950,4	83,2	674.333,9	102,8	616.602,6	86,8	112,4
3. izvoz	139.527,7	16,8	131.831,8	105,8	93.724,8	13,2	148,9
(3 + 4) skupaj TAP	832.478,1	100,0	806.165,7	103,3	710.327,4	100,0	117,2

TTI

Poslovni uspeh

UGOTOVITEV CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/1975
A. DOHODKI:			
– prodaja – eksterna	421.223	422.077	99,8
– prodaja trg. blaga in materiala	204	164	124,4
– prodaja drugim tozdom – interna prodaja	122.526	51.557	237,7
SKUPAJ PRODAJA	543.953	473.798	114,8
– dohodki iz naslova popravka fin. rez.	–	3.303	–
– prejete obresti	5.749	9.211	62,4
– dohodki iz skupnega poslovanja	–	2.761	–
– dohodki iz dotacij, subvencij ipd.	–	–	–
– izredni dohodki	3.174	2.461	129,0
CELOTNI DOHODEK	552.876	491.534	112,5
B. IZDATKI:			
– porabljeni material	351.144	291.729	120,4
– proizvodne storitve	54.164	48.994	110,6
– neproizvodne storitve	1.413	768	184,0
– dnevnice in terenski dodatki	275	223	123,3
– izdatki za reklamo in propagando	711	416	170,9
– drugi materialni stroški	5.767	9.967	57,9
– amortizacija – predpisana	19.850	11.965	165,9
– amortizacija – nad predpisano stopnjo	–	7.651	–
– nabavna vrednost trg. blaga	149	125	119,2
– popravek fin. rezultata	–	8.249	–
– izredni izdatki	9.576	11.570	82,8
– razlika v zalogah	5.796	24.587	23,6
PORABLJENA SREDSTVA	437.253	366.800	119,2
DOHODEK	115.623	124.734	92,7

DELITEV DOHODKA V DIN – SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV
23. IN 24. FEBRUARJA 1977

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/1975
DOHODEK – brez inter. udeležbe			
med tozdi	115.623.487,03	124.733.836,26	92,7
– povečanje dohodka	6.480.250,00	–	–
– zmanjšanje dohodka	–	–	–
DOHODEK ZA RAZDELITEV	122.103.737,03	124.733.836,26	97,9
– obresti za kredite	4.343.230,50	4.231.101,50	102,7
– provizija in druge končne storitve	1.370.430,75	990.484,50	138,4
– zavarovalne premije	1.779.770,05	1.388.990,80	128,1
– prispevki in članarine	296.771,05	212.808,65	139,5
– druge pogodbene obveznosti	–	–	–
POGOBENE OBVEZNOSTI	7.790.202,35	6.823.385,45	114,2
– zak. obveznosti po obč. predpisih	190.236,60	130.457,85	145,8
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	–	17.457,25	–
– zak. obvez. po predpisih federacije	50.503,95	389.505,50	13,0
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	–	3.783,80	–
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	4.451.070,85	3.624.606,19	122,8
– prisp. stanov. interes. skupnostim	2.105.064,98	1.648.218,68	127,7
– stanov. prisp., ki pripada skup. porabi OZD	8.232.342,25	7.415.162,83	111,0
– druge zakonske obveznosti	1.098.508,20	1.135,15	–
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	16.127.726,83	13.230.327,25	121,9
– za osebne dohodke	95.964.126,61	80.744.155,32	118,9
– za druge osebne prejemke	3.793.365,45	590.835,19	–
OSEBNI DOHODKI	99.757.492,06	81.334.990,51	122,7
OSTANEK DOHODKA	1.571.684,21	23.245.133,05	–
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA	1.571.684,21	–	–
– odstop del. doh. za kritje izgube tozdu UU	–	23.205.249,87	–
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	–	–	–
POSLOVNI SKLAD	–	139.883,18	–
– del za posojilo nerazvitim	–	139.883,18	–

Zaostreni pogoji gospodarjenja, zlasti v prvem polletju 1976, ko je proizvodnja in prodaja močno zaostala za planirano dinamiko, ter stalno naraščanje cen osnovnih surovin, reprovizija in storitev, so imeli za posledico, da je tozdu TTI zaključil leto 1976 z negativnim finančnim rezultatom v višini 13.861 tisoč dinarjev.

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o združevanju tozdu v DO in določili o temeljnih srednjeročnega plana DO se je omenjeni izpad dohodka delno kompenziral s poračunom internih storitev KET v znesku 5.809 tisoč din in odstopljenim dohodkom POS v višini 6.480 tisoč din. Ostanek izgube v višini 1.572 tisoč din se je pokrili iz sredstev rezervnega sklada.

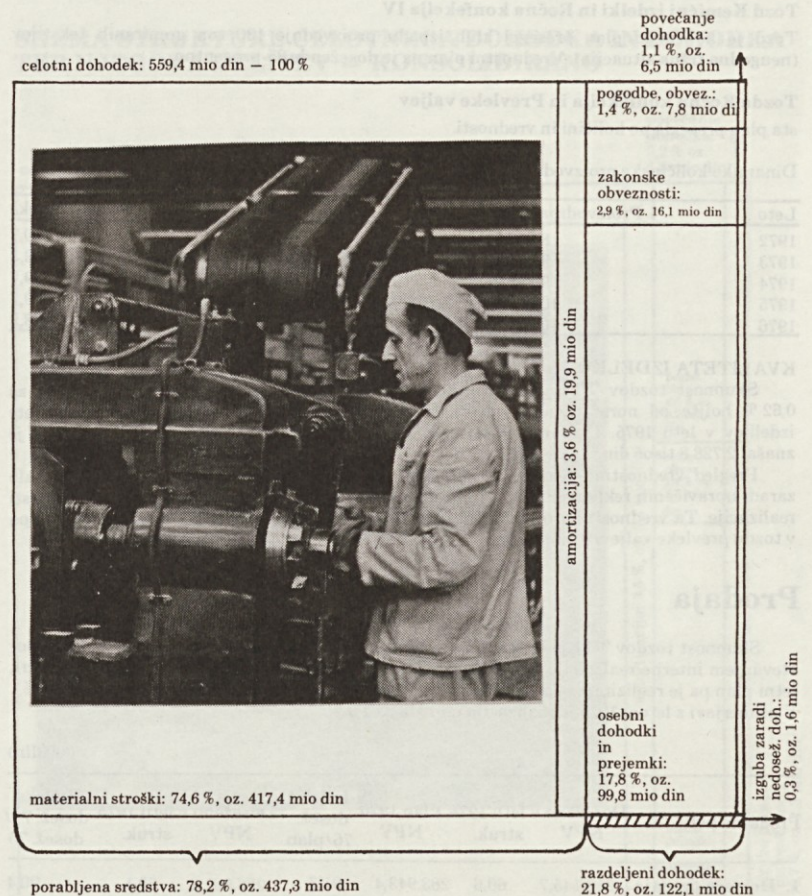
KAZALCI ZA IZKAZOVANJE REZULTATOV DELA DELAVCEV
IN POSLOVANJA TOZDU – za leto 1976

Zap. št.	Kazalci	1976	1975	Indeks 1976/75
1.	Dohodek na delavca (v din)	83.362,28	87.165,50	95,64
2.	Dohodek v primerjavi s povpr. uporabljenimi sredstvi v %	55,38	64,18	86,29
3.	Čisti dohodek na delavca dohodek na sklade + OD (v din)	71.923,21	73.151,73	98,32

4.	Akumulacija v primerjavi z dohodkom v %	–	0,19	–
5.	Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom v %	–	0,22	–
6.	Akumulacija v primer. s povpreč. uporabljenimi sredstvi – v %	–	0,12	–
7.	Osebn. dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca (v din)	71.923,21	56.837,87	126,54
8.	Čisti osebni dohodek na delavca (v din)	45.955,41	41.470,48	110,81
9.	Osebn. dohodek na delavca (v din)	71.932,21	56.837,87	126,56
10.	Sredstva za skupno porabo na delavca (v din)	5.935,36	5.181,80	114,54
11.	Del izplačanega OD delavca za zadovolj. potreb družb. na delavca (v din)	20.480,85	16.845,05	121,58
12.	Del izplačanega OD delavcev za zadovolj. splošnih potreb na delavca (v din)	3,62	–	–
13.	Porabljen. sredstva za skupno porabo na delavca (v din)	8.328,13	7.440,85	111,92
14.	Sredstva iz doh. za zadovolj. skup. potreb družbe na delavca (v din)	4.726,85	3.687,36	128,19
15.	Sredstva iz dohodka za pogodbene obveznosti na delavca (v din)	5.616,58	4.768,26	117,79
16.	Sredstva iz dohodka za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb na delavca (v din)	965,57	375,56	257,11
17.	Izguba na delavca (v din)	1.148,05	–	–
18.	Amortizac. po večjih minimalnih stop. od v zakonu predp. v primerj. z doh. v %	–	6,13	–
19.	Povprečno uporabljen. sredstva na delavca (v din)	152.501,00	135.813,47	112,29
20.	Povprečno število delavcev na podlagi stanja na koncu meseca	1.387,00	1.431,00	96,93

SKUPNOST TOZDU TTI

HEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV – KONSOLIDIRANO

Proizvodnja

Skupnost tozduv TTI je v letu 1976 proizvedla 10.604,7 ton gumenotehničnih izdelkov v vrednosti (po VS) 308,5 mio din. Z doseženimi rezultati ni uspela realizirati planskih zadolžitev, niti doseči količinskega obsega predhodnega leta.

Doseženo proizvodnjo, primerjavo z letnim planom in rezultati enakega razdobja lani, po posameznih tozduh prikazuje tabela:

Pregled zalog po mesecih pa kaže, da so bile najvišje vrednosti v mesecih februar, marec in april in so se zadrževale na višini ca 87 mio din. Bile so posledica zmanjšane konjunkturo na domačem trgu ter proizvodnje na zalogo. Stanje se je začelo popravljati najprej s sezonsko prodajo mopeda in velopnevmatike, cevi ter ležalnih blazin, kasneje pa postopoma z večjo konjunkturo. V mesecu septembru so bile zaloge najnižje – 64 mio din in so se približale povprečnim zalogam leta 1976.

Zaposlovanje

Stanje in gibanje zaposlenih v letu 1976 prikazuje tabela:

T o z d	Število zapos. 1. 1. 1976	Eksterna fluktuacija prišlo	Razlika pri odšlo	Razlika pri inter. fluk.	Število zapos. 31. 12. 1976	Povečanje število	%
TTI:	1.379	123	104	-6	1.392	+13	+0,9

Stozd TTI je koncem leta 1976 zaposloval 1.392 delavcev, kar je 0,9 % oziroma 13 ljudi več kakor je bilo število zaposlenih 1. 1. 76. Letni plan zaposlovanja (18 delavcev) je bil tako realiziran z 72,2 %.

V tem letu je bilo v TTI povprečno zaposlenih 1.387 delavcev, kar je 96,9 % glede na povprečje predhodnega leta (1975 1.431 delavcev).

Na novo se je v letu 1976 zaposlilo 123 delavcev, stozd pa je zapustilo 110 delavcev (104 so odšli iz podjetja, 6 pa se je prezaposlilo v drugih tozidih).

FLUKTUACIJA

Od 104 delavcev, ki so zapustili TTI, kakor tudi DO Sava je iz OBJEKTIVNIH vzrokov odšlo 35 delavcev, in to:

- 22 zaradi odhoda v JLA, 8 zaradi upokojitve, 5 članov je umrlo
- iz SUBJEKTIVNIH vzrokov pa je zapustilo stozd in DO 69 delavcev, od teh
  - na željo delavcev 59
  - z odpovednim rokom 12
  - sporazumno 16
  - v poskusnem roku 2
  - samovoljno 29
- po sklepu samoupravnih organov (izključeni) 10

Osebnih dohodki

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 1976 je bilo v TTI izplačanih 95.422.355 din bruto osebnih dohodkov.

V letu 1976 je povprečni neto mesečni OD na zaposlenega znašal 3.983 din in se je v primerjavi z letom 1975 povečal za 16 %.

Planirana masa OD za leto 1976 je bila prekoračena za 12,1 %, čeprav je bil plan nadur dosežen le 79,9 % in plan kadrov 72,2 %. Vzroki za prekoračitev so naslednji:

1. Povečanje števila konstantnih točk v analitski oceni od 40 na 48 točk v marcu, ki ni bilo planirano;
2. Uvedba 10 % dodatka za produktivno normirano delo v aprilu, ki tudi ni bila planirana;
3. Uvedba dodatka za produktivno nenormirano delo v aprilu, ki pa je bila realizirana v septembru. Tudi ta dodatek ni planiran.

Analiza stroškov

Vrsta stroška	Planski stroški	Dejanski stroški	Odmik dejan./plan	Indeks
1	2	3	4=3-2	5=3:2
Osnovni mat. polizdelki	231.551.000	268.011.553	36.460.553	116
Pisarniški material	400.000	408.258	8.258	102
Energija	36.290.000	35.857.597	-432.403	99
Ostali porabljeni material	22.202.000	24.558.352	2.356.352	111
Odmiki od stalnih cen	-	22.307.824	22.307.824	-
Potni stroški	370.000	328.410	-41.590	89
Ostale proizv. stor.	52.058.000	53.338.484	1.280.484	102
Neproizvodne storitve	926.000	1.404.433	478.433	152
Dnevnice in noćnine	250.000	274.763	24.763	110
Izdelki za reklamo	1.235.000	651.200	-583.800	53
Izdelki za reprezentanco	100.000	59.381	-40.619	59
Drugi mater. stroški	7.260.000	5.766.621	-1.493.379	79
Proizv. stop. zasebnikov	600.000	496.894	-103.106	83
Neproizv. stor. zaseb.	2.000	8.794	6.794	440
Amortizacije	30.651.000	19.850.355	-10.800.645	65
Vkalk. pogodb. obvez.	9.162.000	7.790.202	-1.371.798	85
Vkalk. zakon. obvez.	15.808.000	15.590.081	-217.919	99
Vkalk. osebni dohodki	85.177.000	95.961.765	10.784.765	113
Vkalk. drugi oseb. prejemki	3.371.000	3.793.365	422.365	113
Skupaj stroški	497.413.000	556.458.332	59.045.332	112

Analiza stroškov stozd TTI v letu 1976

- dejanski stroški osnovnega materiala odstopanja od planiranih, zaradi višjih dejanskih cen osnovnih surovin od planskih in zaradi večje realizacije polizdelkov za TAP.
- odstopanje pri ostalem porabljenem materialu je zaradi povečanja stalnih cen; material za vzdrževanje je prekoračen tudi zaradi večjega tekočega vzdrževanja strojev; večja je dejanska poraba embalaže od planirane; pri potrošnem materialu pa nastajajo razlike zaradi neplaniranega materiala.
- odmik od planskih stroškov je nastal tudi pri ostalih proizvodnih storitvah; preseženi so, predvsem, transportni stroški, ker se je povečal izvoz gotovih izdelkov in tovarnina za gotove izdelke.
- stroški neproizvodnih storitev odstopajo zaradi višje zaračunane najemnine od drugih tozdov in zaradi povečanja kv. m najetih prostorov.
- višji so tudi vkalkulirani osebni dohodki, ker se je povečalo število konstantnih točk na vseh DM in se je povečala planska vrednost točke in uvedena je bila dodatna stimulacija za produktivno delo (10 %).
- drugi osebni prejemki so prekoračeni zaradi povečanja cene toplega obroka.

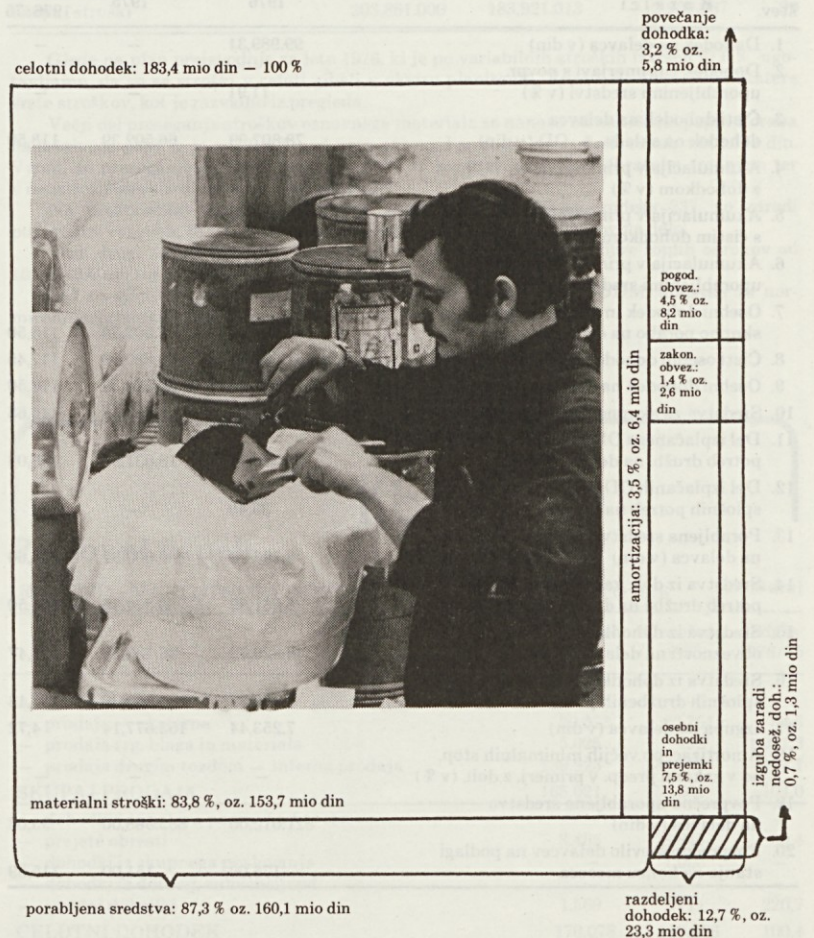
UU

Poslovni uspeh

UGOTOVITEV CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976 (v 000 din)

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
A. DOHODKI:			
- prodaja - eksterna	174.170	140.246	124,2
- prodaja trg. blaga in materiala	-	-	-
- prodaja drugim tozdom - interna prodaja	501	685	73,1
SKUPAJ PRODAJA	174.671	140.931	123,9
- dohodki iz nazlova popravka fin. rez.	-	-	-
- prejete obresti	1.831	3.474	52,7
- dohodki iz skupnega poslovanja	-	154	-
- dohodki iz dotacij, subvencij ipd.	-	-	-
- izredni dohodki	1.132	170	665,9
CELOTNI DOHODEK	177.634	144.729	122,7
3. IZDATKI:			
- porabljeni material	136.340	128.062	106,5
- proizvodne storitve	14.174	13.304	106,5
- neproizvodne storitve	1.429	48	2.977,1
- dnevnice in terenski dodatki	90	60	150,0
- izdatki za reklamo in propagando	302	521	58,0
- drugi materialni stroški	1.553	1.890	82,2
- amortizacija - predpisana	6.432	3.392	189,6
- amortizacija - nad predpisano stopnjo	-	-	-
- nabava vrednost trg. blaga	-	-	-
- popravek fin. rezultata	-	4.155	-
- izredni izdatki	7.486	8.116	92,2
- razlika v zalogah	-6.383	-9.172	69,6
PORABLJENA SREDSTVA	160.136	150.377	106,5
DOHODEK	17.498	-	-
IZGUBA - pri substanci	-	-5.648	-

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV - KONSOLIDIRANO

Na poslovni rezultat tozd umetno usnje so vplivali notranji in zunanji dejavniki. Od slednjih so zlasti pomembnejši sprejeti administrativni ukrepi, nekontroliran uvoz umetnega usnja, predvsem iz DDR in Madžarske, stalno naraščanje cen osnovnega materiala in energije ob nespremenjenih prodajnih cenah gotovih izdelkov. Tozd umetno usnje je zaključil poslovno leto z izpadom dohodka v višini 11.450.000 din. Ta se je pokrival v skladu

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	INDEKS 1976/75
– amortizacija – predpisana	5.579	4.597	121,4
– amortizacija – nad predpisano stopnjo	–	3.812	–
– nabavna vrednost trg. blaga	5.026	399	1.259,6
– popravek fin. rezultata	–	1.952	–
– izredni izdatki	9.569	10.220	93,6
– razlika v zalogah	-498	+682	–
PORABLJENA SREDSTVA	121.075	119.403	101,4
DOHODEK	49.003	50.073	97,9

DELITEV DOHODKA V DIN – SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV 23. IN 24. FEBRUARJA 1977

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
DOHODEK – brez inter. udeležbe med tozdi	49.003.556,40	50.073.252,14	97,9
– povečanje dohodka	–	–	–
– zmanjšanje dohodka	–	–	–
DOHODEK ZA RAZDELITEV	49.003.556,40	50.073.252,14	97,9
– obresti za kredite	1.612.796,85	1.931.259,00	83,5
– provizija in druge končne storitve	371.081,75	423.589,90	87,6
– zavarovalne premije	785.439,35	709.539,95	110,7
– prispevki in članarine	116.004,30	45.866,95	252,9
– druge pogodbene obveznosti	237.401,65	–	–
POGODBENE OBVEZNOSTI	3.122.723,90	3.110.255,80	100,4
– zak. obveznosti po obč. predpisih	61.014,00	24.845,45	245,6
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	236.921,30	338.341,65	70,0
– zak. obvez. po predpisih federacije	19.224,85	84.775,85	22,7
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	1.655.007,80	1.224.672,10	135,1
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	2.060.418,25	2.674.757,26	77,0
– prisp. stanov. interes. skupnostim	787.601,80	587.860,56	134,0
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	3.080.096,47	2.687.198,84	114,6
– druge zakonske obveznosti	427.035,80	37.994,55	1.123,9
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	8.327.320,27	7.660.446,26	108,7
– za osebne dohodke	36.215.278,24	30.738.396,22	117,8
– za druge osebne prejemke	1.322.177,80	207.939,15	635,8
OSEBNI DOHODKI	37.537.456,04	30.946.335,37	121,3
OSTANEK DOHODKA	16.056,19	8.356.214,71	0,2
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA	–	–	–
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	–	1.001.465,05	–
POSLOVNI SKLAD	16.056,19	3.740.132,26	0,4
– del za posojilo nerazvitim	16.056,19	1.124.099,45	1,4
– del za skupne rezerve	–	354.431,85	–
– del za druge namene	–	2.261.600,96	–
SKLAD SKUPNE PORABE	–	2.347.039,60	–
– del doh. za potrebe družb. služb	–	1.267.577,80	–
ZA DRUGE NAMENE	–	–	–
REZERVACIJA DOHODKA	–	–	–
DEL DOHODKA, ki gre dr. pog. v sk. poslovanju	–	–	–

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV – SKUPNOST TOZDOV KET

celotni dohodek: 170,1 mio din – 100 %

	pogodbe. obvez.: 1,8 %, oz. 3,1 mio din
	zakonske obveznosti: 4,9 %, oz. 8,3 mio din
	osebni dohodki in prejemki 22,1 %, oz. 37,5 mio din
materialni stroški: 67,9 %, oz. 115,5 mio din	ostanek dohodka: 0,01 %, oz. 16.000 din
porabljena sredstva: 71,2 %, oz. 121,1 mio din	razdeljeni dohodek: 28,8 %, oz. 49,0 mio din

Celotni prihodek skupnosti tozd KET v znesku 170 mio din in je izkazan v bilanci uspeha že zmanjšan za znesek din 10.440.415,69. Ta znesek sestavlja amortizacija nad predpisano stopnjo in del akumulacije, vkalkulirane v obračunske cene za formiranje sklada skupne porabe. Ker pa skupni prihodek zaradi nizkih prodajnih cen proizvodov (skupnost tozd TTI in tozd UU) ni pokrival v celoti vseh stroškov, je bil izveden rebalans gospodarskega načrta v smislu zmanjšanja stroškov amortizacije nad predpisano stopnjo ter v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združitvi tozd v DO napravljen proračun, tako da je skupnost tozd KET zmanjšal obremenitev preko dejanskih internih cen v sorazmerju izpada dohodka UU in TTI za naslednje zneske:

– stozd TTI	5.809.047,28 din
– tozd UU	4.631.368,41 din
SKUPAJ	10.440.415,69 din

Po tem proračunu iz naslova skupnega prihodka skupnost tozd ugotavlja celotni prihodek, ki je v odnosu na preteklo obdobje še vedno večji za 0,4 %, medtem ko je dohodek v primerjavi s preteklim obdobjem dosežen z indeksom 97,9, kar kaže na divergentnost celotnega prihodka v odnosu na porabljena sredstva. Predvsem so se v letu 1976 povečale proizvodne in neproizvodne storitve (tudi stroški OSS) ter dnevnicne in terenske dodatki. Stroški amortizacije so v odnosu na l. 1975 doseženi z indeksom 121,4, kar je posledica zakonske revalorizacije osnovnih sredstev.

Razdeljenost dohodka se je povečala v korist osebnih dohodkov, saj je masa OD v odnosu na leto 1975 večja za 21,3 odstotke, medtem ko so zakonske obveznosti večje za 8,7 %, pogodbene obveznosti pa v absolutnem znesku na ravni preteklega obdobja.

KAZALCI ZA IZKAZOVANJE REZULTATOV DELA DELAVCEV IN POSLOVANJA TOZD – ZA LETO 1976

Zap. K a z a l c i	1976	1975	Indeks 1976/75
1. Dohodek na delavca v din	102.517,90	109.809,76	93,36
2. Dohodek v primerjavi s povpr. uporabljenimi sredstvi v %	38,96	55,68	69,97
3. Čisti dohodek na delavca dohodek na sklade + OD v din	78.563,83	86.192,00	91,15
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom v %	0,03	12,00	0,25
5. Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom v %	0,04	15,29	0,26
6. Akumulacija v primer. s povpreč. uporabljenimi sredstvi – v %	0,01	6,68	0,15
7. Osebnih dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca v din	78.530,24	76.427,10	102,75
8. Čisti osebni dohodek na delavca v din	49.657,80	44.360,42	111,94
9. Osebnih dohodek na delavca v din	78.530,24	67.864,77	115,72
10. Sredstva za skupno porabo na delavca v din	6.443,72	11.040,00	58,36
11. Del izplačanega OD delavca za zadovolj. potreb družb. na delavca v din	22.232,13	–	–
12. Del izplačanih OD delavcev za zadovolj. splošnih potreb na delavca v din	12,70	–	–
13. Porabljena sredstva za skupno porabo na delavca v din	8.008,89	7.901,86	101,35
14. Sredstva iz doh. za zadovolj. skup. potreb družbe na delavca v din	1.556,90	9.840,55	15,82
15. Sredstva iz dohodka za pogodbene obveznosti na delavca v din	6.532,90	6.820,74	95,77
16. Sredstva iz dohodka za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb na delavca v din	1.556,90	1.065,70	146,09
17. Izguba na delavca – v din	–	–	–
18. Amortizac. po večjih minimalnih stop. od v zakonu prep. v primerj. z doh. v %	–	7,61	–
19. Povprečno uporabljena sredstva na delavca v din	256.718,00	187.347,00	137,03
20. Povprečno število delavcev na podlagi stanja na koncu meseca	478	456	104,82

Zaposlovanje

Koncem leta 1976 je bilo v skupnosti tozdov KET 483 zaposlenih in se je število v primerjavi s 1. 1. povečalo le za 9 delavcev (oz. za 1,9 %). Rezultat zunanjega zaposlovanja v letu 1976 je sicer 22 novozaposlenih, z internimi premiki pa je bilo 13 delavcev iz KET prezaposlenih in druge tozde DO.

tozd	štev. zaposl. 1. 1. 1976	eksterna fluktuacija prišli	razlika pri odšli	int. fluktu.	štev. zaposl. 31. 12. 1976	povečanje št. %
stozd KET	474	61	39	-13	483	+9 +10,0

Fluktuacija

Fluktuacija (eksterna) je bila v letu 1976 bistveno manjša od predhodnega leta (mera fluktuacije v letu 1976 je bila 8 %, leta 1975 pa 14,5 %). Od skupno 39 delavcev, ki so zapustili KET in DO, jih je odšlo 19 iz objektivnih vzrokov, iz subjektivnih vzrokov pa 20 in to:

– na željo delavca	18
• z odpovednim rokom, sporazumno, v poskusnem roku	14
• samovoljno	2
– po sklepu organa (izključena)	2

Osebnih dohodki

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 1976 je bilo v KET Izplačanih 35.535.827 din bruto osebnih dohodkov.

V letu 1976 je povprečni neto mesečni OD na zaposlenega znašal 4.300 din in se je v primerjavi z letom 1975 povečal za 14,6 %.

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/1975
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	243.860,65	547.587,55	44,5
POSLOVNI SKLAD	2.381.860,76	7.086.538,61	33,6
• del za posojilo nerazvitim	1.273.960,20	1.752.399,65	72,7
• del za skupne rezerve	167.358,55	431.276,50	38,8
• del za druge namene	940.542,01	4.902.862,46	19,2
SKLAD SKUPNE PORABE	1.200.000,00	1.600.000,00	75,0
— odstop sklada skupne porabe	—	—	—
ZA DRUGE NAMENE	—	—	—
REZERVACIJA DOHODKA	—	—	—
DEL DOHODKA, ki gre za dr. pog. v sk. poslovanju	170.297,00	431.886,00	39,4
DEL DOHODKA za potrebe družbenih služb	351.434,35	1.762.055,15	19,9

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV — SKUPNOSTI STOZD TOTRA

celotni dohodek: 132,2 mio din — 100 %

	pogodbe. obvez. 2,0 %, oz. 2,6 mio din
	zakon. obvez. 3,1 %, oz. 4,1 mio din
	osebni dohod. in prejemki 16,6 %, oz. 21,9 mio din
	ostanek doh.: 2,9 %, oz. 3,8 mio din
materialni stroški: 71 %, oz. 93,9 mio din	
porabljena sredstva: 75,4 %, oz. 99,7 mio din	
razdeljeni dohodek: 24,6 %, oz. 32,5 mio din	

amortizacija: 4,4 %, oz. 5,9 mio din

Zaradi spremljajočih težav v proizvodnji — neredne dobave osnovnih surovin, relativno visoka fluktuacija delovne sile in zakasnelo aktiviranje nove tovarne pozamenterije — je bil fizični obseg proizvodnje v primerjavi s planom in preteklim letom dosežen z indeksom 88,8. Uveljavljeni administrativni ukrepi v aprilu 1976 so poleg drugih dejavnikov vplivali na izpad prodaje, ki pa se zaradi sezonskega značaja določenih proizvodov ni mogla nadoknaditi do konca leta.

Zaradi omenjene situacije je skupnost tozdv TOTRA v letu 1976 dosegla slabše poslovne rezultate. Celotni dohodek je bil dosežen v višini 132.170 tisoč din, kar predstavlja 88 % letnega plana. Zaradi močnega porasta obveznosti iz dohodka, kateri je bil v primerjavi s planom dosežen z indeksom 97,3, je bilo potrebno angažirati za pokrivanje vseh obveznosti 565 tisoč din iz sredstev rezervnega sklada.

Nabava

Skupnost tozdv Totra je za potrebe proizvodnje v letu 1976 nabavila 4.044 ton reprovizivnega materiala v vrednosti 74,6 mio din. Plana po količini in vrednosti ni realizirala, presegla pa je nabave predhodnega leta.

V celotni vrednostni nabavi je bil domači trg udeležen za 82,3 %, tuji pa s 17,7 % ter se struktura v primerjavi z letom 1975 ni spremenila.

Oskrba s surovinami za proizvodnjo tozda pozamenterija ni bila problematična, previsoke pa so bile zaloge, saj so skozi vse leto v povprečju zadoščale za 85-dnevno proizvodnjo (oz. za 122 koledarskih dni), dele pa so posledica oddaljenosti od surovinske baze ter v organizaciji nabave.

Nabava surovin za tozdv izdelki iz plastičnih mas je bila vseskozi problematična, razen v zadnji četrtini leta. Največje težave so bile z dobavo okitena za cevi v prvem polletju ter z uvozom nizkotlačnega polietilena, ki je bil omejen na višino priliva deviznih sredstev in ni bilo mogoče uvoziti dodatno odobrenih količin. Uvozno surovino je nadomestil domači hostalen, vendar pri celotni količini dražji za 1,5 mio din. Težave so bile tudi s preskrbo polipropilena za spojke in kord kablom od domačih dobaviteljev.

Nabavne cene surovin za vezalke in elastiko se v primerjavi z letom 1975 po večini niso spremenile. Porasle pa so cene pomožnih tekstilnih sredstev za 15—20 % ter gumijaste niti

domače proizvodnje za 9 %. Nasprotno pa so se gumijaste niti iz uvoza nabavljale zelo ugodno in so bile cene za 10 % nižje od domačih proizvajalcev.

Domačim surovinam za proizvodnjo cevi, spojnih elementov in drobnih izdelkov se cene, razen kordu, ki se je podražil za 15 %, niso spremenile. Cene uvoženih surovin pa so imele v drugi polovici leta tendenco padanja.

Proizvodnja

Skupnost tozdv Totra je v letu 1976 proizvedla 3.552 ton gotovih izdelkov v vrednosti 77,3 mio din (po VS), kar je manj od predvidevanj v gospodarskem načrtu in tudi manj od dosežene količinske in vrednostne proizvodnje v letu 1975.

	Proizvedeno I—XII 76		Indeks na plan		Indeks	
	ton	000 VS	količ.	vredn.	1976	1975
tozdv pozamenterija						
vezalke	84	11.521	100,0	87,1	107,7	101,4
elastika	35	3.377	109,4	115,0	100,0	153,4
SKUPAJ	119	14.898	102,6	92,2	105,3	109,8
tozdv izdelki iz pl. mas						
cevi in spojni elementi	3.241	55.062	88,5	78,4	86,1	82,9
drobni izdelki	192	7.384	86,9	119,6	112,3	106,2
SKUPAJ	3.433	62.446	88,4	81,8	87,2	85,1
STOZD TOTRA	3.552	77.344	88,8	83,6	87,7	89,0

Delež tozda pozamenterije v celotni količinski proizvodnji je bil 3,4 %, po vrednosti pa 19,3 %. Planske obveznosti je tozdv delno, to je po količini, izpolnil, vrednostni izpad proizvodnje v primerjavi s planom pa je bil 7,8 %. Med vzroki, ki utemeljujejo izpad, so:

- visok % boleznin zaradi visoke starostne strukture zaposlenih delavk,
- prenizke zmogljivosti določenih strojev glede na trenutna naročila,
- slaba organiziranost proizvodnje zaradi neustreznih prostorov,
- uvajanje nove organizacije dela v novih proizvodnih prostorih zaradi selitve v mesecu novembru.

Šestmesečna zakasnitev v izgradnji objekta je povzročila izpad načrtovanega uspeha v barvarni in na dodatnih zmogljivostih novo instalirane opreme v pletilnici.

Tozdv izdelki iz plastičnih mas je v letu 1976 proizvedel 3.433 ton izdelkov v vrednosti 62,4 mio din (VS). V primerjavi s planirano je bila proizvodnja po količini manjša za 11,6 %, po vrednosti pa za 18,2 %. Planske obveznosti niso bile izpolnjene iz več vzrokov objektivnega značaja: pomanjkanje surovin, delno pa tudi naročil, problem z delovno silo zaradi boleznin in fluktuacije. Oskrba s surovinami je bila v I. kvartalu slaba, zato ni bilo mogoče izdelati potrebnih zalog za nemoteno prodajo spomladi, ko nastopi konjunktura za izdelke tozda (cevi).

Število zaposlenih se je v tozdu zmanjšalo za 3 delavce v primerjavi z začetkom leta, medtem ko je bilo po planu kadra predvideno povečanje zaposlenih za 6 delavcev. Pri povprečnem številu zaposlenih (75 delavcev) jih je bilo ca. 10 % skozi vse leto na bolniškem dopustu, vendar zelo majhen del zaradi poškodb na delu. Zaradi vseh teh problemov je bila izkoriščenost strojnih kapacitet 81 %, dosežena pa z občasno uvedenim 4-izmenskimi delom in delom v podaljšanem delovnem času.

Prodaja

Za leto 1976 je skupnost tozdv Totra planirala neto prodajo v višini dosežene leta 1975, realizirala pa je le 85,6 % načrtovane. V strukturi celotne prodaje se je v letu 1976 opazno zmanjšal delež izvoza (iz 27,5 leta 1975 na 18,4 %), kar je bilo predvideno že v gospodarskem načrtu, analogno pa povečala udeležba domačega trga.

tozdi,	Doseženo v letu 76		plan 76	indeks	indeks
prodajne poti	NPV	strukt.	NPV	na plan dosež.	1976/1975
tozdv pozamenterija					
domači trg	24.242	21,5	28.750	84,3	87,8
tozdv izdelki iz					
plastičnih mas					
domači trg	67.297	59,6	80.063	84,1	99,2
izvoz	20.700	18,4	22.563	91,7	56,8
v 000 \$	1.218		1.327	91,8	
SKUPAJ	87.997	78,0	102.626	85,7	84,4
ostalo (pomožne dejavnosti)	610	0,5	470	129,8	94,0
STOZD TOTRA	112.849	100,0	131.846	85,6	85,1

Tozdv pozamenterija je bil v vrednostni prodaji Totre udeležen za 21,5 %, znotraj tozda pa je odpalo na realizacijo vezalk 74 %, na elastiko pa 26 %. Dosežena neto prodaja je bila za 15,7 % izpod predvidene, predvsem:

- zaradi novega načina plačevanja v mesecu aprilu,
- spremembe mode v čevljarstvu industriji, saj se je izdelava obutve z vezalkami v zadnjih dveh letih močno znižala, proizvodnja vezalk pa se je zelo omejila v glavnem na izdelavo vezalk za športno in otroško obutve,
- zakonske omejitve višine zalog v trgovinah,
- uvoza elastike po znatno nižji ceni od domače,
- preozkega asortimana elastike (glede širine in razteznosti), glede na potrebe industrijskih podjetij.

Tozdv izdelki iz plastičnih mas je prodal za 88 mio din proizvodov, od tega četrtino inozemskim kupcem. Vzroki, da planskih obveznosti tozdv ni uspel realizirati, so predvsem:

- manjši izvoz cevi v SSR, kot je bil predviden,
- polovična prodaja drenažnih Randril cevi, ki je posledica preslabo obdelanega tržišča na jugu države ter splošne stagnacije gradnje cest,
- izpad prodaje polietilenskih cevi na domačem trgu zaradi nezadostnih zalog ob začetku sezone ter omejenih proizvodnih kapacitet,
- slabši prodajni pogoji pri prodaji cevi v primerjavi s konkurenco (brez popustov, fco Ljubljana) je vplivala na upadanje prometa z oddaljenimi kupci.

ZALOGE GOTOVIVH IZDELKOV POSTALNIH CENAH (v 000 din)

tozd, skupina izdelkov	zaloge	zaloge	indeks 31. 12. 76 / 1. 1. 76	delovni dnevi vezave 1976	Indeks dni vezave 76 / 75
Pozamenterija					
vezalke	1.337	1.865	139,4	37	84,1
elastika	234	540	230,8	24	63,2
SKUPAJ	1.571	2.405	153,0	34	79,1
Izdelki iz pl. mas					
cevi in spojni elementi	5.440	7.799	143,3	27	108,0
drobni izdelki	892	1.971	220,9	59	347,1
SKUPAJ	6.332	9.770	154,2	31	129,2
STOZD TOTRA	7.903	12.175	154,0	31	114,8

Zaloge gotovih izdelkov so v skupnosti tozdv Totra in po posameznih tozdih ob koncu leta v primerjavi s 1. 1. porasle za približno 54%. Dnevi vezave, izračunani na osnovi povprečnih zalog in proizvodnje v letu 1976, kažejo, da je bila v povprečju na skladišču 31 dnevna proizvodnja (27 dnevna proizvodnja v letu 1975).

Zaposlovanje

tozd	štev. zaposl. 1. 1. 76	ekster. prišlo	flukt. odšlo	razlike pri interni fl.	št. zaposl. 31. 12. 76	povečanje št. %	plan kadrov 1976
pozamenterija	125	5	13	-	117	-8	110
Izdelki iz plas. mas	77	12	9	-66	74	-3	83
skupne službe	117	14	7	76	130	+13	140
STOZD TOTRA	319	31	29	-	321	+2	333

Plan kadra v gospodarskem načrtu je predvideval, da bo ob koncu leta 1976 v skupnosti tozdv 333 zaposlenih, dejansko pa jih je bilo ob tem času zaposlenih 12 manj, to je 321 delavec.

Fluktuacija se je v letu 1976 v primerjavi s predhodnim letom znižala, saj je bila stopnja 9% (1975 11,5%).

Osební dohodki

Skupnost tozdv Totra je v letu 1976 izplačala za 21.359.817 din bruto osebnih dohodkov, kar je v okviru planirane mase (indeks 101,1).

Po posameznih mesecih leta so bili izplačani naslednji povprečni neto OD na zaposlenega:

Povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je v letu 1976 znašal 3.960 din in je v primerjavi z letom 1975 porasel za 15,1%.

Stroški

naziv	stroški	stroški +	odmiki	indeks
	1. 1. - 31. 12. 76	1. 1. - 31. 12. 75	od stroškov 75	1976 / 1975
	1	2	3 = 1 - 2	4 = 1 : 2
porabljeni material	72.942	81.502	-8.560	89,5
proizv. storitve drugih	21.891	18.654	3.237	117,4
neproizvodne storitve	989	832	157	118,9
dnevnice za služb. pot.	476	388	88	122,7
izdatki za reklamo in propagando	592	495	97	119,6
reprezentančni stroški	109	57	52	191,2
drugi mat. stroški	1.151	1.932	-781	59,6
neproizv. stor. drugih	643	656	-13	98,0
neproizv. storitve	9	12	-3	75,0
avtorski honorarji		20	-20	-
minimalna amortizacija	4.520	2.616	1.904	172,8
amortizacija nad predp.	1.330	1.386	56	96,0
vkalk. pogodbene obv.	2.633	1.975	658	133,3
vkalk. zakonske obvez.	3.072	2.415	558	122,2
vkalkulirani OD	21.556	18.754	2.802	114,9
vkalkulirani drugi osebni prejemki	919	736	183	124,9
skupaj stroški	132.832	132.529	303	100,2

Poslovni stroški za opravljeno dejavnost v letu 1976 so v skupnosti tozdv Totra znašali 132,8 mio din in so se navkljub 12% nižji količinski in vrednostni proizvodnji zadržali na ravni doseženih v letu 1975.

KTM

Poslovni uspeh

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV - TOZD KTM

celotni dohodek: 103,5 mio din - 100%

	pogodbe. obvez.: 1,6 %, oz. 1,6 mio din
	zakonske obvez. 2,9 %, oz. 3,0 mio din
	amortizacija: 3,2 %, oz. 3,3 mio din
	osebni dohodki in prejemki 20,0 %, oz. 20,7 mio din
	ostanek dohodka 3,3 %, oz. 3,4 mio din

porabljena sredstva: 72,2 %, oz. 74,8 mio din

razdeljeni dohodek:
27,8 %, oz. 28,8 mio din

UGOTOVITEV CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976 (v 000 din)

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/1975
A. DOHODKI:			
- prodaja - eksterna	86.353	83.874	103,0
- prodaja trg. blaga in materiala	-	3.844	-
- prodaja drugim tozdom - interna prodaja	14.571	13.768	105,8
SKUPAJ PRODAJA	100.924	101.486	99,4
- dohodki iz naslova popravka fin. rez.	-	320	-
- prejete obresti	753	588	128,1
- dohodki iz skupnega poslovanja	-	-	-
- dohodki iz dotacij. subvencij ipd.	-	-	-
- izredni dohodki	1.864	328	568,3
CELOTNI DOHODEK	103.541	102.722	100,8
B. IZDATKI:			
- porabljeni material	46.699	44.509	104,9
- proizvodne storitve	21.592	19.987	108,0
- neproizvodne storitve	2.064	1.654	124,9
- dnevnic in terenski dodatki	193	224	85,0
- izdatki za reklamo in propagando	215	150	143,3
- drugi materialni stroški	422	1.405	30,0
- amortizacija - predpisana	3.286	2.216	148,3
- amortizacija - nad predpisano stopnjo	-	335	-
- nabavna vrednost trg. blaga	401	2.424	16,5
- popravek fin. rezultata	-	3.258	-
- izredni izdatki	1.221	465	262,6
- razlika v zalogah	1.325	1.538	86,2
PORABLJENA SREDSTVA	74.768	75.092	99,6
DOHODEK	28.773	27.630	104,1

DELITEV DOHODKA V DIN - SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV FEBRUARJA 1977

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/1975
DOHODEK - brez inter. udeležbe med tozdi	28.772.699,77	27.630.226,24	104,1
- povečanje dohodka			
- zmanjšanje dohodka			
DOHODEK ZA RAZDELITEV	28.772.699,77	27.630.226,24	104,1
- obresti za kredite	788.793,60	659.062,40	119,7
- provizija in druge končne storitve	212.675,35	137.605,65	154,6
- zavarovalne premije	450.704,65	328.162,30	137,3
- prispevki in članarine	57.356,85	75.047,15	76,4
- druge pogodbene obveznosti	119.441,00	998.672,95	12,0
POGODBENE OBVEZNOSTI	1.628.971,45	2.198.550,45	74,1

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	indeks 1976/1975
– prometni davek	1.326,28	5.459,60	24,3
– zakon. obveznosti po obč. predpisih	73.745,50	38.852,35	189,8
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	165.938,60	304.844,40	54,4
– zak. obvez. po predpisih federacije	10.778,70	79.227,40	13,6
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	97.451,50	158.931,60	61,3
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	1.296.434,75	1.064.299,20	121,8
– prisp. stanov. interes. skupnostim	385.719,40	286.056,85	134,8
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	765.904,85	667.465,90	114,7
– druge zakonske obveznosti	210.712,15	205.326,10	102,6
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	3.008.011,73	2.810.463,40	107,0
– za osebne dohodke	19.824.795,48	16.449.766,46	120,5
– za druge osebne prejeme	898.320,55	256.714,60	349,9
OSEBNI DOHODKI	20.723.116,03	16.706.481,06	124,0
OSTANEK DOHODKA	3.412.600,56	5.914.731,33	57,7
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA			
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	347.574,80	352.183,60	98,7
POSLOVNI SKLAD	2.565.025,76	4.611.547,73	55,6
• del za posojilo nerazvitim	818.723,90	700.866,67	116,8
• del za skupne rezerve	162.504,80	330.958,56	49,1
• del za druge namene	1.583.797,06	3.579.722,50	44,2
SKLAD SKUPNE PORABE	500.000,00	951.000,00	52,6

Skupnost tozd KTM je dosegla v letu 1976 celotni dohodek 103.541 tisoč din v višini lanskoletne dinamike, oziroma je bil v primerjavi s planom večji za 8,8 %. Če odštejemo od celotnega dohodka porabljena sredstva (materialne stroške), ugotovimo dohodek v višini 28.773 tisoč din. Ta je zaradi porasta materialnih stroškov dosežen v primerjavi z načrtovanjem z indeksom 91,8. Zaradi povečanih obveznosti iz dohodka je po zaključnem računu ugotovljen ostanek dohodka v znesku 3.413 tisoč din in predstavlja 40 % planiranih sredstev za sklade. Skoraj tri četrtine doseženega ostanka dohodka odpade na tozd aluminijev sulfat, 20,7 % na tozd protektiranje in 6,6 % na tozd gumeno-tehnični izdelki.

Nabava

Nabava surovin skupnosti tozdov KTM je bila leta 1976 po večini preusmerjena na domače tržišče, saj so se uvažale le surovine in pomožni materiali, ki jih nikakor ni bilo mogoče zamenjati z domačimi. Tako se je v nasprotju s predhodnim letom zveplena kislina (osnovna surovina v proizvodnji Al-sulfata) skoraj v celoti nabavljala na domačem trgu ter uspešno preorientirala nabava profila za protektiranje na domače vire. Težave v rednem oskrbovanju s surovinami so nastopile le pri dobavi profor paste, kar se je odrazilo na proizvodnji tehničnega blaga na bazi penaste gume (t. j. profilov in plošč) ter z oskrbovanjem sekundarnih surovin t. j. s starimi, za protektiranje sposobnimi avtoplašči.

Proizvodnja

Skupnost tozdov KTM je v letu 1976 proizvedla 21.939 ton izdelkov v vrednosti 58,4 mio din (VS). Količinski letni plan je skupnost tozdov realizirala 96,7 % (planskih obveznosti ni izpolnil tozd protektiranje, medtem ko sta tozda GTI in Al-sulfat izpolnila pričakovanja), fizični obseg leta 1975 pa presega za 5,1 %.

tozd	proizvodnja I– XII / 76		indeks na let. plan 1976/75		indeks 1976/75
	ton	000 VS	količ.	vredn.	
Protektiranje					
tov. avtoplašči	1.074,1	11.603	74,4	–	*90,1
pot. avtoplašči	574,3	10.029	67,9	–	*84,5
Skupaj	1.621,4	21.632	72,1	66,8	*85,5
Gumeno tehnič. izdel.					
penasti profili	102,9	4.090	112,6	–	115,6
tehnični izdelki	77,2	5.194	87,2	–	96,5
Skupaj	180,1	9.284	100,1	77,9	106,6
Al sulfat					
Al sulfat	20.127,0	27.434	99,4	92,2	109,4
Skupaj stozd	21.938,5	58.350	96,7	78,8	105,1

* V letu 1976 je bila izvedena korektura teže avtopčaštev, zato so indeksi dinamike proizvodnje 1976/1975 v tozdu protektiranje izračunani na osnovi proizvedenih komadov.

KVALITETA PROIZVODOV

Kvaliteto izdelkov po posameznih tozdh ter primerjavo z letom 1975 prikazuje tabela:

	% kvalitete v prizved. količini 1976	% kvalitete v proizved. količini 1975	indeks 1976/1975
avtoplašči (oseb., poltov., tovrni)			
I. kvaliteta	89,3	88,9	100,4
II. kvaliteta	0,1	0,7	14,2
III. kvaliteta	4,4	4,4	100,0
odpad	6,2	6,0	103,3
skupaj	100,0	100,0	–

Prodaja

Skupnost tozdov KTM je v letu 1976 prodala za 86,4 mio din izdelkov, kar je v primerjavi s planom 91,7 %, v primerjavi z neto prodajo leta 1975 pa 103,1 %.

prodajne poti	prodano v letu 1976		plan 1976 000 din NPV	indeks na plan dos. 1976/75
	000 din NPV	strukt.		
stozd KTM				
domači trg	72.511	84,0	79.934	90,7
izvoz	13.842	16,0	14.276	97,0
v \$	768.998		830.000	92,7
skupaj stozd	86.353	100,0	94.210	91,7

V celotni neto prodaji je bil domači trg udeležen s 84 %, inozemski pa s 16 %. Regionalna struktura prodaje se v primerjavi z letom prej ni spremenila. V skupnosti tozdov je prodajal na tuje, v celoti na konvertibilna področja (Italija, Z. Nemčija, Avstrija, Švica) tozd Al-sulfat, kjer je iztržil 769 tisoč \$ (t. j. za 6,2 % več od števila \$ lani).

Zaposlovanje

Stanje in gibanje zaposlenih v skupnosti tozdov prikazuje tabela:

tozd	št. zaposl. 1. 1. 1976	ekster. prišlo	flukt. odšlo	razlika pri inter. flukt.	povečanje št. %	št. zaposl. 31. 12. 1976
Al-sulfat	34	3	2	-1	34	–
GTI	66	11	14	+3	66	–
Protektiranje	51	20	9	+2	64	+13
DSSS	136	18	12	-4	138	+2
skupaj stozd	287	52	37	–	302	+15

Na dan 31. 12. 1976 je bilo v skupnosti tozdov zaposlenih 302 delavcev, kar je v primerjavi s predvidenim številom (plan 308 zaposlenih) 98 %. Stopnja fluktuacije 12,7 % je bila nad povprečjem (S) tozdov na lok. Kranj.

Osebni dohodki

V letu 1976 je bilo v skupnosti tozdov KTM izplačanih 20.723 tisoč din mase osebnih dohodkov, kar je za 16,2 % več od plana. Povprečni mesečni neto OD na zaposlenega v tozdu leta 1976 je znašal 3.874 tin in je v primerjavi z letom prej porastel za 15,8 %.

RUMA

Poslovni uspeh

UGOTOVITEV CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976 (v 000 din)

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
A. DOHODKI:			
– prodaja – eksterna	53.388	41.036	130,1
– prodaja trg. blaga in materiala	1.166	2.367	49,3
– prodaja drugim tozdom – interna prodaja	5.252	2.753	190,8
SKUPAJ PRODAJA	59.806	46.156	129,6
– dohodki iz naslova popravka fin. rez.			
– prežete obresti	134	396	33,8
– dohodki iz skupnega poslovanja			
– dohodki iz dotacij, subvencij ipd.			
– izredni dohodki	2.103	1.513	139,0
CELOTNI DOHODEK	62.043	48.065	129,1
B. IZDATKI:			
– porabljeni material	36.119	27.647	130,6
– proizvodne storitve	2.701	762	354,5
– neproizvodne storitve	352	213	165,3
– dnevnice in terenski dodatki	190	88	215,9
– izdatki za reklamo in propagando	88	44	200,0
– drugi materialni stroški	157	66	237,9
– amortizacija – predpisana	7.274	4.263	170,6
– amortizacija – nad predpisano stopnjo			
– nabavna vrednost trg. blaga	888	1.674	53,0
– popravek fin. rezultata		1.757	–
– izredni izdatki	1.531	1.255	122,0
– razlike v zalogah	2.696	1.345	200,4
PORABLJENA SREDSTVA	46.604	36.424	127,9
DOHODEK	15.439	11.641	132,6

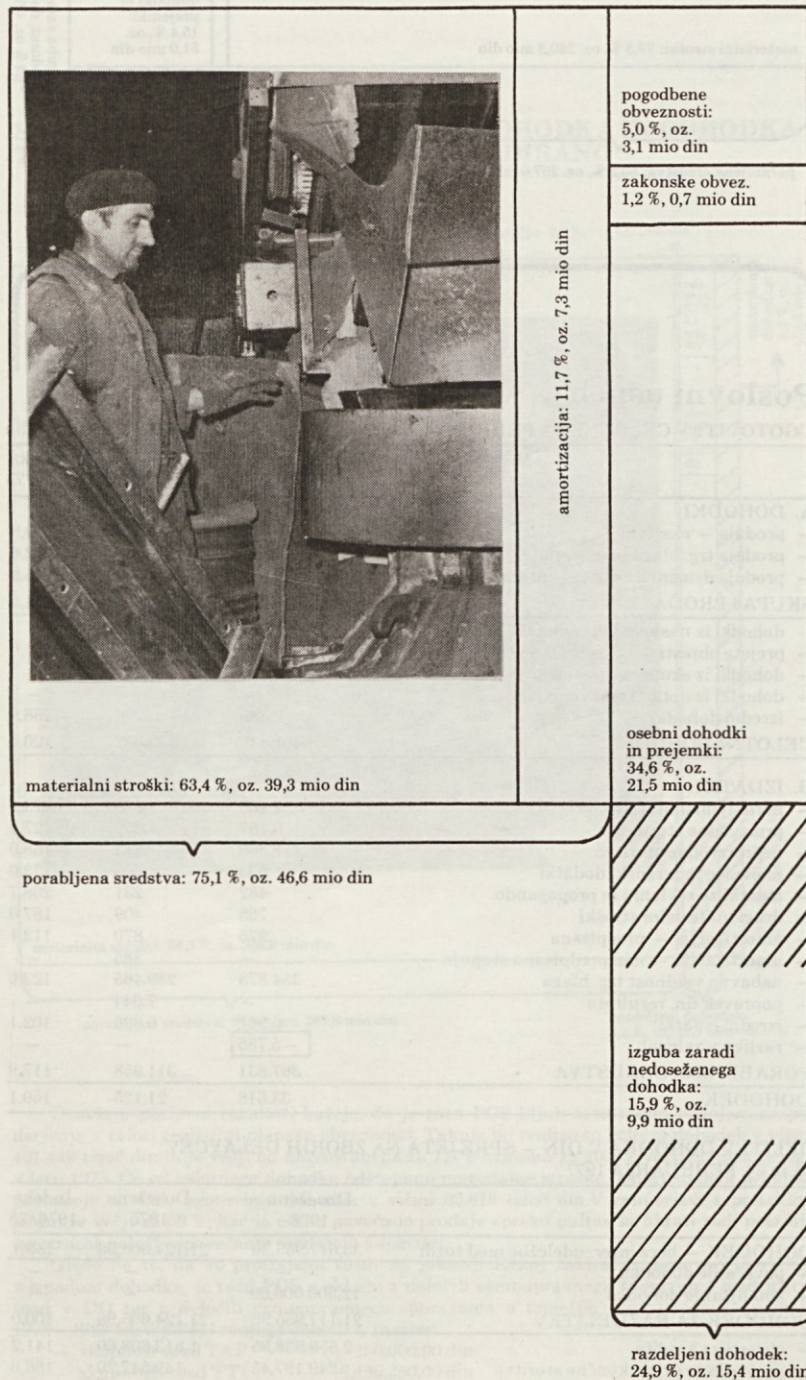
DELITEV DOHODKA V DIN – SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV V FEBRUARJU 1977

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
DOHODEK – brez inter. udeležbe med tozdi	15.438.703,43	11.640.648,82	132,6
– povečanje dohodka			
– zmanjšanje dohodka			
DOHODEK ZA RAZDELITEV	15.438.703,43	11.640.648,82	132,6
– obresti za kredite	2.075.475,10	1.408.484,23	147,4
– provizija in druge končne storitve	193.050,70	140.058,15	137,8
– zavarovalne premije	743.757,40	697.876,99	106,6
– prispevki in članarine	77.997,45	38.866,55	200,7
– druge pogodbene obveznosti		271,25	–
POGODBENE OBVEZNOSTI	3.090.280,65	2.285.557,17	135,2

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	indeks 1976/1975
– zakon. obveznosti po obč. predpisih	159.692,00	82.528,95	193,5
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	87.372,40	25.511,00	342,5
– zak. obvez. po predpisih federacije	8.181,05	83.308,30	9,8
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	410.802,15	282.006,40	145,7
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.		82.896,55	
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD		164.250,00	
– druge zakonske obveznosti	71.323,05	61.200,70	116,5
ZAKONSKO OBVEZNOSTI	737.370,65	781.701,90	94,3
– za osebne dohodke	20.108.706,80	14.254.173,95	141,1
– za druge osebne prejemke	1.373.546,90	103.498,70	1.327,1
OSEBNI DOHODKI	21.482.253,70	14.357.672,65	149,6
IZGUBA ZARADI NEOSTVARJENEGA DOHODKA	9.871.201,57	5.784.282,90	170,7
KRITJE IZGUBE V BREME POPRAVKA VREDNOSTI TERJATEV, PRI KATERIH JE ZAKONSKI ROK IZTEKEL		1.285.490,65	
KRITJE IZGUBE IZ SREDSTEV REZERV	22.614,26	465.776,35	4,9
KRITJE IZGUBE V BREME ZAKONSKIH OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	63.272,55		
KRITJE IZGUBE V BREME PRISPEVKOV IN DAVKOV IZ OSEBNEGA DOHODKA		269.725,60	
NEKRITA IZGUBA	9.785.314,76	3.763.290,30	260,0

HEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV – SKUPNOST TOZD RUMA

celotni dohodek: 62,0 mio din – 100 %

Skupnost tozid Guma Ruma izkazuje po zaključnem računu za leto 1976 izgubo v višini 9.871 tisoč din, in sicer:

- iz rednega poslovanja v letu 1976 8.090 tisoč din in
- iz naslova odpisa zalog in terjatev 1.781 tisoč din.

Zaostreni pogoji gospodarjenja, zastarelost strojne opreme, relativno visoki materialni stroški in prekomerni izostanki z dela so osnovni vzroki za ugotovljeni izpad dohodka. Poleg navedenih problemov pa vplivajo na poslovni rezultat še zapadle obveznosti iz kreditov, ki so bili najeti pred integracijo s Savo.

Ker skupnost tozid Ruma ugotovljene izgube ne more pokriti iz lastnih virov, se je obrnila na skupnosti tozidov in tozid DO Save – lokacija Kranj – da ji pomagajo premostiti po zaključnem računu nastalo izgubo.

Proizvodnja

Skupnost tozidov RUMA, Ruma je v letu 1976 proizvedla 8.067,6 ton izdelkov v vrednosti 60,4 mio din ter tako realizirala letni plan po količini z 92,1 %, po vrednosti pa s 85,4 %. Fizični obseg je v primerjavi s predhodnim letom povečala za 14,7 %.

Doseženo proizvodnjo, primerjavo s planom in proizvodnjo preteklega leta po posameznih tozidih prikazuje tabela:

Tozid	Proizvodnja I – XII /76		Indeks na letni plan		Indeks 1976/1975	
	ton	000 din BPV	količ.	vrednost	količ.	vredn.
Regenerat						
regenerat	5.471,3	29.540,0	98,3	96,4	103,4	122,0
Ebonit						
aku posode	2.168,2	23.611,2	80,8	82,7	132,4	86,1
aku posode v 000 k.	333,6		80,7			86,1
zmesi	81,5	2.202,6			80,7	91,9
muljna folija	156,3	855,6				
stiskani izdelki	0,6	38,6				
SKUPAJ	2.406,6	26.617,9	89,6	93,3	138,4	89,3
Protektirnica						
protektirani						
plašči	189,7	4.286,8	37,5	37,1		
000 kom	13,9					
SKUPAJ RUMA	8.067,6	60.444,7	92,1	85,4	114,7	11,9

Prodaja

Skupnost tozidov Ruma je z doseženo neto prodajo 56,4 mio din realizirala 80,8 % letnega plana, oziroma za 37,6 % preseгла rezultate predhodnega leta.

Tozid	prodano v l. 1976	plan 1976	indeks dosež. 76	indeks dosež. 76/75
	000 din NPV	000 din NPV	plan vrednosti	vrednost
Regenerat				
regenerat	25.025,6	27.984,0	89,4	
druga realizacija	1.138,7	567,0	200,8	
SKUPAJ	26.164,3	28.551,0	91,6	117,3
Ebonit				
aku posode	23.654,5	28.160,0	84,0	
zmesi	2.268,8			
prešani izdelki	34,9			
muljna folija	796,8			
druga realizacija	371,1	1.509,0	24,6	
SKUPAJ	27.126,1	29.669,0	91,4	145,4
Protektirnica				
protektirani plašči	3.085,0	11.563,0	26,7	
Skupaj stozid	56.375,4	69.783,0	80,8	137,6

Vsi tozidi so načrtovali višjo prodajo, kot pa je bila realizirana. V strukturi celotne prodaje sta bila najmočnejše in enakovredno zastopana tozida regenerat in ebonit s 46,4 % oz. 48,1 % deležem, realizacijo pa sta v primerjavi s predhodnim letom povečala za 17,3 % oz. 45,4 %.

Zaposlovanje

Stanje in gibanje zaposlenih v letu 1976 po posameznih tozidih prikazuje tabela:

tozid	Z A P O S L E N I				Indeks 31. 12./1. 1.
	1. 1. 1976		31. 12. 1976		
	število	struktura	število	struktura	
regenerat	90		89		98,9
ebonit	78		87		111,5
protektirnica	–		28		–
skupne službe	168		145		86,3
SKUPAJ stozid	336	100,0	349	100,0	103,9
od tega					
proizv. delavcev	155	46,1	169	48,4	109,0
režijskih delavcev	181	53,9	180	51,6	99,4

Število zaposlenih se je v skupnosti tozidov v teku leta povečalo za 13 delavcev (oz. za 3,9 %) v primerjavi s stanjem na začetku leta: od tega proizvodni delavci za 14 (v strukturi zaposlenih na dan 31. 12. so zavzemali le 48,4 %), število režijskih delavcev pa se je v primerjavi s 1. 1. znižalo za enega zaposlenega.

VULKAN

Poslovni uspeh

UGOTOVITVE CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976 (v 000 din)

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
A. DOHODKI:			
- prodaja - eksterna	130.561	148.652	87,8
- prodaja trg. blaga in materiala	75.154	78.656	95,6
- prodaja drugim tozdom - interna prodaja	119.681	112.614	106,3
SKUPAJ PRODAJA	325.396	339.922	95,7
- dohodki iz naslova popravka fin. rez.		1.001	
- prejete obresti	942	1.216	77,5
- dohodki iz skupnega poslovanja	4		
- dohodki iz dotacij, subvencij ipd.			
- izredni dohodki	5.448	5.082	107,2
CELOTNI DOHODEK	331.790	347.221	95,6
B. IZDATKI:			
- porabljeni material	145.435	149.023	97,6
- proizvodne storitve	38.772	40.575	95,6
- neproizvodne storitve	3.399	1.728	196,7
- dnevnice in terenski dodatki	406	407	99,8
- izdatki za reklamo in propagando	709	412	172,1
- drugi materialni stroški	1.416	2.122	66,7
- amortizacija - predpisana	6.683	7.481	89,3
- amortizacija - nad predpisano stopnjo	8	2.811	
- nabavna vrednost trg. blaga	72.227	71.876	100,5
- popravek fin. rezultata		6.748	
- izredni izdatki	2.518	3.781	66,6
- razlika v zalogah	4.623	9.182	50,4
PORABLJENA SREDSTVA	266.950	277.782	96,1
DOHODEK	64.840	69.439	93,4

DELITEV DOHODKA V DIN - SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV
V FEBRUARJU 1977

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
DOHODEK - brez inter. udeležbe med tozdi	64.839.438,38	69.439.330,48	93,4
- povečanje dohodka			
- zmanjšanje dohodka			
DOHODEK ZA RAZDELITEV	64.839.438,38	69.439.330,48	93,4
- obresti za kredite	8.629.153,36	5.763.025,40	149,7
- provizija in druge končne storitve	395.528,10	406.705,50	97,3
- zavarovalne premije	1.884.039,97	1.622.719,69	116,1
- prispevki in članarine	179.151,35	117.472,50	152,5
- druge pogodbene obveznosti			
POGODBENE OBVEZNOSTI	11.087.872,78	7.909.923,09	140,2
- zak. obveznosti po obč. predpisih	81.136,90	68.367,30	118,7
- zak. obvez. po predpisih rep. in AP	1.104.417,10	1.122.101,75	98,4
- zak. obvez. po predpisih federacije	55.366,05	302.035,90	18,3
- prisp. interes. skupn. s področja gospod.	21.238,40	11.749,90	180,8
- prisp. interes. skupn. s področja negospod.	5.122.135,40	6.218.631,20	82,4
- prisp. stanov. interes. skupnostim	26.713,75	23.768,70	112,4
- stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	846.933,75	1.099.537,30	77,0
- druge zakonske obveznosti	26.170,05	4.406,20	593,9
ZAKONSKO OBVEZNOSTI	7.284.111,40	8.850.558,25	82,3
- za osebne dohodke	49.370.167,47	45.192.046,25	109,3
- za druge osebne prejemke	1.631.839,05	76.806,60	
OSEBNI DOHODKI	51.002.006,52	45.268.852,85	112,7
IZGUBA	8.700.407,24	3.573.752,10	243,5
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA	1.294.564,08	-	-
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	112.616,60	834.893,40	13,5
POSLOVNI SKLAD	947.975,90	7.460.126,06	12,7
• del za posojilo nerazvitim	284.515,30	1.967.372,85	14,5
• del za skupne rezerve	77.929,30	450.385,00	17,3
• del za druge namene	585.531,30	5.042.368,21	11,6
SKLAD SKUPNE PORABE	155.849,61	2.442.939,73	6,4
- odstop sklada skupne porabe			
za kritje izgub drugih TOZD	2.539.419,16		
ZA DRUGE NAMENE	62.000,00	-	-
REZERVACIJA DOHODKA			
DEL DOHODKA, ki ge dr. pog. v sk. poslovanju			
DEL DOHODKA za potrebe družbenih služb	347.993,65	245.749,20	141,6

V letu 1976 je skupnost tozd Vulkan dosegel nižji celotni dohodek kot v preteklem letu - indeks 95,4 in to predvsem zaradi manjše eksterne realizacije. Le-ta je bila v primerjavi z letom 1975 dosežena z indeksom 87,8, kar je deloma tudi posledica med letom sprejetih ukrepov (zakon o zagotavljanju plačil, zakon o ugotavljanju celotnega dohodka po plačani realizaciji).

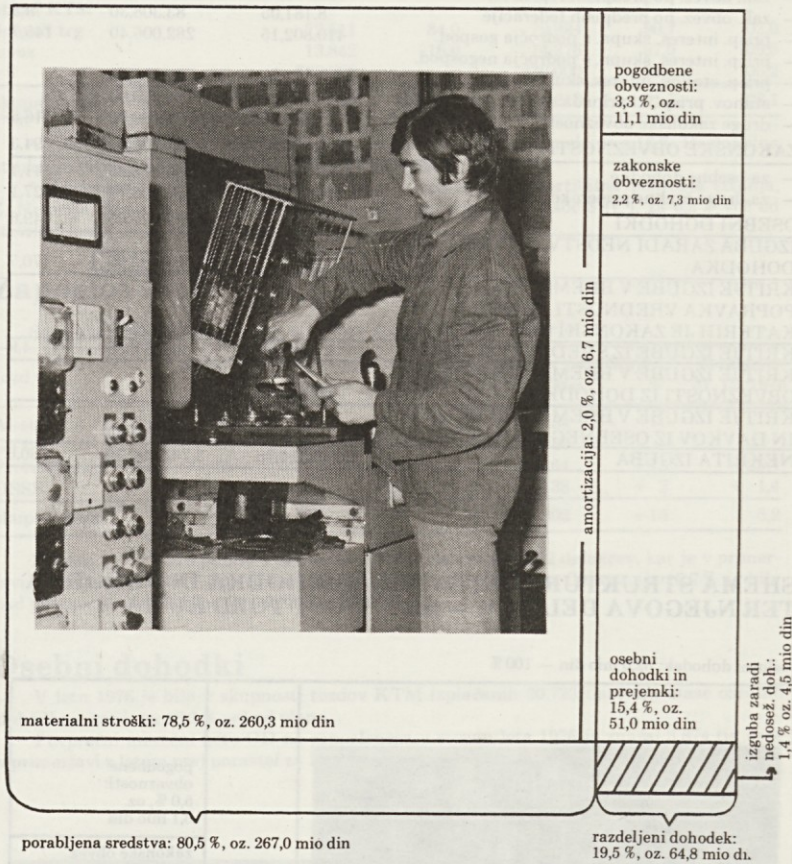
Zaradi relativno večjega porasta materialnih stroškov in povečanih obveznosti iz dohodka je bil po zaključnem račun ugotovljen izpad dohodka v znesku 8.700 tisoč din. Ta se je pokrival v višini 6.842 din, in sicer:

- iz sredstev rezervnega sklada 1.295 tisoč din,
- iz dohodka drugih tozd 3.125 tisoč din,
- iz lastnih poslovnih sredstev 2.422 tisoč din.

Ostane 1.858 din pa je nepokrita izguba, za katero bo stozd v zakonsko predpisanim roku moral izdelati sanacijski program ter zagotoviti sredstva za kritje izpada dohodka v znesku 1.858 din.

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV - STOZD VULKAN, NIŠ

celotni dohodek: 331,8 mio din - 100 %

POS

Poslovni uspeh

UGOTOVITVE CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976 v 000 din

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
A. DOHODKI:			
- prodaja - eksterna	37.080	33.736	109,9
- prodaja trg. blaga in materiala	354.873	289.465	122,6
- prodaja drugim tozdom - interna prodaja	2.579	1.466	175,9
SKUPAJ PRODAJA	394.532	324.667	121,5
- dohodki iz naslova popravka fin. rez.	-	1.191	-
- prejete obresti	4.328	6.023	71,9
- dohodki iz skupnega poslovanja	-	231	-
- dohodki iz dotacij, subvencij ipd.	-	-	-
- izredni dohodki	2.589	970	266,9
CELOTNI DOHODEK	401.449	333.082	120,5
B. IZDATKI:			
- porabljeni material	1.468	848	173,1
- proizvodne storitve	6.187	4.859	127,3
- neproizvodne storitve	1.366	813	168,0
- dnevnice in terenski dodatki	533	308	173,0
- izdatki za reklamo in propagando	482	231	208,7
- drugi materialni stroški	765	409	187,0
- amortizacija - predpisana	975	870	112,1
- amortizacija - nad predpisano stopnjo	-	285	-
- nabavna vrednost trg. blaga	354.873	289.465	122,6
- popravek fin. rezultata	-	7.044	-
- izredni izdatki	6.967	6.826	102,1
- razlika v zalogah	-5.785	-	-
PORABLJENA SREDSTVA	367.831	311.958	117,9
DOHODEK	33.618	21.125	159,1

DELITEV DOHODKA V DIN - SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV
23. in 24. FEBRUARJA 1977

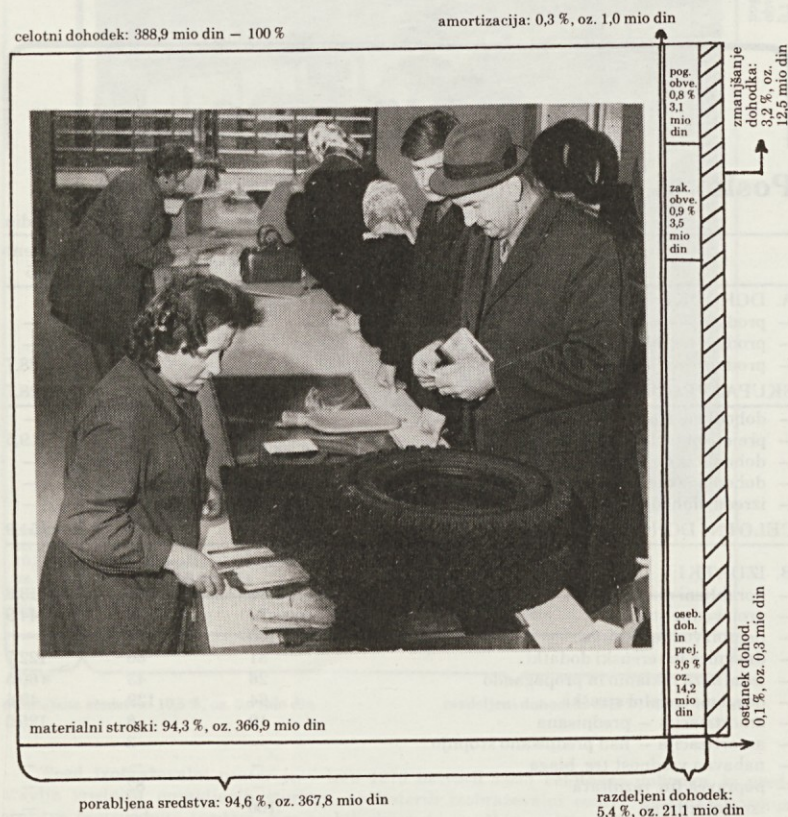
	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
DOHODEK - brez inter. udeležbe med tozdi	33.617.955,96	21.124.605,96	159,1
- povečanje dohodka	-	-	-
- zmanjšanje dohodka	12.500.000,00	-	-
DOHODEK ZA RAZDELITEV	21.117.955,96	21.124.605,96	100,0
- obresti za kredite	2.559.938,95	1.813.608,60	141,2
- provizija in druge končne storitve	249.197,45	149.547,20	166,6
- zavarovalne premije	165.500,00	94.286,90	175,5

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
– prispevki in članarine	42.620,55	43.754,25	97,4
– druge pogodbenne obveznosti	63.954,30	2.340,00	–
POGODBENE OBVEZNOSTI	3.081.211,25	2.103.536,95	146,5
– zak. obveznosti po obč. predpisih	52.653,00	39.203,80	134,3
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	336.033,95	385.839,70	87,1
– zak. obvez. po predpisih federacije	5.741,50	59.629,35	9,6
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	39.196,65	52.204,15	75,1
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	1.551.197,90	1.340.133,40	115,7
– prisp. stanov. interes. skupnostim	166.286,10	67.401,10	246,7
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	1.308.400,75	985.121,65	132,8
– druge zakonske obveznosti	76.186,95	9.694,40	–
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	3.535.696,80	2.939.227,55	120,3
– za osebne dohodke	13.801.604,70	10.031.781,08	137,6
– za druge osebne prejemke	392.908,60	12.627,55	–
OSEBNI DOHODKI	14.194.513,30	10.044.408,63	141,3
OSTANEK DOHODKA	306.534,61	6.037.432,83	5,1
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA	–	–	–
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	–	422.492,10	–
POSLOVNI SKLAD	306.534,61	4.619.123,33	6,6
• del za posojilo nerazvitim	306.534,61	1.334.547,05	23,0
• del za skupne rezerve	–	288.330,80	–
• del za druge namene	–	2.996.245,48	–
SKLAD SKUPNE PORABE	–	725.000,60	–
– del doh. za potrebe družb. služb	–	270.816,80	–
ZA DRUGE NAMENE	–	–	–
REZERVACIJA DOHODKA	–	–	–
DEL DOHODKA, ki gre dr. pog. v sk. poslovanju	–	–	–

TOZD POS

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV – KONSOLIDIRANO

Doseženi poslovni rezultati kažejo, da je tozd POS kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja v celoti realiziral planske obveznosti. Tako je bil realiziran celotni dohodek v višini 401.449 tisoč din in je večji od načrtovanega za 7,8 % oziroma za 20,5 % večji od doseženega v letu 1975. Če od celotnega dohoda odštejemo materialne stroške, kateri so rasli nekoliko počasneje od CD, ugotovimo dohodek v višini 33.618 tisoč din. V primerjavi s preteklim letom je večji za 59 %, kar je odraz povečane prodaje »preko pulta« in hkrati tudi potrjuje smotrnost naložb v povečanje prodajnih kapacitet.

Glede na to, da so proizvodni tozdi na lokaciji Kranj zaključili poslovno leto 1976 z izpadom dohodka, je tozd POS v skladu z določili samoupravnega sporazuma o združitvi tozdv v DO ter z določili samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega razvoja 1976–1980 odstopil del svojega dohodka, in sicer:

– skupnost tozdv TAP	250.000,00 din
– skupnosti tozdv TTI	6.480.250,00 din
– tozd umetno usnje	5.769.750,00 din

KAZALCI ZA IZKAZOVANJE REZULTATOV DELA DELAVCEV IN POSLOVANJA TOZD – ZE LETO 1976

Zap. št.	Kazalci	1976	1975	Indeks 1976/75
1.	Dohodek na delavca v din	188.864,92	144.689,08	130,53
2.	Dohodek v primerjavi s povpr. uporabljenimi sredstvi v %	25,32	19,31	131,12
3.	Čisti dohodek na delavca dohodek na sklade + OD v din	81.466,56	110.149,60	73,98
4.	Akumulacija v primerjavi z dohodkom v %	0,91	25,15	3,62
5.	Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom v %	2,11	33,03	6,39
6.	Akumulacija v primer. s povpreč. uporabljenimi sredstvi – v %	0,23	4,86	4,73
7.	Osebn. dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca v din	79.744,45	73.763,08	108,11
8.	Čisti osebni dohodek na delavca v din	51.685,52	64.428,46	80,22
9.	Osebn. dohodek na delavca v din	79.744,46	68.719,23	116,04
10.	Sredstva za skupno porabo na delavca v din	7.350,56	11.713,16	62,75
11.	Del izplačanega OD delavca za zadovolj. potreb družb. na delavca v din	23.051,92	–	–
12.	Del izplačanih OD delavcev za zadovolj. splošnih potreb na delavca v din	77,37	–	–
13.	Porabljena sredstva za skupno porabo na delavca v din	7.127,10	6.930,90	102,83
14.	Sredstva iz doh. za zadovolj. skup. potreb družbe na delavca v din	9.868,99	9.998,21	98,71
15.	Sredstva iz dohodka za pogodbeno obveznosti na delavca v din	17.310,17	14.407,79	120,14
16.	Sredstva iz dohodka za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb na delavca v din	2.643,90	4.071,01	64,94
17.	Izguba na delavca – v din	–	–	–
18.	Amortizac. po večjih minimalnih stop. od v zakonu predp. v primerj. z doh. v %	–	1,34	–
19.	Povprečno uporabljena sredstva na delavca v din	781.051,00	775.796,00	100,68
20.	Povprečno število delavcev na podlagi stanja na koncu meseca	178,00	146,00	121,92

Prodaja

a) REALIZACIJA PLANA DOBAV

Stozd, tozdv	Neto dobava I–XII/76		Indeks na plan	Neto dobave I–XII/75		Indeks dosež. 1976/75
	vredn. po TNC	struk.		vredn. po TNC	struk.	
TAP	220.767,5	60,9	117,1	167.745,0	54,5	131,6
TTI	99.011,3	27,3	88,0	97.062,0	31,5	102,0
UU	26.252,1	7,2	124,5	18.241,0	5,9	143,9
Vulkan	7.674,7	2,1	95,9	4.739,0	1,5	161,9
ostali	8.901,7	2,5	206,0	20.240,0	6,6	44,0
SKUPAJ	362.607,3	100,0	108,4	308.027,0	100,0	117,7

V letu 1976 so stozdi in tozdi prodajni organizaciji Save dobavili za 362,6 mio din izdelkov (po tovarniških neto cenah), kar je za 8,4 % več od plana oz. 17,7 % več od dobav v letu prej.

Skupnost tozdv TAP je v dobavah POS-u udeležena s 60,9 %. Plan je bil presežen za 17,1 %, lanskoletne dobave pa za 31,6 %.

V letu 1976 so se dobro prodajali radialni potniški plašči, predvsem pa dimenzije 145 SR 12, 145 SR 13, 165 SR 13, 155 SR 14 in 155 SR 15 ter dimenzije, ki jih v državi proizvaja le Sava: 175 SR 13, 185 SR 13, 175 SR 14 in 185 SR 14. V nasprotju pa je v tem letu upadlo povpraševanje po diagonalnih potniških plaščih. Dobro se je prodajala tudi tovarna radialna pnevmatika, predvsem pa plašči dim. 11,00 – 20 Orion.

Plan dobav stozdv TTI je bil realiziran le 88-odstotno, hkrati pa se je zmanjšal delež stozdv v celotni dobavi POS-u glede na predhodno leto.

Nižji rezultati od predvidenih so bili doseženi pri dobavah velopnevmatike, moped-pnevmatike, gumiranega tekstila ter klinastih jermenih.

Zaradi tržnega neravnotežja (presežek ponudbe glede na povpraševanje) je prišlo do delnega izpada prodaje veloplaščev 28 × 1 1/2 žmula (količ. izpad 35,6 %, vrednostni 2,9 mio din glede na plan).

Dobava in prodaja moped-pnevmatike je bila nižja od načrtovane zaradi pomanjkanja nekaterih dimenzij mopedplaščev za prodajo preko prodajaln. (vrednostni izpad 1,2 mio dinarjev).

Največji izpad dobav (za ca. 4,6 mio din) in prodaje je nastal pri gumiranem tekstilu. V prvi polovici leta je zmanjšana proizvodnja proizvajalcev HUTZ opreme kopičila zaloge gumiranega tekstila in zniževala njegovo proizvodnjo. V drugi polovici leta se je položaj sicer izboljšal, razprodane so bile zaloge in redna proizvodnja, izpada iz prve polovice leta pa ni bilo mogoče nadomestiti.

Do izpada dobav ca. 2 mio din) in prodaje klinastih jermen je prišlo v prvi polovici leta zaradi sprememb v načinu plačila in desortiranosti asortimana.

Plan dobav tozdv UU je bil realiziran z indeksom 124,5. Prodaja izdelkov iz proizvodnega programa »Vulkan« Niš je bila večja od predhodnega leta, precej pa se je povečala prodaja protektiranih gum iz tovarne »Ruma« v Rumi.

b) REALIZACIJA PLANA PRODAJE

Realizacija plana prodaje POS in posameznih prodajaln po maloprodajnih cenah prikazuje tabela:

prodajalne	Neto prodaja I - XII / 76 v 000 din	strukt.	Indeks na plan 1976	Indeks dosež. 1976/75
Kranj	37.148,5	9,3	123,8	102,0
Maribor	24.496,1	6,1	111,3	107,5
Koper	12.326,1	3,1	94,8	100,4
Področje Slovenije	73.970,7	18,5	113,8	103,5
Reka	14.421,6	3,6	103,0	119,1
Zagreb	44.512,8	11,2	106,0	115,6
Osijek	20.764,3	5,2	94,4	113,3
Področje Hrvatske	79.698,7	20,0	102,2	115,6
Split - področje Dalmacije	24.305,7	6,1	105,7	120,5
Beograd I	38.769,3	9,7	114,0	102,7
Niš	19.120,2	4,8	106,2	93,3
Zrenjanin	15.349,9	3,9	127,9	102,4
Ruma	14.251,6	3,6	142,5	266,0
Kraljevo	11.325,5	2,8	125,8	-
Kruševac	7.647,0	1,9	85,0	-
Požarevac	7.526,7	1,9	83,6	-
Bugojno	4.476,9	1,1	74,6	-
Beograd II	1.412,2	0,4	23,5	-
Področje Srbije	119.879,3	30,1	106,1	152,5
Sarajevo	34.963,8	8,8	116,5	83,9
Banja Luka	7.902,3	2,0	81,0	798,2
Mostar	3.963,5	1,0	66,1	-
Področje BiH	46.829,6	11,8	102,3	109,8
Skopje - področje Makedonije	33.451,4	8,4	111,5	123,9
Titograd - področje Črne gore	20.253,6	5,1	135,0	137,5
SKUPAJ POS	398.389,0	100,0	107,7	123,1

POS je realizirala planske obveznosti z indeksom 107,7, v primerjavi z letom 1975 pa povečala promet za 23,1 % (oz. za 9,8 %, v kolikor promet na novo odprtih trgovin v letu 1976 ter trgovine v Banja Luki, ni upoštevan). Dosežena je bila ugodna kvaliteta prodaje, saj je bil planirani rabat v višini 7,5 % od BPV, realizirana pa 6,4 % rabatna stopnja, na račun razlike pa dosežena 3,8 mio din prihranka.

Zaposlovanje

V prodajni organizaciji Sava se je v letu 1976 na novo zaposlilo 49 delavcev, od teh 42 v prodajalnah. V tem času pa je tozid in DO zapustilo 17 delavcev, kar 16 iz prodajaln. Zaradi interne fluktuacije med tozidi pa se je število zaposlenih dodatno povečalo za 2 delavca (v vodstvu).

Rezultat eksternih in internih premikov v teku leta je povečanje zaposlenih za 34 delavcev oz. za 22,2 %. Letni plan - 41 novozaposlenih - ni bil v celoti realiziran, ker v tem letu niso bile odprte vse predvidene nove prodajalne.

tozid	št. zapos.		ekster. fluktuac.		razlika pri		št. zapos.		povečanje	
	1. 1. 1976	prišli	odšli	inter. flukt.	31. 12. 1976	št.	%			
POS - vodstvo	27	7	1	+2	35	+8	+29,6			
prodajalne	126	42	16	-	152	+26	+20,6			
SKUPAJ POS	153	49	17	+2	187	+34	+22,2			

FLUKTUACIJA

Iz POS in DO je v letu 1976 odšlo 17 delavcev, mera fluktuacije je bila 10 %, kar je nekoliko nad povprečjem DO Save - lok. Kranj, približno enaka pa fluktuaciji v predhodnem letu. Iz objektivnih vzrokov (odhod v JLA, prenehanje delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas) je POS zapustilo 10 delavcev, iz subjektivnih vzrokov pa 7 in to:

- na željo delavca (z odpovednim rokom, sporazumno, samovoljno) - 5 delavcev,
- po sklepu organa (izključena) - 2 delavca.

Osebni dohodki

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 1976 je bilo v POS izplačanih 13.704.861 din bruto osebnih dohodkov.

V letu 1976 je povprečni neto mesečni OD na zaposlenega znašal 4.411 din in se je v primerjavi z letom 1975 povečal za 9,6 %.

Planirana masa OD je bila v letu 1976 prekoračena za 10,5 %, čeprav plan kadra in nadur nista bila realizirana. Vzroki so predvsem v neplaniranem povečanju števila konstantnih točk v analitski oceni od 40 na 48 točk v mesecu marcu ter višje vrednosti točk za obračun OD zaradi uspešne gotovinske prodaje, na katero so stimulirani delavci v prodajalnah.

Povprečni čisti OD na zaposlenega se je bistveno dvignil v februarju. V tem mesecu se je zaposlilo za 8,3 % novih delavcev in povečalo število nadur v primerjavi z januarjem za 210 %.

V aprilu je povprečni OD spet porastel zaradi izplačila šestmesečne razlike OD delavcev v računovodstvu.

Precejšnji skok v osebnih dohodkih je bil tudi v novembru, ko je bila izplačana stimulacija za prihrank pri rabatih v prvih 9 mesecih leta.

Analiza stroškov

Planirani stroški za 370 milijonov din prometa so znašali 32.983.032 din, prilagojeni stroški za 413 mio din prometa pa 33.613.150 din. Dejanski stroški so bili doseženi v višini 31.345.852 din, kar predstavlja 95 % planiranih oz. 93 % prilagojenih stroškov.

Vrsta stroška	Prilagojeni stroški	Dejanski stroški	Odmik dej - pril	Indeks dej/pril
2	4	5	9 = 5 - 4	7 = 5 : 4
osnovni mat., polizdelki	-	-	-	-
pisarniški material	309.617	411.397	101.780	133
energija	510.599	377.574	-133.025	74
ostali porabljeni mat.	296.022	526.943	230.921	178
odmiki od stalnih cen	-	148.329	148.329	-
potni stroški	784.369	683.599	-100.770	87
ostale proizvodne stor.	4.638.687	4.800.543	161.856	103
neproizvodne storitve	870.708	854.984	-15.724	98
dnevnice in nočnine	407.594	533.228	125.634	131
izdatki za reklamo	1.020.327	352.496	-667.831	35
izdatki za reprezentanco	194.348	130.800	-63.548	67
drugi mat. stroški	720.036	765.216	45.180	106
proizv. stor. zasebnikov	330.016	702.635	372.619	213
neproizv. stor. zasebnikov	420.021	509.434	89.413	121
amortizacija	1.320.066	975.038	-345.028	74
vkalk. pogodb. obvez.	3.003.800	3.020.464	16.664	101
vkalk. zakon. obvez.	4.543.574	2.358.606	-2.184.968	52
vkalk. osebni dohodki	14.033.356	13.806.748	-226.608	98
vkalk. drugi oseb. prejem.	210.010	387.818	177.808	185
skupaj stroški	33.613.150	31.345.852	-2.267.298	93

1. Poraba pisarniškega in potrošnega materiala presega planirano z indeksom 133 oz. 178 in je posledica povečanja stalnih cen in večje porabe. Temu je treba dodati še 148.329 din odmik od stalnih cen, kjer gre na račun povišanja cen.

Porabljena energija je manjša od planirane za 133.025 din, predvsem zaradi manjših stroškov trgovine Zagreb.

2. V skupini proizvodnih storitev gre preseganje predvsem na račun povečanja PTT stroškov in podražitve transportnih storitev, preseganje potnih stroškov pa se kompenzira s prihrankom pri dnevnih in nočnih - gre očitno za napačno plansko strukturo.

3. Negativen odmik pri stroških reklame je nastal zato, ker je del reklamnih stroškov zajet v kontu 40108 - storitve OSS.

4. Preseganje proizvodnih storitev zasebnikov 372.619 din, gre predvsem na račun večjih stroškov montaže gum.

5. Dejanski stroški amortizacije so manjši od planiranih zaradi storniranja amortizacije nad minimalnimi stopnjami.

6. Največji odmik je pri vkalkuliranih zakonskih obveznostih, je pa posledica spremembe stopenj med letom in spremembe predpisov, da del zakonskih obveznosti, ki bre-menijo dohodek, ni več zajet v razredu 4.

IC

Poslovni uspeh

	v 000 din		
	Doseženo 1976	Indeks 1976/1975	Doseženo 1975
A. DOHODKI:			
- prodaja - eksterna	-	-	-
- prodaja trg. blaga in materiala	-	-	-
- prodaja trgovin tozdom - interna prodaja	4.720	3.668	128,7
SKUPAJ PRODAJA	4.720	3.668	128,7
- dohodki iz naslova popravka fin. rez.	-	-	-
- prejete obresti	98	82	119,5
- dohodki iz skupnega poslovanja	876	-	-
- dohodki iz dotacij, subvencij ipd.	-	-	-
- izredni dohodki	1	-	-
CELOTNI DOHODEK	5.695	3.750	151,9
B. IZDATKI:			
- porabljeni material	74	65	113,8
- proizvodne storitve	79	176	44,9
- neproizvodne storitve	160	31	-
- dnevnice in terenski dodatki	81	66	122,7
- izdatki za reklamo in propagando	26	43	60,5
- drugi materialni stroški	64	129	49,6
- amortizacija - predpisana	10	8	125,0
- amortizacija - nad predpisano stopnjo	-	3	-
- nabavna vrednost trg. blaga	-	-	-
- popravek fin. rezultata	-	82	-
- izredni izdatki	106	-	-
- razlika v zalogah	-	-	-
PORABLJENA SREDSTVA	600	603	99,5
DOHODEK	5.095	3.147	161,9

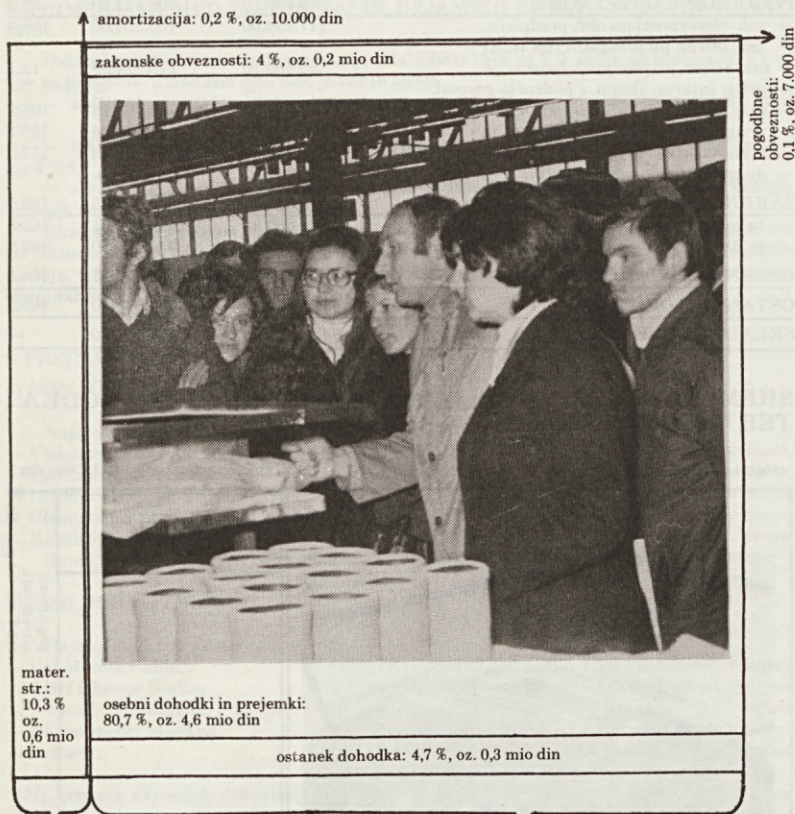
DELITEV DOHODKA V DIN - SPREJETA NA ZBORIH DELAVCEV
23. IN 24. FEBRUARJA 1977

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
DOHODEK - brez inter. udeležbe med tozidi	5.095.516,68	3.147.452,57	161,9
- povečanje dohodka	-	-	-
- zmanjšanje dohodka	-	-	-
DOHODEK ZA RAZDELITEV	5.095.516,68	3.147.452,57	161,9
- obresti za kredite	-	-	-
- provizija in druge končne storitve	-	-	-

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
– zavarovalne premije	6.793,90	–	–
– prispevki in članarine	–	1.700,00	–
– druge pogodbenne obveznosti	–	–	–
POGODBENE OBVEZNOSTI	6.793,90	1.700,00	399,6
– zak. obveznosti po obč. predpisih	–	–	–
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	–	–	–
– zak. obvez. po predpisih federacije	819,90	8.307,30	9,9
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	–	–	–
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	41.740,40	27.113,12	153,9
– prisp. stanov. interes. skupnostim	35.969,12	20.568,69	174,9
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	139.153,18	110.650,01	125,8
– druge zakonske obveznosti	9.694,90	–	–
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	227.377,50	166.639,12	136,4
– za osebne dohodke	1.609.660,63	1.199.750,25	134,2
– za druge osebne prejemke	2.989.060,20	1.725.021,20	173,3
OSEBNI DOHODKI	4.598.720,83	2.924.771,45	157,2
OSTANEK DOHODKA	262.624,45	54.342,00	483,3
POKRIVANJE IZGUBE IZ REZ. SKLADA	–	–	–
DELITEV DOHODKA ZA SKLADE:			
REZERVNI SKLAD	–	–	–
POSLOVNI SKLAD	–	–	–
• del za posojilo nerazvitim	–	–	–
• del za skupne rezerve	–	–	–
• del za druge namene	–	–	–
SKLAD SKUPNE PORABE	262.624,45	54.342,00	483,3
– odstop sklada skupne porabe	–	–	–
ZA DRUGE NAMENE	–	–	–
REZERVACIJA DOHODKA	–	–	–
DEL DOHODKA, ki gre dr. pog. v sk. poslovanju	–	–	–

celotni dohodek: 5,7 mio din – 100 %

Tozd Izobraževalni center je v letu 1976 ustvaril 5.695 celotnega dohodka, ki predstavlja vrednost opravljenih storitev, po katerih izobraževalni center zaračunava svoje storitve proizvodnim tozdom. Ker so bili dejanski stroški manjši od fakturiranih storitev (prilagojeni stroški), predstavlja razlika ostanek dohodka 263 tisoč din, ki je bil razporejen v sklad skupne porabe.

Poročilo o delu

1. UVAJANJE IN USPOSABLJANJE

Izobraževalni center je v letu 1976 organiziral 17 uvajalnih seminarjev (404 udeležencev). Za delavce, ki so želeli pred združitvijo dela v naši delovni organizaciji spoznati delovno mesto, za katerega so kandidirali, je IC organiziral 428 ogledov DM, s programi in mentorstvom pa je IC uredil, da se je 234 delavcev, ki so bili prerazporejeni na bistveno drugačna DM, usposabljal za delo na teh DM.

Od skupnega števila 38 pripravnikov je zaključilo pripravniško dobo 30 pripravnikov. Tako je uvajanje, usposabljanje in pripravniški staž uspešno zaključilo 590 delavcev, in sicer:

	Novi delavci	Premeščeni	Pripravniki	Skupaj
TAP	122	101	3	226
TTI	77	60	3	140
KET	39	36	2	77
OSS	52	31	20	103
UU	21	15	1	37
POS	5	1	1	7
	318	234	30	590

2. ŠOLANJE UČENCEV

a) PGS

1. letnik PGS je v šolskem letu 1975/76 obiskovalo 33 učencev, od teh jih je zaključilo 29 učencev, ki nadaljujejo pouk v dveh razredih II. letnika. Na novo pa se je v šolskem letu 1976/77 vpisalo v I. letnik PGS 22 učencev. Teoretični in praktični pouk se je odvijal po učno vzgojnem programu in predmetniku šole. Po programu je bilo realiziranih 6672 pedagoških ur, od tega 1183 honorarnih ur. Izvedene pa so bile tudi izvenšolske dejavnosti: 4 šolske proslave, 6 športnih dnevov, več spominskih ur in 3 ekskurzije.

V PGS je potekal pouk na marksističnih temeljih, uveden je bil promet STM, pri proizvodnotehničnem pouku pa je bil poudarek na vzgoji za delo in čim večjo produktivnost.

b) Učenci poklicne šole ostalih strok

V šolskem letu 1975/76 je v naši OD opravljalo praktični pouk 22 učencev drugih strok (elektrikarji, kovinarji, orodjarji, trgovci). Od teh je uspešno zaključilo šolanje 12 učencev, 9 učencev pa nadaljuje pouk v 2. in 3. razredu. Na novo je v šolskem letu 1976/77 vpisanih 8 učencev, tako da obiskuje skupno praktični pouk v naši DO 17 učencev.

3. ŠOLANJE OB DELU V GUMARSKI STROKI

2. letnik delovodske gumarske šole je obiskovalo 23 delavcev, od teh jih je v rednem roku zaključilo 17. Glede na potrebe DO po tem kadru smo v šolskem letu 1976/77 vpisali v 1. letnik DGS še 28 delavcev.

20 delavcev je obiskovalo 2. letnik PGS za odrasle, ki bodo opravljali izpite v februar-skem roku 1977.

Strokovni tečaj za delavce v UU je obiskovalo 23 delavcev, od teh jih je uspešno zaključilo 13.

4. ŠOLANJE OB DELU IZVEN DELOVNE ORGANIZACIJE

Skupno s sindikalno organizacijo je IC pripravil akcijski program za postopni vpis delavcev z nedokončano osnovno šolo v osnovno šolo za odrasle. Rezultat akcije je bil uspešen, saj se je v 6., 7. in 8. razred v letu 1976 vpisalo 42 delavcev.

Na ostalih srednjih, višjih in visokih šolah se je izobraževalo ob delu 148 delavcev, in sicer:

na III. stopnji	10	srednjih šolah	32
II. stopnji	26	poklicnih šolah	6
I. stopnji	74		

V letu 1976 je študij po pogodbi zaključilo 26 delavcev, in sicer:

na III. stopnji	1	srednjih šolah	13
II. stopnji	8	poklicnih šolah	4

5. DRUŽBENO IZOBRAŽEVANJE

Družbenopolitično izobraževanje je enakovreden sestavni del vzgoje in izobraževanja v naši DO. Tako vsebujejo tudi vsi strokovni programi znanja s področja samoupravljanja in družbene ureditve v SFRJ. Poleg tega pa je Izobraževalni center organiziral 6 seminarjev za člane samoupravnih organov (za člane DS, svetov za medsebojna razmerja, za delegate), ki se jih je udeležilo 422 delavcev. Sodelovali smo tudi pri ustanovitvi kluba samoupravljalcev v občini Kranj.

Idejnopolično izobraževanje pa so organizirale tudi DPO za svoje člane, in sicer se je raznih seminarjev z družbenopolitično vsebino udeležilo 382 članov DPO (ZK, ZSM in SO).

6. IZOBRAŽEVANJE IZ VARSTVA PRI DELU

Izobraževalni center je organiziral s področja varstva pri delu preizkuse znanja; za delo z demag dvigali, za vožnjo z viličarji, za delavce, ki delajo na zdravju škodljivih DM, za delavce na DM, ki so nevarne za poškodbe, tečaje in seminarje za vodstvene in vodilne delavce. V celoti je bilo vključenih v izobraževanje iz varstva pri delu 466 delavcev.

	Preizkusi	Tečaji, seminarji	Skupaj
TAP	122	14	136
TTI	111	16	127
KET	54	9	63
UU	44	5	49
OSS		24	24
KTM		15	15
TOTRA		52	52
Skupaj:	331	135	466

7. FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE

Raznih tečajev, seminarjev in posvetov izven DO se je udeležilo 121 delavcev. Tečaj za viličarje je zaključilo 20 delavcev, 13 delavcev je obiskovalo jezikovne tečaje, organiziran je bil tečaj za kurjače kotlov, za delavce v delovski restavraciji je bil organiziran tečaj za pridobitev higienskega minimuma, za vodilne delavce pa smo organizirali ciklus 12 seminarjev industrijsko inženirstvo, ki se nadaljuje v letošnjem letu. Predavanj za strokovne delavce se je udeležilo 149 udeležencev.

Preko Zavoda za mednarodno, tehnično in znanstveno sodelovanje je en naš strokovni delavec odšel na prakso v Veliko Britanijo; 2 češka strokovnjaka sta prišla na konzultacijo v našo DO in 1 strokovnjak iz ZDA.

8. ŠTIPENDIRANJE

V letu 1976 je šolanje po pogodbi zaključilo 19 štipendistov, in sicer:

II. stopnja	6
I. stopnja	2
srednja šola	11

Na koncu leta 1976 je IC imel sklenjene pogodbe s 87 štipendisti, in sicer: 40 na II. stopnji, 8 na I. stopnji in 39 na srednjih šolah. Vsi štipendisti so združeni v klubu štipendistov Save in so prav tako izvršili svoj letni program za leto 1976.

Na počitniški praksi je bilo 84 štipendistov in drugih dijakov srednjih šol, preko mednarodnih študentskih praks IAESTE in AIESEC pa sta v naši DO opravljala prakso 2 tuja študenta.

9. DRUGE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA

Izobraževalni center je organiziral 52 ekskurzij s 1652 udeležencev. Za ekskurzije, ki so bile namenjene poklicnemu usmerjanju, smo priredili tudi predavanja. Organiziranih je bilo v zvezi s poklicnim usmerjanjem več posvetov z vodstvi osnovnih šol v kranjski občini ter posvet v naši DO na temo poklicno usmerjanje v PGS.

IC je v sodelovanju z Mednarodnim centrom iz Ljubljane organiziral tudi seminar o izobraževanju kadrov v podjetjih v javni lastnini za udeležence iz neuvršenih dežel Afrike, Azije, Latinske Amerike.

Poleg tega sodeluje IC navzven z mnogimi republiški institucijami: z GZ – združenjem IC in služb, z Zavodom za šolstvo, s Komitejem za vzgojo in izobraževanje (kot so avtor projekta usmerjenega izobraževanja odraslih) z VŠOD – kot hospitacijsko mesto itd.

Za priključene skupnosti tozdom TOTRA, KTM, Ruma in Vulkan je IC izpolnil dogovorjene naloge, ki so zajete v posebnem poročilu.

Zaposlovanje

Stanje in gibanje zaposlenih v letu 1976 prikazuje tabela:

Št. zaposlenih 1. 1. 1976	Eksterna fluktuacija prišlo	Razlika zaradi interne fluktuacije	Število zaposlenih 31. 12. 1976	Povečanje število %
IC	14	–	15	1 + 7,1

V teku leta se je število zaposlenih povečalo za enega delavca kar pa v planu kadra ni bilo predvideno.

Osebnih dohodki

V obdobju od 1. 1. od 31. 12. 1976 je bilo v IC izplačanih 1.270.998 din bruto osebnih dohodkov, kar je za 14 % več od plana.

V letu 1976 je povprečni mesečni neto OD na zaposlenega znašal 5.229 din in se je v primerjavi z letom 1975 povečal za 14,9 %.

Vzroki za prekoračitev planirane mase so predvsem v

1. Povečanju števila konstantnih točk v analitski oceni od 40 na 48 točk v mesecu marcu, kar ni bilo v planu.

2. Zaposlitev novega delavca v mesecu novembru, ki pa ni bila planirana.

V skladu s temi spremembami se je v marcu povprečni čisti OD na zaposlenega povečal, v novembru pa se je zaradi novozaposlenega delavca z nižjo analitsko oceno poprečje znižalo. Manjše spremembe poprečnega OD na zaposlenega od meseca do meseca so nastale zaradi različne VT za obračun OD.

Poprečni čisti OD na zaposlenega pa se je v primerjavi z letom 1975 povečal za 14,9 %.

Analiza stroškov

Primerjava dejanskih in planskih stroškov izobraževalnega centra:

Naziv	Planirani stroški	Dejanski stroški	Indeks
materialni stroški	674.518	483.888	72
amortizacija	–	9.611	–
pogodbene obveznosti	64.500	6.794	11
zakonske obveznosti	250.301	227.378	91
osebni dohodki	1.430.712	1.609.661	112
osebni prejemki	2.625.273	2.989.060	114
Skupaj stroški:	5.045.304	5.326.392	106

1. Dejanski stroški v letu 1976 so znašali 5.326.391,90 din, prilagojeni pa 4.998.271 din. Indeks dejanskih stroškov v primerjavi s planiranimi pa 10 %.

2. Analiza po vrstah stroškov:

– materialni stroški: dejanski stroški so v okviru planiranih, razen stroški časopisov in revij (indeks 448) zaradi nabave knjig za šolsko knjižnico (planirano na kontu potrošni material),

– pogodbene obveznosti: stornirane so bile druge pogodbene obveznosti iz skupnega poslovanja,

– zakonske obveznosti so pod planiranimi zaradi sprememb osnov za obračun zakonskih obveznosti,

– osebni dohodki so nad planiranimi zaradi povečanja števila zaposlenih in zvišanja AODM,

– vkalkulirani osebni prejemki: izdatki za topli obrok so nad planiranimi zaradi večjega števila učencev in podražitve malic od 100 na 200 din mesečno na osebo.

OSS

Poslovni uspeh

UGOTOVITEV CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA ZA LETO 1976 v 000 din

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
A. DOHODKI:			
– prodaja – eksterna	12.792	6.941	184,3
– prodaja trg. blaga in materiala	106.443	20.626	–
– prodaja drugim tozdom – interna prodaja	87.249	58.629	148,8
SKUPAJ PRODAJA	206.484	86.196	239,6

– dohodki iz naslova popravka fin. rez.	–	1.352	–
– prejete obresti	7.173	11.930	60,1
– dohodki iz skupnega poslovanja	–	–	–
– dohodki iz dotacij, subvencij ipd.	–	280	–
– izredni dohodki	5.400	538	–
CELOTNI DOHODEK	219.057	100.296	218,4

B. IZDATKI:

– porabljeni material	14.716	10.857	135,5
– proizvodne storitve	4.774	5.060	94,3
– neproizvodne storitve	9.892	5.997	164,9
– dnevnice in terenski dodatki	442	252	175,4
– izdatki za reklamo in propagando	1.764	1.666	105,9
– drugi materialni stroški	1.526	2.036	74,9
– amortizacija – predpisana	1.800	1.012	177,9
– amortizacija – nad predpisano stopnjo	–	812	–
– nabavna vrednost trg. blaga	107.343	20.401	526,2
– popravek fin. rezultata	–	3.272	–
– izredni izdatki	10.881	10.828	100,5
– razlika v zalogah	–980	–	–
PORABLJENA SREDSTVA	152.158	62.193	244,7
DOHODEK	66.899	38.103	175,6

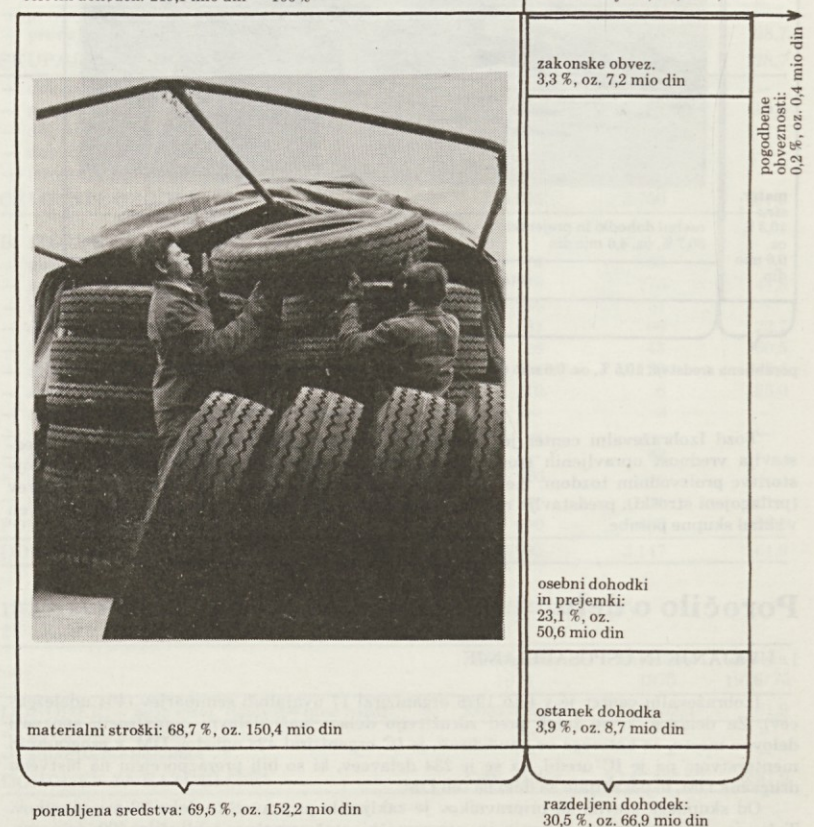
Delitev dohodka v din – sprejeta na zborih delavcev 23. in 24. februarja 1977 v din

	Doseženo 1976	Doseženo 1975	Indeks 1976/75
DOHODEK – brez inter. udeležbe med tozdi	66.898.552,49	38.102.794,46	175,6
– povečanje dohodka	–	–	–
– zmanjšanje dohodka	–	–	–
DOHODEK ZA RAZDELITEV	66.898.552,49	38.102.794,46	175,6
– obresti za kredite	–	414.853,10	–
– provizija in druge končne storitve	–	–	–
– zavarovalne premije	253.998,15	399.704,10	63,5
– prispevki in članarine	135.540,95	391.975,30	34,6
– druge pogodbene obveznosti	–	–	–
POGODBENE OBVEZNOSTI	389.539,10	1.206.532,50	32,3
– zak. obveznosti po obč. predpisih	111.294,00	105.554,00	105,4
– zak. obvez. po predpisih rep. in AP	–	–	–
– zak. obvez. po predpisih federacije	25.569,10	210.924,58	12,1
– prisp. interes. skupn. s področja gospod.	–	–	–
– prisp. interes. skupn. s področja negospod.	1.406.636,35	720.769,13	195,2
– prisp. stanov. interes. skupnostim	1.101.084,05	601.403,26	183,1
– stanov. prisp., ki pripada skupni porabi OZD	4.272.144,04	2.706.182,38	157,9
– druge zakonske obveznosti	295.970,25	–	–
ZAKONSKE OBVEZNOSTI	7.212.697,79	4.344.833,35	166,0
– za osebne dohodke	49.498.565,95	30.449.990,51	162,6
– za druge osebne prejemke	1.099.421,86	234.420,10	469,0
OSEBNI DOHODKI	50.597.987,81	30.684.410,61	164,9
OSTANEK DOHODKA	8.698.327,79	1.867.018,00	465,9
SKLAD SKUPNE PORABE	8.698.327,79	1.867.018,00	–

SHEMA STRUKTURE CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER NJEGOVA DELITEV – SDS OSS

celotni dohodek: 219,1 mio din – 100 %

amortizacija: 0,8 %, oz. 1,8 mio din

Vrednost storitev skupno z realizacijo trgovskega blaga (nabava materiala za skupnosti tozd izven DO – lokacija Kranj), je bila v letu 1976 dosežena v znesku 219,1 mio din (celotni dohodek). Skoraj 70 % celotnega dohodka predstavljajo porabljena sredstva, med katerimi je največji znesek nabavna vrednost materiala, prodanega skupnosti tozd izven lokacije Kranj, 30 % pa je doseženega dohodka, kateri je bil v pretežni meri porabljen za kritje osebnih dohodkov, in sicer 50,6 mio din, za pokrivanje zakonskih obveznosti 7,2 mio din ter 1,8 mio din za pokrivanje pogodbenih obveznosti. Ostanek dohodka, 8,7 mio din, je razlika med planiranimi – prilagojenimi stroški in je v skladu z določili samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov razporejen v sklad skupne porabe za pokrivanje potreb v okviru sindikalne liste za l. 1977.

Nabava

I. PREGLED NABAVLJENIH SUROVIN

1. V letu 1976 je bilo za proizvodne tozde na lokaciji Kranj nabavljenih 44.000 ton osnovnih surovin v skupni vrednosti 854.589.703 din, od tega 36 % od domačih in 64 % od tujih dobaviteljev.

Struktura nabave po področjih:

	Vr. Fco tov.	% 1976	% 1975
Države v razvoju	120.431.132	14	12
Vzhod	89.673.116	10	8
Zahod	340.782.304	40	42
Domače	303.703.151	36	38
Skupaj:	854.589.703	100	100

V primerjavi z realizirano nabavo v letu 1975, se je struktura nabave v letu 1976 spet nagnila v korist uvoza in zmanjšanju deleža domače nabave, čeprav je v okviru uvoza struktura glede na področje ugodnejša, t.j. zmanjšanje deleža uvoza iz konvertibilnega področja.

Glavni vzrok znižanja deleža domače nabave je v nezadostni oz. neustrezni ponudbi nekaterih surovin na domačem trgu. Tako je bilo potrebno v drugem polletju uvoziti dodatne količine rayon korda, saj ISAF in nekaterih kemikalij.

2. PRIMERJAVA MED PLANIRANO IN DEJANSKO NABAVO SUROVIN V LETU 1976

Dejanska nabava osnovnih surovin je bila v letu 1976 za 9 % večja od planirane. Vzrokov za preseženo planirano vrednost je več in sicer:

- količinsko presežen plan nekaterih osnovnih skupin (papir, pomožni material, kord itd.)
- višje cene surovin glede na cene, ki so upoštewane v planu (NK, papir, domači rayon kord, itd.)
- spremenjena regionalna struktura nabave zaradi nujno povečanega deleža dražjih uvoznih surovin (rayon kord, saje, itd.)

Razmerja med planom in realizacijo po posameznih skupinah zelo varirajo v odvisnosti od faktorja, ki je v teku leta bistveno vplival na nabavo, t.j.: uvozni režim, cene, sistem planiranja, tržne razmere, gibanje proizvodnje. Nabavljene in planirane vrednosti po osnovnih skupinah so prikazane v tabeli 2.

3. PREGLED NABAVE PO DOBAVITELJIH

a) DOMAČI DOBAVITELJI:

Najmočnejši domači dobavitelji v letu 1976 so bili:

- Viskoza Loznica, 81,6 mio din prometa, oz. 27,1 % vseh nabav doma,
  - Pam. ind. Duga Resa, 56,8 mio din prometa, oz. 18,9 % vseh nabav doma,
  - Ina Kutina, 29,4 mio din prometa, oz. 9,8 % vseh nabav doma,
  - Chemcolor Zagreb, 19,2 mio din prometa, oz. 6,4 % vseh nabav doma,
  - Konteks Karlovac, 17,9 mio din prometa, oz. 6 % vseh nabav doma.
- Omenjeni dobavitelji so bili v nabavah na domačem trgu udeleženi z 68,2 %.

b) TUJI DOBAVITELJI:

Najmočnejši tuji dobavitelji so bili:

- Val Mehler Fulda, 31,9 mio din prometa, oz. 7,5 % vseh nabav v tujini,
- ABH Chemie Berlin, 26 mio din prometa, oz. 6,1 % vseh nabav v tujini,
- Pacol Senderean, 23 mio din prometa, oz. 5,4 % vseh nabav v tujini,
- Raznoimport Moskva, 21,5 mio din prometa, oz. 5,1 % vseh nabav v tujini,
- Bekaert, 20,8 mio din prometa, oz. 4,9 % vseh nabav v tujini.

Na teh pet največjih dobaviteljev je odpadlo 29 % vseh nakupov na inozemskem trgu.

4. PREGLED UVOZA SUROVIN GLEDE NA REGIONALNO USMERITEV (vrednost FJ)

referat	zahodne države	vzhodne države	države v razvoju	skupaj uvoz
Kavčuk, PVC	42.350.130	68.736.054	105.023.819	216.110.003
Kemikalije	82.672.941	3.555.022	—	86.227.963
Tekstil, armature	136.761.773	2.552.724	767.991	140.082.488
Skupaj:	261.784.844	74.843.800	105.791.810	442.420.454
% l. 1976	59,2	16,9	23,9	100
% l. 1975	65,6	13,9	20,5	100

Regionalna struktura uvoza je bila v letu 1976 ugodnejša kot v letu 1975, saj se je delež surovin iz zapadnega konvertibilnega področja zmanjšal na račun povečane nabave z vzhoda in dežel v razvoju. Obstojeca struktura je bila posledica omejenih deviznih sredstev (absolutni znesek) za uvoz iz zapada in pa realiziranih dobav vseh možnih ekvivalentnih surovin iz vzhodnega področja (SK, ventili, nekaj vulkacitov) in držav v razvoju (NK, žica).

II. PROBLEMATIKA GIBANJA ZALOG

V letu 1976 je bil nivo zalog surovin razmeroma visok, saj je bila povprečna vrednost zalog 106.690.769 din, povprečna vezava pa 30 dni.

Gibanje zalog v letu 1976 prikazuje tabela:

skupina	1. 1. 1976	30. 6. 1976	31. 12. 1976	popreč. vredn. zalog
kavčuk, PVC	28.257	33.248	30.189	31.473
indeks	10	118	107	—
kemikalije	33.936	32.238	36.725	33.094
indeks	100	95	108	—
tekstil, armature	40.332	38.629	56.725	42.124
indeks	100	96	141	—
SKUPAJ	102.525	104.115	123.178	106.691
INDEKS	100	102	120	—

Vzrokov za visoke zaloge je bilo več, predvsem pa: spremenljivi pogoji nabave, zlasti uvoza, velika odstopanja porabe od MB in namensko povečevanje zalog na koncu leta zaradi koriščenja deviznih režimov.

III. PROBLEMATIKA PRESKRBE IN CEN

1. V letu 1976 so bile nabavne cene surovin v povprečju za 11 % višje kot v letu 1975. Predvsem so cene uvoznih materialov skozi vse leto enakomerno naraščale, največji porast pa beleži naravni kavčuk (141), sintetični kavčuk (115), PVC (114). Na domačem trgu je bilo skozi vse leto precej mirno, le proti koncu leta se je podražil rayon avto kord od Viskoze za 20 %. Ta podražitev in pa podražitev nekaterih uvoznih surovin, ki se trošijo v velikih količinah, so bistveno vplivale na povečanje materialnih stroškov v letu 1976. Poleg večjih deviznih cen in povečanja vrednosti nekaterih zapadnih valut (npr. DM, USA \$) je na višji nivo cen v letu 1976 vplivalo tudi zvišanje carinskih in uvoznih dajatev, ki so začele veljati s 1. 1. 1976.

V letu 1976 je naravni kavčuk, naša ključna surovina, dosegel razmeroma visoke cene, v povprečju za 41 % večje kot leta 1975. Ekstremno visoke cene koncem prvega polletja, so se v poletnih mesecih nekoliko umirile, jeseni pa so spet začele naraščati, vse do konca novembra meseca. Od tedaj dalje imajo cene NK rahlo tendenco padanja. Druge uvozne surovine so imele skozi vse leto enakomerno dinamiko.

2. V letu 1976 je bila preskrba s surovinami zadovoljiva, čeprav je zaradi objektivnih težav na strani domačih proizvajalcev prišlo celo do manjših zastojev v proizvodnji (pomanjkanje avtorayon korda). Problemi pri zagotavljanju normalnih azlog zalog in s tem kontinuirane proizvodnje pa so se pojavljali še zaradi težav pri uvozu, saj so bila uvozna sredstva dvakrat omejena: enkrat z absolutnim zneskom in potrebnim prilivom od izvoza; drugič z režimskimi sredstvi. Vsi strokovni sektorji so si prizadevali, da čim bolj zmanjšajo uvozne potrebe in izkoristijo večji del možnih zamenjav z vzhodnimi in domačimi surovinami, čeprav večkrat na račun višjih cen in slabših dobavnih pogojev. Višje cene na tujih trgih, večja količinska proizvodnja in pa nezadostna ponudba nekaterih surovin na domačem trgu (rayon kord, saje) so povzročili, da je bilo potrebno manjkajoča devizna sredstva za uvoz pokrivati s prilivom v razmerju 1:0,75. To je zahtevalo večjo izvozno ekspanzijo in povečalo znesek negativnih izvoznih razlik, ki nastajajo med izvoznimi in domicilnimi cenami naših izdelkov.

Reklamno propagandna dejavnost

Reklamno propagandna dejavnost je bila v letu 1976 usmerjena predvsem na:

- splošne informacije o podjetju in
- posebne informacije o izdelkih

Del reklamno-propagandne dejavnosti je bilo izvedene neposredno preko prodajnih služb in prodajne organizacije Save.

Najpomembnejše prodajno pospeševalne akcije, ki so bile izvedene v letu 1976:

- po različnih področjih je bilo razposlanih devet različnih anketnih vprašalnikov, s katerimi pa je poskušala ugotoviti odmevnost ponudbe in zastopanost savskih izdelkov po posameznih regijah;
- V mesecu septembru in oktobru je bila izvedena posebna propagandna akcija: v petih časopisih različnih republik z največjo naklado je bila objavljena serija šestih reportaž o Savi in njenem proizvodnem programu.
- Sodelovanje na sejmih

Zaposlovanje

sektorji	Št. zapos. 1. 1. 1976	Ekster. prišlo	flukt. odšlo	razlika pri inter. flukt.	št. zapos. 31. 12. 1976	povečanje štev.	%
vodstvo delov. organiz.	33	7	3	-2	35	2	6,1
KSS	137	18	4	-1	150	13	9,5
NS	94	8	6	+2	98	4	4,3
MS	120	18	18	+1	121	1	0,8
FRS	69	12	5	+4	80	11	15,9
SIS	37	7	8	+8	44	7	18,9
TS	41	7	2	—	46	5	12,2
RTI	73	7	6	—	74	1	1,4
SKZ	12	—	—	—	12	—	—
SKUPAJ OSS	616	84	52	+12	660	44	7,1

Ob upoštevanju vseh eksternih in internih premikov se je število zaposlenih v strokovnih sektorjih tekom leta povečalo za 44 delavcev, oz. za 7,1 %. Letni plan kadra ni bil izpolnjen, ker se je 13 delavcev na novo zaposlilo na račun nerealiziranih nadomestil iz leta 1975 in nadomestil za daljše bolniške odsotnosti v letu 1976.

FLUKTUACIJA

Delovno razmerje je v letu 1976 prekinilo 52 delavcev. Stopnja fluktuacije – 8,1 % – je bila nekoliko pod poprečjem DO lok. Kranj, ostala pa je na ravni predhodnega leta.

Iz objektivnih vzrokov je zapustilo OSS in DO 14 delavcev (od tega 10 začasno zaradi odhoda v JLA); iz subjektivnih vzrokov pa 38 delavcev in to:

- po želji delavca 37 delavcev
- z odpovednim rokom, sporazumno 25 delavcev
- samovoljno 10 delavcev
- v poskusnem roku 2 delavca
- po sklepu organa (v poskusnem roku) 1 delavec

Osební dohodki

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 1976 je bilo v OSS izplačanih 48.562.677 din bruto osebnih dohodkov. – V letu 1976 je povprečni neto mesečni OD na zaposlenega znašal 4.397 din in se je v primerjavi z letom 1975 povečal za 18,2 %.

Planirana masa OD za leto 1976 je bila prekoračena za 10,1 %, čeprav je bil plan nadur izpolnjen le 63,7 %. Eden od vzrokov za prekoračitev je bilo neplanirano povečanje števila konstantnih točk v analitski oceni od 40 na 48 točk v mesecu marcu.

Zaradi te spremembe je porasel povprečni čisti OD na zaposlenega v mesecu marcu in naslednjih mesecih, v maju še zaradi povečanja števila nadur v primerjavi z aprilom za 68 %, v decembru pa zaradi višje VT.

Analiza stroškov

Pregled planskih, prilagojenih in dejanskih stroškov SDS OSS:

Vrsta stroška	planirani	prilagojeni	dejanski	indeks	indeks
	1	2	3	4 = 3:1	5 = 3:2
materialni stroški	38.344.126	38.202.928	33.113.540	86	87
amortizacija	2.355.096	2.347.032	1.800.362	76	77
pogodbene obveznosti	6.942.000	6.998.338	389.539	6	6
zakonske obveznosti	9.577.698	9.639.798	7.212.698	75	75
vkalk. osebni dohodki	44.469.492	44.758.486	49.498.566	111	111
osebni prejemki	1.664.240	1.675.059	1.099.422	66	66
Skupaj stroški:	103.352.652	103.621.641	93.114.127	90	90

1. Dejanski stroški OSS v letu 1976 so znašali 93.114.126,67 din, prilagojeni pa 103.621.641 din. Indeks dejanskih v primerjavi s planskimi stroški je 90, enak je tudi v primerjavi s prilagojenimi.

Odmiki dejanskih stroškov od planskih po vrstah so sledeči:

– materialni stroški	– 14 %
– amortizacija	– 24 %
– pogodbene obveznosti	– 25 %
– zakonske obveznosti	– 25 %
– OD, nadomestila	+ 11 %
– vkalk. osebni prejemki	– 34 %

– Med materialnimi stroški bistveno presegajo planirane: proizvodne storitve 27 %, PTT stroški 29 %, izdatki za reklamo 108 %, reprezentanca 27 %, avtorski honorarji 32 % in popravila 82 %.

– Odmik amortizacije je nastal zaradi rebalansa gospodarskega načrta in s tem storniranje amort. nad predpisano stopnjo.

– Stornirane so bile tudi večina pogodbenih obveznosti (obresti, druge pogodbene obveznosti iz skupnega poslovanja).

– Zakonske obveznosti so pod planiranimi zaradi zmanjšanja prispevnih osnov, ki bremene bruto OD.

– Stroški OD in nadomestil so višji zaradi zvišanja konstantnih AODM

– Pri vkalk. osebnih prejemkih je nastala razlika zaradi sprememb kotiranja med letom; del stroškov za topli obrok je v materialnih stroških.

2. Odmiki dejanskih v primerjavi s planskimi stroški po sektorjih:

– vodstvo del. organizacije	– 16 %
– kadrovsko-spolni sektor	– 3 %
– nabavni sektor	+ 6 %
– finančno-računovod. sektor	– 5 %
– sektor informac. sistemov	– 33 %
– tehnični sektor	+ 45 %
– marketing sektor	– 15 %
– razvojno-tehnol. institut	– 10 %
– sektor za kakov. in zanes.	–

– Nabavni sektor: občutno preseganje stroškov pisarniškega materiala najemnine skladišča, dnevnice in nočnin, ter reprezentance in popravil.

– Tehnični sektor: preseganje stroškov je pogojeno z večjim številom zaposlenih v biroju za študij dela, kjer je bil planiran 1 delavec, zaposlenih pa je bilo povprečno 10 delavcev na mesec.

Izdatki

I. STANOVANJSKA DEJAVNOST

– 2 % solid. sklad	5.989.000	5.395.858	– 593.142
– 3 % obvezno oročenje	8.983.500	8.286.757	– 696.743
– nakup družb. stanovanj	18.500.000	21.079.200	+ 2.579.200
– pos. za ind. gr., adaptacijo in kupcem stanovanj	3.200.000	3.383.187	+ 183.187
– pos. za ind. gr., stanovanj Polikem	–	53.863	+ 53.863
– vračanje anuitet	2.963.000	2.291.329	– 671.671
– vračilo prisp. dobitnikov stanovanj	12.000	9.135	– 2.965
– nadzidava Mlad. doma	3.677.300	2.941.879	– 735.421
– ostali stroški Mlad. doma	734.520	151.257	– 583.263
– rezervna (oroč.) sredstva	897.500	–	– 897.500
	44.956.820	43.592.465	– 1.364.355

II. SOCIALNA DEJAVNOST

– soc. pomoči (invalidi, zdrav. ogroženi)	170.000	117.140	– 52.860
– patronati in pomoči humanit. org. in članarine	100.000	275.297	+ 175.297
– aktiv. invalid. del. »Sava«	15.000	863	– 14.137
– rekreac. in klin. zdravljenja	80.000	13.595	– 66.405
– klub zdravljenih alkoholikov	20.000	18.135	– 1.865
– obdaritve: Dan žena, Dedek Mraz, srečanje upokojencev, poroke, rojstva, vojaki	320.000	301.789	– 18.211
	94.040	81.320	– 12.720
– odpravnine za delavce, ki gredo v pokoj, soc. pomoč upokojencem	380.000	176.000	– 204.000
– odpravnine za umrle člane kolektiva	25.000	75.680	+ 50.680
	1.204.040	1.059.819	– 144.221

III. POČITNIŠKA DEJAVNOST

– 8 kom baldahinov	48.000	57.037	+ 9.037
– najemnina in vzdrž. pikolic	166.000	130.988	– 35.012
– najemnina zemljišč	150.000	119.516	– 30.484
– 10 % za razširjeno dej. od regresov	625.500	359.100	– 266.400
	989.500	666.641	– 322.859

Poč. dom Pokljuka

– plinski štedilnik	4.000	3.348	– 652
– ostali stroški vzdrževanja	79.140	82.959	+ 3.819
	83.140	86.307	+ 3.167

IV. REKREATIVNA DEJAVNOST IN KULTURA

– šport in rekreacija	956.710	782.213	– 174.497
– kulturna dejavnost	149.800	162.000	+ 12.200
	1.106.510	944.213	– 162.297

V. PREVENTIVNO ZDRAV. DEJAVNOST

– nezgodno zavarovanje	444.000	473.960	+ 29.960
– pregledi in druge storitve	640.000	246.114	– 393.886
	1.084.000	720.074	– 363.926

VI. IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

– dotacije klubu štipendistov in šolam	20.000	3.500	– 16.500
– tekmovanje matematikov	7.000	5.150	– 1.850
– abonma za kulturne prireditve za učence gum. šole	8.000	–	– 8.000
– nagrade za dipl. dela štipendistov	24.068	–	– 24.068
	59.068	8.650	– 50.418

VII. DOTACIJE DPO IN DRUŠTVOM

– ZKS	65.000	60.000	– 5.000
– ZB	50.000	43.000	– 7.000
– ZMS	80.000	77.600	– 2.400
– Industrijsko gailsko društvo	60.000	47.000	– 13.000
– Komisija za odlikovanje	36.630	9.000	– 27.630
	291.630	236.600	– 55.030

VIII. PRISPEVEK ZA ŠOLSTVO

– regresi, jub. nagrade, ostalo 1975	8.580.275	11.781.454	+ 3.201.179
– Niš – Učka (POS)	85.976	85.976	–
– izločeno za »Polikem«	712.182	–	– 712.182
	9.378.433	11.867.430	+ 2.488.997

REKAPITULACIJA

– SKUPAJ DOHODKI	62.757.320	67.136.449	+ 4.379.129
– SKUPAJ IZDATKI	62.757.320	62.504.318	– 253.002
	–	4.632.131	4.632.131

SOCIALNI DEL

Realizacija sklada skupne porabe v letu 1976 Sava – lokacija Kranj

	Planirano	Realizirano	+ –
Dohodki			
– neizk. po stanju 31. 12. 75. stanov. del	11.658	11.658	–
– neizk. po stanju 31. 12. 75. redni del	4.460	4.460	–
– vnos v sklad po ZR 1975	18.518.902	18.518.902	–
– kredit na obvez. oročenje	11.677.300	11.677.300	–
– skupni stan. prisp. od OD	29.945.000	31.307.968	+ 1.362.968
– vračanje kreditov	2.000.000	2.536.517	+ 536.517
– vračanje kreditov, prispevki članic »Polikema«	–	7.508	+ 7.508
– prisp. dobitnikov stanovanj	600.000	1.682.786	+ 1.082.786
– razno	–	1.389.350	+ 1.389.350
SKUPAJ DOHODKI	62.757.320	67.136.449	+ 4.379.129

Nova proizvodna hala je bila kar primeren prostor in na prireditvi se je zbralo kakih tisoč poslušalcev

Orkester Jožeta Privška in pevec Oto Pestner so navdušili poslušalce.

Program je prav gotovo zadovoljil večino prisotnih — morda so nekateri pogrešali narodno glasbo

Naš sodelavec Anton Lebar je tudi »nastopil«. Ne samo gostom, ampak tudi komu izmed naših poslušalcev je na kratko opisal delo v TAP.

SAVČANI NA SLOVESNOSTI V AVTOPNEVMATIKARNI

V počastitev dneva osvobodilne fronte, delavskega praznika in hkrati tudi 40. obletnice prihoda tov. Tita na čelo partije, njegovega 85. rojstnega dneva in 40. obletnice ustanovitve KPS je sekcija za kulturno dejavnost pri Kulturno umetniškem društvu Sava organizirala slovesno prireditev za člane našega kolektiva.

20. aprila ob 13. uri se je v novi proizvodni hali v TAP, ki so jo pred tem uredili sodelavci iz KET, zbralo več kot tisoč Savčanov.

V začetnem delu prireditve je tov. Prisljan Franci, sekretar sveta ZK Save orisal pomen letošnjih jubilejev, o razvoju in gospodarskem položaju Save je spregovoril tov. Filip Majcen, glavni direktor, o proizvodnji avtopnevmatik pa tov. Anton Lebar, vodja linije za gumiranje jeklenega korda.

V pestrem kulturno zabavnem programu je nastopil plesni orkester Jožeta Privška s pevcema Ditko Haberl in Otom Pestnerjem, za humor pa so poskrbeli znani gledališki igralci.

Naj omenimo, da je ekipa RTV Ljubljana za savski kolektiv nastopila zastonj v okviru sodelovanja med RTV in delovnimi organizacijami.

Pred pričetkom prireditve je glavni direktor Filip Majcen dal Viliju Vodopivcu kratko informacijo o Savi.

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Rad bi tudi seznanil članstvo z važnejšimi aktualnostmi predvsem našega aktiva ZB, tako da ni moj namen ponavljati novic iz dnevnega časopisja, posebno TV 15. O aktualnostih organizacije ZB v Kranju pa boste slišali na občnih zborih ZB krajevnih skupnosti.

REŠEVANJE PROBLEMATIKE ZB

Skrb za reševanje problematike udeležencev NOV, s katero so imele delovne organizacije ZB NOV prej največ dela, je sedaj že nalo-

na naše soborce z očmi socialne lestvice in pozabljali na soborce, ki so ali ker so ostali delavci?

STANOVANJSKO VPRAŠANJE

V preteklosti izredno kočljivo stanovanjsko vprašanje se je v naši delovni organizaciji v letu 1976 umaknilo drugim problemom. Stanovanjsko vprašanje imajo rešeno vsi člani našega aktiva ZB. 3 člani ZB pa še rešujejo svojo stanovanjsko problematiko z najetjem kreditov za lastne hiše. Res je pa še ena prošnja v kadrovsko splošnem sektorju za zamenjavo stanovanja za boljše, kar pa ni več problem.

tedne, so dobili od odbora po 1200 din, drugi, ki so koristili 14-dnevno klimatsko zdravljenje, po 800 din. Na klimatskem zdravljenju je bilo 25 članov, za kar smo izdali 2 620 000 starih dinarjev.

IZLET

Kakor vsako leto, tako smo tudi septembra napravili tradicionalni izlet, tokrat v Jasenovac – znano koncentracijsko taborišče smrti. Nepričakovano visoka udeležba (65 članov ZB v dveh avtobusih) potrjuje, da je bila izbira kraja za izlet pravilna. Vožnje je bilo res precej, vendar kasneje tudi dobre volje in res tovariškega vdušja ni manjkalo.

SREČANJA

Poleg tega, da se naši borci precej, vendar še premalo udeležujejo raznih srečanj svojih edinic, brigad, odkritij spomenikov ter ostalih partizanskih obeležij, za kar dobijo kot potnino le 150 dinarjev, smo se kolektivno udeležili tudi odkritja spomenika na Robežu na Koroškem. Delovno organizacijo Sava je zastopalo kar 44 njenih članov.

Napravili smo tudi nekaj obiskov (5) naših bolnih članov na domu. Zdi se nam pa, da bomo morali našo dejavnost usmeriti tudi na tiste člane, ki so že upokojeni. Za nečlane ne vemo, kje in kako živijo. Zadolžiti bi bilo potrebno našo socialno službo, ker vemo, da nekateri teh borcev živijo sedaj v pokoju, milo rečeno, precej zapuščeno življenje.

OBČNI ZBOR AKTIVA ZVEZE BORCEV

žena vsem družbenopolitičnim skupnostim, torej zvezi, republik in občini. Značilno je, da so posamezne oblike družbenega varstva borcev NOV v pristojnosti zveze ali republike (npr. dodatek za zaposlene borce, pravica o zdravstvu), druge pa le v pristojnosti občine (družbena pomoč ali stanovanjske zadeve). V zadnjo skupino pa so precej odločno posegale tudi delovne organizacije in reševale problematiko zaposlenih borcev.

STANJE

V občini Kranj živi 2318 borcev NOV s priznano posebno dvojno dobo in 2184 udeležencev NOV s priznano enojno dobo. V našem aktivu delovne organizacije Sava na lokaciji Kranj je sedaj 119 članov ZB, še v lanskem letu pa nas je bilo 128. 5 jih je bilo v letu 1976 upokojenih, za vedno pa so nas zapustili 4 člani našega aktiva, in sicer tovariši: Helmut Turzanski, Milivoje Milovanovič, Alojz Sedej in Jože Belcijan. Kako dobre in nenadomestljive tovariše smo z njimi izgubili, vemo najbolje vsi tisti, ki smo jih поблиže poznali. Predlagam, da spomin na njih in spomin na vse naše padle borce počastimo z enominutnim molkom. Slava jim!

POGREBI

Mislím, da izražam mnenje nas vseh, če rečem, da naj bo borcev tudi pokopan tako, kakor se za borca spodobi in kakor bi si tudi sam želel. Nedopustno je, če se ne udeležimo pogreba tovariša iz naših vrst, vsaj tisti, ki smo ga poznali, pogreba tovariša, ki je čutil isto, kakor čutimo mi, se boril z nami v istih vrstah in delil z nami dostikrat tudi tisto, česar je imel še sami premalo. Ali bomo danes ob takih spominih gledali

Opazamo pa, kakor je opazno tudi v občinskem merilu, da člani ZB ne rešujejo več toliko svojega lastnega stanovanjskega problema, ampak povezujejo to vprašanje s stanovanjsko problematiko svojih otrok. Usmeritev ZB v občinskem merilu je, da ZB ne more reševati stanovanjskega vprašanja otrok članov ZB.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

V letu 1975 se je začel izvajati zakon o zdravstvenem varstvu, ki je določal, da morajo zdravstveni domovi organizirati ambulante za borce. Ambulanta za borce pri Zdravstvenem domu v Kranju deluje, vendar mi koristimo storitve naše obratne ambulante, ki vodi posebno kartoteko članov ZB. Tako so bili v letu 1976, in nekaj v letu 1977, pregledani še preostali člani, ki iz kakršnihkoli vzrokov niso bili pregledani ob prvem pregledu. Sedaj se pa že začena s ponovnimi pregledi vseh članov. O tem in o ostali zdravstveni problematiki bo spregovoril naš zdravnik dr. Jaka Vadnjak. Lansko leto še zelo aktualen problem zobne ambulante je letos že zadovoljivo rešen.

KLIMATSKO ZDRAVLJENJE

Glavna aktivnost aktiva je bila usmerjena v socialno problematiko članov ZB. Predvsem smo hoteli omogočiti klimatsko zdravljenje čim več članom ZB. Pri izbiri smo izhajali izključno iz potrebe po klimatskem zdravljenju, ne oziraje se na to, ali je na klimatskem zdravljenju kdo bil že ali ne. Mogoče je to stališče tudi potrebno kritike, ker so bili na ta način nekateri tovariši upoštevani tudi dvakrat zapored, nekateri pa nobenkrat. Nekateri, ki so koristili zdravljenje po tri

PRIZNANJA

V informacijo bi rad le navedel, da se je s sprostivijo ponovne možnosti uveljavljanja posebne dobe oglasilo glede nasvetov za uveljavitev posebne dobe 26 članov našega kolektiva. Vsak je prejel fotokopijo navodil o postopku ter ustne informacije. Po zadnjih poročilih iz občine pa je sedaj v postopku uveljavljanja v okviru cele občine le 28 članov.

Napravili smo tudi pregled (članov kolektiva), ki so otroci padlih borcev. Prijavljenih imamo 22 članov. Za sedaj še ni oprijemljivih učinkov prijave.

PRORAČUN

Za lažje delovanje našega aktiva, v glavnem pa zaradi dosti prošenj, v katerih prosijo druge organizacije ZB naš aktiv ZB za tovariško – solidarnostno pomoč (kot npr.: pri odkritju spomenikov, razvitju praporov, srečanju internirancev itd.) je dotacija naše delovne organizacije aktivu ZB za leto 1977 45.000 din, kar je sicer 5000 din manj kakor lansko leto, moramo pa razumeti, da po lanskoletnem finančnem uspehu pač kaj drugega ne moremo pričakovati.

ZAKLJUČEK

Mnogo je še stvari, ki bi se jih moral dotakniti v tem poročilu, vendar menim, da niso tako bistvene, upam pa, da bomo nekatera vprašanja obravnavali tudi v razpravi.

Mirko Bedekovič, dipl. inž.

MLADI V KADROVSKO-SPLOŠNEM SEKTORJU

V petek, 15. aprila 1977, smo imeli mladinci iz osnovne organizacije kadrovske splošni sektor sestane, na katerem smo pregledali dosedanje delo v naši osnovni organizaciji. Ugotovili smo, da so bile vse naloge, ki smo si jih načrtali, izvedene v celoti. Pri tem je bilo opaziti, da se število mladincev na akcijah, ki potekajo, počasi veča, kar pomeni, da poteka delo v redu.

Sledil je pregled dela članov ZK v njihovem okolju in aktivnosti v mladinski organizaciji. Pri tem smo ugotovili, da so mladinci sicer aktivni, vendar premalo. To smo ugotovili tudi za nekatere ostale mladince in se zato dogovorili, da bomo od sedaj naprej zadolževali mladince s konkretnim delom in potem ugotavljali, če so bile naloge izvršene. Tako se bo povečal pregled nad aktivnostjo posameznikov pa tudi delo ne bo slonelo samo na nekaterih posameznikih. V našo mladinsko osnovno organizacijo smo sprejeli še dva nova mladince, ki sta se na novo zaposlila v našem okolju. Izbrali smo dva mladince, ki bosta nosila štafetno palico s pozdravi in lepimi željami za 85. rojstni dan predsedniku Titu.

V mladinske delovne brigade, ki bodo v mesecu juniju in juliju, sta se prijavila dva mladince. O njuni udeležbi na teh akcijah ter

o ostalih prijavljenih v podjetju pa bodo odločali za to pristojni v podjetju, kajti želje, da bi se udeležilo delovnih akcij čim več mladincev, verjetno ne bo mogoče uresničiti. Udeležencem bi bilo potrebno najti nadomestilo na delovnih mestih, kar pa bo težko, seveda pa plačati tudi odsotnost z dela.

Sklenili smo tudi, da se bomo udeležili predavanj, ki jih prireja klub samoupravljalcev v Kranju, svoj delež pa bomo prispevali na javni tribuni, ki jo organizira savska mladina, ravno tako pa se bomo udeležili proslave na Okroglem, ki bo posvečena junaskim fantom v Okrogelski jami med vojno.

Na koncu smo pregledali odgovore na anketo, ki smo jo izvedli v mesecu januarju, in pri tem ugotovili, da je na anketo odgovorila ena tretjina od vseh evidentiranih mladincev. Ker pa so odgovorni zelo različni, smo določili petčlansko komisijo, ki bo do prihodnje seje pregledala zbrane anketne liste in naredila zaključke.

Za sprejem v članstvo ZK smo predlagali mladinko Jožico Čelhar. V naši osnovni organizaciji se bomo mladinci zbrali spet prihodnji mesec, do takrat pa bomo pridno delovali in se udeleževali akcij.

J. Vratarič

SOCIALNO VARSTVO IN DRUŽBENI STANDARD V DELOVNI ORGANIZACIJI SAVA KRANJ V LETU 1977

Kako delovna organizacija lahko vpliva na del dejavnosti v okviru socialnega varstva in družbenega standarda delavcev, je odvisno predvsem od možnosti, to je od sredstev, ki jih po zaključnem računu za preteklo leto od ostanke dohodka lahko oddvojimo v sklad skupne porabe.

Realne želje glede na potrebe, in že upoštevajoč prizadevanja o slabem poslovnem letu 1976, so se odražale v prvotnem planu sklada skupne porabe. Po zaključnem računu za leto 1976, ko smo potrdili pričakovane kritične poslovne rezultate, pa smo morali plan sklada skupne porabe močno zmanjšati in uskladiti plan glede na možnosti kljub temu, da obstojajo nujne potrebe.

Tako je nastal plan sklada skupne porabe za leto 1977, v katerem planiramo 62518704 din sredstev, od tega 51534904 za stanovanjsko dejavnost.

Jasno je, da bomo morali delno odstopiti od zahtevane politike dela socialnega varstva in družbenega standarda za leto 1977. Če pa ne bomo v bodoče bolj gospodarili oziroma ne bomo imeli boljših poslovnih rezultatov, pa tudi v srednjeročnem programu ne bomo uresničili vseh socialno varstvenih ukrepov.

Naj na kratko navedemo nekaj področij, kjer je pomanjkanje finančnih sredstev najbolj boleče.

I. STANOVANJSKO PODROČJE

Kljub pospešenemu reševanju stanovanjske problematike v zadnjih štirih letih je trenutno še vedno 250 sodelavcev, ki še nimajo rešenih stanovanjskih problemov.

Pred nami je sprejetje samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere za novo sprejete delavce, ki določa pogoj za sprejemanje novih delavcev, da imajo med drugim urejene stanovanjske razmere.

Če bomo hoteli zaposlovati nove delavce v skladu s predvidenim sporazumom in reševati stanovanjske probleme že zaposlenih delavcev, bomo za to porabili znatno večja sredstva.

II. SOCIALNA DEJAVNOST

Pogoste podražitve osnovnih življenjskih prehrabnih in drugih predmetov, storitev, zviševanje prispevkov v različne namene povzročajo predvsem nekaterim delavcem občuten padec življenjskega standarda, s tem pa se po-

večuje število socialno ogroženih delavcev in njihovih družin. Vendar imamo za to dejavnost planiranih manj sredstev kot v letu 1976.

III. PREVENTIVNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

Tudi na področju preventivnega zdravstvenega varstva v letu 1976 ne bo bistvenih sprememb na bolje, ker so finančna sredstva približno enaka kot v preteklem letu.

Edina izboljšava in velika pridobitev je zobna ambulanta, ki jo tudi v pretežni meri sofinansiramo.

IV. LETOVANJE

Za letovanje smo planirali samo toliko sredstev, da bomo lahko pokrili najnujnejše izdatke za obstoječe letovalne zmogljivosti. Ne planiramo nobene razširjene dejavnosti na tem področju.

V. REGRES ZA DOPUST

Z gospodarskim načrtom je že potrjena višina regresa za leto 1977 na lokaciji Kranj, in sicer:

- zaposleni delavci 1.200,00 din,
- nepreskrbljeni otroci 200,00 din,
- nepreskrbljeni otroci samohranilcev 300,00 din,
- upokojeni člani kolektiva 400,00 din.

Če sta oba zakonca zaposlena v Savi, dobita regres za otroka oba.

VI. ŠPORTNO REKREATIVNA DEJAVNOST

bo v letu 1977 močno okrnjena na tistih področjih, kjer so predvsem potrebna finančna sredstva.

TUDI DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA SO MORALA SVOJE PROGRAME SKRČITI IN JIH PRILAGODITI MOŽNOSTIM

VII. NOVE CENE V SAMSKIH DOMOVH, KJER BIVAJO SAVČANI

Zaradi takega stanja smo pripravili tudi nekaj sprememb glede subvencij stanarin v samskih domovih in v lastnih letovalnih zmogljivostih.

Svet za izobraževanje in socialno varstvo je predloge že obravnaval in jih tudi sprejel.

- Samski dom Sava Kranj
- Samski dom Tekstilindus
- Samski dom v Škofji Loki

- Samski dom Sava Kranj

Kategorija sobe - primerjava	Leto 1976			Leto 1977		
	ekon. cena	subvenc. od delov. organiz.	osebni prispevek	ekon. cena	subvenc. od delov. organiz.	osebni prispevek
2-posteljna soba	372,00	62,00	310,00	502,90	52,90	450,00
3-posteljna soba	336,00	56,00	280,00	488,80	48,80	440,00
4-posteljna soba	304,80	50,80	254,00	418,80	48,80	370,00

V domu biva 160 stanovalcev. Pretežno stanujejo v troposteljnih sobah.

- Samski dom Tekstilindus

Kategorija sobe - primerjava	Leto 1976			Leto 1977		
	ekon. cena	subvenc. od delov. organiz.	osebni prispevek	ekon. cena	subvenc. od delov. organiz.	osebni prispevek
2-posteljna soba	589,00	176,70	412,30	640,00	60,00	580,00

V domu imamo 20 ležišč v dvoposteljnih sobah. Pripomniti velja, da je stanovanjski standard nekoliko boljši kot v našem domu, zato tudi razlika v ceni.

- Samski dom v Škofji Loki

Kategorija sobe - primerjava	Leto 1976			Leto 1977		
	ekon. cena	subvenc. od delov. organiz.	osebni prispevek	ekon. cena	subvenc. od delov. organiz.	osebni prispevek
3-posteljna soba	596,75	179,00	417,75	766,00	200,00	566,00
2-posteljna soba	660,30	198,10	462,20	776,00	194,00	582,00

V domu imamo 40 ležišč v dvo in troposteljnih sobah. Vsaka soba ima še manjšo predsobo, sanitarije, kopalnico in druge skupne prostore, ki jih koristijo vsi stanovalci doma.

Nove, višje cene niso priljubljen ukrep, so pa glede na podražitev goriv, komunalnih storitev in drugih splošnih podražitev nujne. Iz informacije, ki ste (Nadaljevanje na 12. strani)

GOSPODARJENJE V I. KVARTALU ...

(Nadaljevanje s 7. strani)

TOZD UU je dosegel realizacijo v znesku 52,9 mio din, kar je v odnosu na enako obdobje preteklega leta 21,5 mio din več, oziroma 46 %, medtem ko je plan izpolnjen le z indeksom 95,1. Plan realizacije je bil dosežen oziroma presežen preko prodajne poti POS-a (indeks 138), medtem ko domača prodaja in izvoz za prvi kvartal nista v planski dinamiki.

Kvaliteta prodaje se je močno izboljšala, kar je tudi odraz v nedoseganju plana izvoza. Dosežena rabatna stopnja (6,36) je nižja od planirane (8,40), kakor tudi od lanskoletne (8,53).

GIBANJE OD V PRVEM TROMESEČJU 1977

V obdobju od I-III/1977 je bilo v delovni organizaciji - lokacija Kranj izplačanih 77.157.230 din bruto osebnih dohodkov, kar predstavlja v odnosu na planirano maso za leto 1977 23,48 % oziroma na planirano maso za 3 mesece 93,94 %.

Poprečni OD po tozdh v obdobju od I-III in primerjava s poprečnim OD v letu 1976:

(S)TOZD	poprečni OD I-III/1977	Poprečni OD I-III/1976	indeks	poprečni OD 1976	indeks I-III/76
TAP	4.696	4.174	112,51	4.459	105,32
TTI	4.188	3.755	111,53	3.983	105,15
UU	4.597	4.335	106,04	4.487	102,45
KET	4.489	4.135	108,56	4.300	104,40
POS	4.669	4.071	114,69	4.411	105,84
OSS	4.561	4.259	107,09	4.397	103,73
IC	5.217	5.004	104,26	5.229	99,77
DO	4.467	4.034	110,73	4.261	104,83

V POS je poprečni OD I-III/1977 višji v primerjavi z istim obdobjem lani zaradi višje realizacije plana.

Poprečni OD v IC v obdobju I-III/1977 je v primerjavi s poprečnim OD preteklega leta nižji, ker se je letos število zaposlenih povečalo za delavca-pripravnika, poleg tega pa se je povečal odstotek bolnih nad 30 dni.

SOCIALNO VARSTVO . . .

(Nadaljevanje z 11. strani)

jo prebrali, ste lahko ugotovili, da si v delovni organizaciji prizadevamo, da bi kar najbolj ublažili podražitve, vendar pa so naše želje v razkoraku z dejanskimi možnostmi.

VIII. DELO STANOVANJSKE KOMISIJE

Prve dni februarja je izšel Informator, v katerem je bil objavljen razpis posojila za individualno gradnjo in adaptacijo stanovanjskih hiš ter odkup stanovanj. Oddelek za socialno varstvo in družbeni standard je na omenjeni razpis dobil 160 prošenj, zaprosena vsota za posojilo pa je preseгла milijardo starih din. Želje je bilo treba uskladiti z dejanskimi možnostmi, saj je bilo na voljo v ta namen le 400 milijonov starih dinarjev. Stanovanjska komisija si je na terenu ogledala stanovanjske razmere vseh prosilcev kot tudi njihove novogradnje oziroma adaptacije. Za krajšo izjavo v zvezi z delom stanovanjske komisije smo zaprosili tov. Ernesta Mikoletiča, ki skrbi za stanovanjska vprašanja v naši delovni organizaciji. Čeprav ni član že omenjene komisije, je bil pri ogledih stalno prisoten in najbolj pozna razmere na tem področju. Povedal je naslednje: »Osnovna značilnost, do katere smo prišli po ogledu, je v tem, da s temi krediti rešujemo stanovanjske probleme v smislu dokončanja novogradenj, dograditev in popravila nekoliko starejših hiš. Prosilci so v glavnem delavci z daljšim delovnim stažem, z družinami, z doraščajočimi otroci, ki zato prav v tem času rabijo več stanovanjskega prostora. Ti delavci pa v glavnem še niso dobili v delovni organizaciji nobenega posojila.

Iz predloga je razvidno, da 30 prosilcem ne bo možno ugoditi, ker so razpoložljiva sredstva kar 3,2 krat manjša od zaprosenih.

Ob ogledih stanovanjskih razmer in pri primerjavi namenske uporabe že v prejšnjih letih odobrenih posojil pa so vidne velike razlike med graditelji. Nekateri graditelji sprejmejo vsako posojilo kot resnično pomoč in posojilo oplemenitijo z lastnim delom zelo gospodarno. V letošnjem le-

tu izredno izstopa delavec, ki ima 5 člansko družino in je zaposlen v tozdu Ročna konfekcija IV. Lani smo mu odobrili 6 starih milijonov din posojila; s tem posojilom je usposobil hišo, ki je bila v III. fazi tako, da se je začasno vselil v polkletne prostore.

Zaradi stanovanjske politike za zmanjšanje individualne gradnje v občini Kranj je tudi v naši delovni organizaciji vse več prosilcev za adaptacijo in manj tistih, ki se odločajo za novogradnje. Opozoril bi tudi na razpis samoupravne stanovanjske skupnosti, kjer so letos prvič uvedli pogoj, da mora prosilec vsaj 6 mesecev namensko varčevati pri poslovni banki za rešitev stanovanjskega vprašanja. Ker je to nova postavka v razpisnem pogoju, bodo nekateri prosilci postavljeni v precej neenakopraven položaj. Vzemimo nekoga, ki z lastnim denarjem zgradi hišo do tretje gradbene faze, kamor je vložil okoli 20–25 milijonov starih din in je težje namensko varčeval in nekoga, ki namensko varčuje za nakup stanovanja, pa ni vložil še ničesar. Prvi ne bo izpolnjeval razpisnih pogojev, drugi pa v celoti, če se bo odločil za nakup stanovanja. Na omenjeni problem je naša delegacija opozorila samoupravno stanovanjsko skupnost, vendar naša pripomba ni bila upoštevana. Zaradi tega pogoja jih bo od 25 prosilcev predvidoma odpadlo 20.

Informacijo o problemih socialnega varstva in družbenega standarda zaradi minimalnih sredstev sklada skupne porabe zaključujemo z ugotovitvami, da bomo morali potrebe podrediti z našimi možnostmi, da bomo morali sredstva čim bolj racionalno koristiti, da informacijo sprejmemo vsi delavci z vso odgovornostjo in razumevanjem, da bomo vsi nekoliko prikrasani in da se vsi prizadevamo za boljše rezultate dela v letu 1977, da bomo v letu 1978 lahko bolj optimistično pisali predvsem o tem, kaj vse bomo lahko s sredstvi sklada skupne porabe ukrenili in izboljšali socialni položaj zaposlenih z dvigom družbenega standarda.

ljati s prvim domov. Zaradi zgoraj navedenih vzrokov pa je nemogoče vsem ustreči.

Poleg tega delavci večkrat pravijo, da ima Iskra bolj urejene prevoze kot mi. Temu ni moč povsem pritrditi. Tako kot mi, ima tudi Iskra za Planino en najeti avtobus, ki ga delavci sami, tisti, ki se vozijo s tem avtobusom, plačajo. Ostali delavci naročajo avtobusne vozovnice sami, prispevajo pa za prevoz 100,00 din. Komur ne odgovarjajo taki pogoji, mora sam skrbeti, da pride pravočasno na delovno mesto.

V Savi naročamo pri podjetju Alpetour vozovnice za delavske in lokalne avtobuse ter kombinirane vozovnice, ki veljajo za delavski in lokalni avtobus. Tako se delavci lahko vozijo praktično z vsemi avtobusi. Kombinirane vozovnice lahko dobijo tisti delavci, ki delajo v dveh oz. treh izmenah in se vozijo na relacijah lokalnega prometa. Ker lokalni avtobusi ne vozijo po 21. uri, se na delo oz. z dela peljejo z rednimi avtobusi.

Naša delovna organizacija je v lanskem letu odvajala mesečno iz poslovnega sklada kar okoli 460.000,00 din, poleg tega pa še vsak posameznik prispevek, ki znaša za sedaj 40,00 din. Od tega 320.000,00 dinarjev mesečno plačamo podjetju Alpetour za mesečne vozovnice in najete avtobuse. Za najete avtobuse odpade okoli 40.000,00 din mesečno. Moramo pa računati, da se bodo s podražitvijo nafte in njenih derivatov cene avtobusnih prevozov, tako rednih kot najetih, povečale.

Glede na zahtevo nekaterih tozdov za dodatne najete avtobuse za II. in III. izmeno s Planine navajamo, da stane najeti avtobus na tej relaciji mesečno 8.000,00 din. Če bi pa najeli še dva avtobusa za II. in III. izmeno, lahko računamo, da bi podjetju Alpetour s podražitvijo plačali še dodatnih 20.000,00 din. Mislim, da to sploh ni potrebno, ker imajo delavci, ki delajo v več izmenah, možnost dobiti kombinirane vozovnice.

Kljub temu smo večkrat posredovali v Alpetouru, da oni organizirajo, uvedejo, redno lokalno progo, vendar nismo uspeli zadeve urediti. Zato je tajništvo sindikalne organizacije v novembru mesecu organiziralo razgovor s predstavniki Alpetoura; predstavniki sindikata oziroma člani izvršnega odbora so bili priča, s kakšnimi problemi se ukvarja tudi Alpetour in da našim željam za sedaj še ne more ustreči, da pa predvideva rešitev do meseca februarja. Tudi sedaj v maju vam še ne moremo pozitivno odgovoriti glede rešitve problema uvedbe nove proge Planina—Labore.

Oddelek je zadolžen, da ureja prevoze na delo in z dela tako, da je v danih možnostih večini omogočen vsaj zadovoljiv prevoz. Vsem pa ni mogoče ustreči.

V delovni organizaciji se tudi pripravljamo na uvedbo gibljivega delovnega časa, ki naj bi med drugim tudi pomagal odpraviti prenekatero probleme prevozov delavcev na delo in z dela.

UVEDBA GIBLJIVEGA DELOVNEGA ČASA

Predsedstvo sindikalne konference delovne organizacije Sava Kranj je na svoji 21. redni seji dne 19. aprila 1977 ponovno obravnavalo uvedbo gibljivega delovnega časa, glede na to, da nam je Skupščina občine Kranj ponovno poslala priporočilo za uvedbo takega delovnega časa. To predvsem zato, da bi se izognili prometni gneči pri prihodu in odhodu delavcev na delo in z dela. Posamezne osnovne organizacije sindikata so o gibljivem delovnem času že razpravljale in sprejele določene sklepe. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata Velopnevmatika in Konfekcija menita, da zaradi trozimenskega dela v teh dveh tozdih uvedba gibljivega delovnega časa ne pride v poštev. Predlagajo pa, da bi uvedli premakljiv delovni čas. V nekaterih primerih pa bi lahko uvedli, po dogovoru seveda, tudi gibljiv delovni čas.

Tako bi prišel v poštev premakljiv in gibljiv delovni čas.

Po razpravi o gibljivem delovnem času je predsedstvo sprejelo naslednje

sklepe:

1. Predsedstvo sindikalne konference delovne organizacije se strinja in načeloma sprejema uvedbo gibljivega delovnega časa, vendar je treba izdelati samoupravni sporazum o gibljivem delovnem času.

2. Gibljiv delovni čas se uvede in začne veljati enotno v celi delovni organizaciji.

3. Razmak, ko bodo delavci obvezno morali biti na delovnem mestu, je od 7. do 13. ure, delavci pa bodo prihajali od 5.30 do 7., odhajali pa od 13. do 17. ure.

4. Organizacijski predpis bo obravnavalo, ko bo dokončno oblikovan, predsedstvo sindikalne konference delovne organizacije.

PREVOZI NA DELO IN Z DELA

Oddelek za socialno varstvo in družbeni standard dobiva od več tozdov opozorila, da delavci zaradi neurejenih prevozov z avtobusi zamujajo delo oz. prezgodaj zapuščajo delovna mesta. Prevoz na delo in z dela organizira podjetje Alpetour. Vozni red prilagaja vsem delovnim organizacijam v Kranju. V konicah, to je ob prihodu na delo v I. izmeni in odhodu, nastajajo največji problemi, saj dela dopoldne 2/3 zaposlenih. Tako so avtobusi od 5.30 do 6.30 in od 13.30 do 15. ure polno zasedeni, izkoriščene so vse možne kombinacije. Problemi nastajajo tudi zaradi neurejenih cestnih povezav, saj vse tovarne začnejo delati in končajo ob istem času in tako nastajajo zakasnitve. Tovrstni problemi niso pereči samo za našo delovno organizacijo, ampak za celotno občino. Opažamo pa, da veliko pritožb zaradi prepoznih oz. prezgodnjih odhodov avtobusov ni najbolj upravičenih, ker veliko delavcev hoče priti na delo z zadnjim možnim avtobusom oz. se odpe-

Organizacija ZSM Sava je organizirala v soboto, 16. aprila 1977, ekskurzijo v Muzej ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani. Oglad muzeja je bil tudi del programa dela savske mladinske politične šole, udeležili pa smo se ga vsi zainteresirani mladinci.

Muzej hrani danes nad 7000 muzejskih predmetov, nad 130 tisoč fotografij partizanskega in okupatorjevega izvora, zbirko partizanskega tiska z osvobodjenega in okupiranega ozemlja ter fotodokumentacijo povojne graditve socializma. Posebna vrednost so umetniška dela iz NOB, ki jih hrani grafični kabinet muzeja.

Prvi razstavljeni prostor je posvečen začetku delovanja KPJ in delavskemu gibanju na Slovenskem. Bogat slikovni material, opremljen s kratko obrazložitvijo posameznih dogodkov, nam pričara takratne razmere in delovanje KP med ljudstvom. S slik na stenah veje upornost in želja po debelejšem kosu kruha. Med razstavljenimi slikami je tudi slika ustanovnega kongresa KPS na

v tem slikovnem materialu, poleg tega pa se je narod zavedal Cankarjevih besed: »Narod brez kulture je obsojen na propad.« V hudih časih boja pravice z zasužnjevalci so izdajali pesmi in v njih pozivali narod v boj, gojili so umetniško besedo, nastale so borbene pesmi, ki so vlivale ljudem in borcem nove moči. V tem času je nastala partizanska grafika Božidarja Jakca, Iva Šubica, Vidmarja D., D. Klemenčiča. Vrstili so se mitingi, ustanovili so celo lutkovno skupino in gledališče. Iz tistih časov so kot spomin ohranjene pesmi do nazorno prikazane naslednje lutke: nemški vojak, belogardist, partizanski komandant, fašist, partizanska mula in njen Pavliha. Kdo ve, koliko borcev so zabavali. V spomin na tiste čase je ostala obleka, ki jo je nosila v Županovi Micki – Draga Ahačič 20. februarja 1945 v Črnomlju.

Nikakor ne moremo mimo predmetov, ki so še razstavljeni. Tu je italijanski denar, obveznice, priznanice, obleka starojuhoslovanskega vojaka, partizanske puške, okrašene z zvezdo, star

BILI SMO V MUZEJU LJUDSKE REVOLUCIJE

Čebinah in znameniti Manifest, ki so ga sprejeli v tej zgodovinski noči leta 1937. Svoje mesto med razstavljenimi slikami je našlo tudi takratno časopisje in zakoni, ki so bili tako ali drugače povezani s takratnim delovanjem komunistov in socialdemokratov. Zelo bogato je tudi prikazan odmev o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu, kar so objavili z velikimi črkami na naslovnih straneh časopisov Jutro. Razstavljeni prostor je posvečen tudi udeležencem španske revolucije in divjanju fašistov v tej deželi.

Največ prostora v muzeju je posvečeno obdobju med letom 1941–1945, ko je naš narod doživljal najtežje trenutke svojega obstoja. Slikovni prikaz grozot, klanja, streljanja, lakote, opustošenja, trpljenja ljudi v koncentracijskih taboriščih je več kot odlično prikazan, nam mlajšim v opomin, da se kaj takega ne bi več dogodilo, starejšim v spomin na tiste lepe in nepozabne trenutke naše novejšje zgodovine, ko se je koval DANES. Prikazana je okupacija, ustanovitev OF, prve akcije partizanov, prve partizanske čete in njihovi prvi borci. Prikazana je vstaja ljudstva proti okupatorju, pred nami se zvrste prizori okupatorjevega nasilja, celic smrti, preseljevanje ter strahote, ki jih vsaka vojna pušča za sabo. V vsem tem trpljenju je pomembno vlogo igrala KPJ in vojni komite, ki so ustanovili glavno poveljstvo in postavljali nove temelje ljudske oblasti. V tem svetlem obdobju naše novejšje zgodovine se je rojevalo bratstvo in enakost, želja po zedinjenju vseh jugoslovanskih narodov je prerasla v resničnost. Vse to je videti

čoln, s katerim so verjetno prevajali borce preko slovenskih voda na drugo stran. Na delo OF, obveščevalcev nas spominjajo: počeno steklo iz izložbe, na katerem piše OF, radijski oddajniki, grafični ponaredki, s katerimi so tiskali denar, dokumente (prepušnice), ki so jih potrebovali, pečati, stavica s črkami za tiskanje lepakov in časopisov. Občudovani smo lahko prvi slovenski top, ki je bil izdelan na Turjaku, steber kozolca, ob katerem so ustrelili Italijani 16 talcev iz Mežiške vasi, Loške vasi in Fodhoste. Z zanimanjem smo si ogledali borbo, v kateri so odnesli partizanski aktivisti 1 mio LIT, generalno obleko Dušana Kvedra, vezen prt z imeni znanih aktivistov v Ljubljani. Ne smemo pa pozabiti in omeniti predmetov, v katerih so mimo sovražnika prenašali aktivisti pošto, kanglice, kuhinjskega valjarja in orodja za gradnjo bunkerjev. Še in še bi lahko našteval predmete, ki so vezani na narodnoosvobodilni boj in delovanje aktivistov med sovražnikom. V vseh teh predmetih je opaziti ljubezen in toplino in iznajdljivost delovnega človeka.

Na kraju samem spoznamo, da je bila NOV dobro organizirana in da so v njej sodelovali vsi sloji ljudi.

Res enkratno je bogastvo muzeja naše revolucije. Veliko ljudi si ga je do sedaj ogledalo, toda vseeno mislim, da jih je še več, ki ga niso videli. Vsebinsko muzejskih prostorov sem zelo skopo predstavil, kar preveč osiromašil, zato je prav, če si prosti čas namenite tudi za ogled Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani in ne bo vam žal. Jože Vratarič

FILIP MAJCCEN V RUMI

Pisali smo že, da je bil v aprilu glavni direktor Save tov. Filip Majcen v Nišu, pravkar pa smo dobili vest, da je bil tudi v Rumi. Z njim je bil tudi direktor finančno-računovodske službe Franci Balanč, medtem ko so v razgovorih sodelovali tudi Đura Marović, predsednik občinske skupščine, Živan Svirčević, sekretar občinskega komiteja ZK, namestnik generalnega direktorja centrale Vojvodjanske banke, ter direktor te banke v Rumi. Seveda so bili prisotni tudi predstavniki tovarne gume Rume.

Osnovna tema razgovora je bila doseči enotna stališča o sanaciji razmer v tovarni in uresničitev investicijskih programov. Ob tej priložnosti je bilo rečeno, da je tovarna obremenjena z objektivnimi pa tudi subjektivnimi slabostmi, ki jih je treba takoj odpraviti. S tem bo ustvarjena zdrava osnova za uresničitev tako proizvodnih programov kakor tudi novih programov, to je izdelava kmetijske pnevmatike. Ker je rok za sanacijo podaljšan, bo tudi na zborih delovnih ljudi sprejet sklep o sanaciji temu ustrezno popravljen.

Opomba: Več o tem smo že pisali v Informatorju št. 29 in 32.

POROČILO O DELOVNI AKCIJI

V TTI, tozd Cevarna, kjer je zaposlenih približno 60 mladincev ali 50% vseh, vse do letos ni bilo čutiti, da v naši enoti mladina sploh je. Kaj je temu vzrok, bi se težko reklo, gotovo pa jih je več. Premalo pobude od vodstva in mladih samih, nezainteresiranost, razlike v miselnosti in zaradi tega premalo stikov med Slovenci in mladimi iz drugih republik. Čeprav teh razlik seveda med mladino sploh ne bi smelo biti.

V letošnjem letu bomo skušali to popraviti in vsaj za začetek poskusili, da bi zaživelo življenje v naši organizaciji in da bi dokazali, da sploh smo. Težko je začeti pri ničli, še težje pa je mlade pripraviti, da bi sodelovali. Na začetku leta smo imeli dva sestanka in reči moram, da je bila udeležba porazna – pa še skrajno neresna. Potem smo organizirali tekmovanje v kegljanju in odziv je bil že boljši. Seveda smo dobili s tem malo več volje. Začeli smo se pogovarjati o delovni akciji, čeprav niti sami nismo vedeli, kako naj bi stvar potekala in kakšen izgled naj bi imela. Prav pri tem bi morali dobiti nekaj spodbud od vodstvenih delavcev. Sprva smo mislili, naj bi bila akcija proizvodnega pomena.

Vendar bi morali zato imeti zagotovljeno število mladincev in ker tega ni bilo, akcije nismo mogli organizirati. Na sestanku, ki je bil 7. aprila smo se zmenili za akcijo čiščenja. Na sestanku je bilo prisotnih 19 mladincev in mladink, ki so izjavili, da bodo zagotovo prišli.

Akcija je bila v soboto, 9. 4. 1977. Ob šesti uri se je zbralo deset mladincev ter oba vodja in dva delovodja. Skupaj torej 14 prisotnih. Takoj smo se razporedili. Trije smo delali na liniji za brizganje profilov, trije smo brizgali v brizgalni, ostali pa so čistili oddelek brizgalne in cevarne. Akcijo so vsi vzeli dokaj resno. Delali smo do dvanajste ure, potem smo šli do kegljišča, tam nekaj pojedli in dve uri kegljali. Naj omenim še to, da je bilo razpoloženje res pristno, da smo bili na koncu vsi zadovoljni. Lahko rečemo, da je prva akcija uspela in upamo, da bo naslednja številnejša in še bolj organizirana.

Naj dodam še to, da mi je zelo žal, ker ne moremo pritegniti k delu še več mladih. Želim, da bi bili v prihodnje še bolj uspešni na vseh področjih.

Janez Vozlič

Počastitev obletnic

10. 5. – Literarni večeri v večjih krajevnih centrih v naši občini 15. 5.	knjižnica Prešernovo gledališče
14. 5. – Športna tekmovanja v raznih disciplinah med osnovnimi organizacijami 22. 5. ZSM in športnimi društvi	Osnovne org. ZSMS in športno društvo Vodo- vodni stolp
20. 5. Kviz tekmovanja med osnovnimi organizacijami ZSMS na temo »40. obletnica KPS in prihoda tov. Tita na čelo KPJ« Zaključna prireditve in podelitev nagrad mladim literarnim in likovnim ustvarjalcem	Osnovne organi- zacije ZSMS in UJV Garnizon St. Žagar, občinski komite ZSMS, Zavod za šolstvo
23. 5. Razstava v mestni hiši – Joco Žnidaršič »Srečanje s Titom« Društvo likovnih pedagogov Gorenjske »Tito, revolucija, mir«	Gorenjski muzej, Zavod za šolstvo
24. 5. Osrednja prireditve v mesecu mladosti na Titovem trgu	Občinski komite ZSMS, izobraže- valna skupnost
12. 6. Srečanje internirancev na Ljubelju	Tržič
18. 6. Proslava ob obletnici ustanovitve Kokrškega odreda na Kališču	Občinski odbor ZZB NOV
18. 6. Zbor jugoslovanskih pionirjev v Dražgošah	Medobčinski svet SZDL, osnovne šo- le, zveza prijat- eljev mladine
19. 6. Zbor gorenjskih aktivistov v Radovljici	Radovljica – SZDL

SOCIALIZEM S ČLOVEŠKIM OBRAZOM

nadaljevanje
s prejšnje številke

Seveda pa zbor delavcev ne nadzoruje vsakodnevnega vodenja tozda. To nalogo ima delavski svet. Mandatna doba članov delavskega sveta je dve leti; člani ne smejo biti več kot dvakrat zaporedoma. Ta praksa izmenjav kadrov je usmerjena v povečanje števila sodelujočih. V preteklosti so določene »ključne« osebe prehajale iz enega v drugo pomembno telo. Medtem ko nekateri delavci ne sodelujejo v nobenem organu, drugi sodelujejo znotraj ali zunaj tovarne v petih ali šestih organih. Sedaj poskušajo odpravljati obe praksi. Delavski svet zaseda enkrat ali dvakrat v mesecu. Delavski svet tozda nalaga direktorju stvarne, dnevne, operativne odgovornosti.

Nova ustava ni imela namena razbiti podjetij, temveč jih prestrukturirati na tak način, da bi dala več moči manjšim entitam znotraj njih. Čeprav so tozdi teoretično samostojni, so pa v bistvu »podenote« podjetij ali organizacij in se skoraj vedno odločajo za povezavo z drugimi tozdi. Odnose med tozdi določajo samoupravni sporazumi, ki so vedno v pisni obliki.

Na ravni delovne organizacije je lahko delavski svet, čigar člani izbere vsak tozd. Take svete postopoma nadomeščajo zbori delegatov, ki odražajo jugoslovansko nezadovoljstvo do tega, kar običajno imenujemo »zadnji ostanki zahodne buržoazne predstavniške demokracije«. Delegati, izbrani v tozdih, so lahko odpoklicani, če ne zastopajo stališča

tozda. Zbor delegatov (centralni delavski svet – opomba prevajalca) imenuje generalnega direktorja za dobo štirih let. V nasprotju s predstavniki v delavskem svetu tozda, pa je nekdo lahko generalni direktor toliko časa, za kolikor časa ga zbor ponovno imenuje.

Na ravni delovne organizacije se glavne odločitve ne morejo sprejemati z večino članov sveta ali zbora, ker ustava zahteva, da morajo take odločitve nastati soglasno, ne more glas večine ustavno vezati tozda, ki se ne strinja.

Glavne odločitve, vključno s finančnimi plani, organizacijo dela, razvojno in investicijsko politiko, razporeditvijo dohodka, počitniška dejavnost, število zaposlenih, mora odobriti vsak tozd. Taka ureditev odraža to novost, da je osnovna enota, ki sprejema odločitve znotraj delovne organizacije, tozd.

Največja pomembnost je z novo ureditvijo dana odločitvam, ki se tičejo razporeditve dohodka. Pred letom 1974 so take odločitve sprejemali na ravni delovne organizacije. Sedaj morajo sprejemati odločitve glede razporeditve dohodka zbori delavcev vsakega tozda. Ideološki zagovor tega je, da so člani tozda ustvarjalci presežne vrednosti in naj bi zato oni odločili o njeni razporeditvi. Praktični zagovor za ta pristop pa je razširjeno mnenje, da se delavci najhitreje vključujejo v zadeve, povezane z dohodkom z odločanjem o njem. Zavest delav-

cev, da ima tozd tudi svojo lastnino, spodbuja k večji produktivnosti. Miran Jarc, urednik pri časopisu DELO v Ljubljani, mi je dejal: Dosegli smo stopnjo, ko spoznavamo, da delavce najlaže pridobimo za samoupravljanje, če vedo, da bodo s tem mogli vplivati tudi na svoj dohodek.

Mnogo pogovorov, ki sem jih imel v tovarnah, je poudarilo, kako pomembna je že postala kategorija dohodka. V neki tovarni v Zagrebu je bilo potrebno veliko dogovarjanja, da so rešili nesoglasja glede delitve sredstev pri nastajanju tozdov. V neki tovarni v Beogradu je nastalo veliko nesoglasje med tozdom Vzdrževanje in drugimi tozdi glede zaračunavanja storitev, ki jih je tozd Vzdrževanje hotela uveljaviti.

PRVI SESTANEK ENOTNE KONFERENCE SINDIKATA

Sredi aprila je bil v tovarni gume Ruma prvi sestanek enotne konference sindikata. Na sestanku so analizirali sklepe izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in ZK. Vsi sklepi se nanašajo na odpravo subjektivnih slabosti in imajo namen izboljšati produktivnost, delovno in tehnološko disciplino. Sklepi se nanašajo tudi na reševanje kadrovskih problemov ter preskrbe s toplim obrokom delavcem tretje izmene.

Nek navdušen inženir je med razpravo v Beogradu dejal: »Dohodek je postal novi bič«. To je seveda mislil v prenesenem pomenu, kajti v preteklosti je bilo neko splošno spoznanje, da je bilo težko ustvariti neko dodatno spodbudo za povečano učinkovitost in produktivnost, če ni bil dohodek neposredno vezan na rezultate. Stalno politično in moralno vzpodbujanje je imelo omejene rezultate. Tov. Ada Lakoš-Knežević, vodja družbenih služb v tovarni bojlerjev v Zagrebu, ima novo ureditev za zelo vzpodbudno. Rekla mi je: »Sedaj so izgube in dobički bolj dokazljivi in je treba natančneje paziti nanje«. V splošnem pa je tovarniško osebje soglašalo, da bodo z novo ureditvijo pridobili delavci in delovne organizacije. Prizadevajo si tudi, da bi bil razdeljen le tisti del dobička oziroma izgube, ki je rezultat prizadevanj posameznega tozda in ne zunanjih pogojev. Dobička, ki je rezultat tržnih sil in se ne more dokazati z delom znotraj tozda, ne deli tozd. Isto velja tudi za izgube.

To pa seveda ne pomeni, da ni problemov. Tov. Lakoš-Knežević mi je rekla: »V teoriji lahko vsi soglašamo, da naj bo dohodek odvisen od dela, toda v resnici je težko soglašati.« Jasno je, da nastane problem, ko se pojavijo negativni rezultati. Rozman Silva, predsednik sindikata v tovarni čevljev v Planki v Kranju, je navedla primer takega stanja.

Pred nekaj meseci je en od tozdov v tovarni naredil le 80 % svojega proizvodnega plana. Člani prizadetega tozda so bili vznemirjeni ob finančnem poročilu, vendar so končno sprejeli znižanje osebnega dohodka za tisti mesec. Tov. Silva je hitro dodala, da so na srečo negativni rezultati neobičajni, in da je omejnjeni tozd izboljšal svojo proizvodnjo in dohodek v naslednjih mesecih.

Tak sistem po obliki spominja na sisteme skupnih ugodnosti, ki so uvedeni v ZDA in več zahodnoevropskih državah. Ta navidezna podobnost pa se seveda izgubi, ko se postavijo vprašanja razporeditve dohodka ali investiranja. Odločitve na ravni delovne organizacije glede novih vlaganj, porabe kapitala in glavne izboljšave morajo dobiti pristanek vseh tozdov.

Po dokaj izčrpnih razpravi je konferenca soglasno sprejela sklep, da je potrebno uresničiti vse navedene naloge. Za čimhitrejšo rešitev so imenovali štiri delovne komisije:

- komisijo za življenjske in delovne pogoje,
- komisijo za družbenoekonomske odnose,
- komisijo za spremljanje in izdelavo normativnih aktov,
- komisijo za šport in rekreacijo.

Irena Birinji

JAVNA TRIBUNA O DRUŽBENI SAMOZAŠČITI

Komisiji za idejnopolično delo in družbenoekonomske odnose pri svetu ZSMS Sava sta 19. aprila organizirali javno tribuno o družbeni samozaščiti.

V stari jedilnici se je zbralo okrog 50 mladincev, pa tudi nekaj starejših sodelavcev, ki so z zanimanjem prisluhnili uvodni razlagi tov. Studna in tov. Lacka iz oddelka za zavarovanje delovne organizacije.

Pod nazivom družbena samozaščita razumemo varnost družbene lastnine, občanov in naše samoupravne ureditve.

To funkcijo je v preteklih letih opravljala država s svojimi organi, po letu 1975, ko sta bila sprejeta dva dokumenta o družbeni samozaščiti, pa le-ta vedno bolj prehaja na vse delovne ljudi in občane.

V sorazmerno kratkem času po letu 1975 so bili doseženi nekateri uspehi, vendar pa z dejanskim stanjem v Savi ne moremo biti zadovoljni. Ugotovimo lahko, da se načelno strinjamo s sprejetimi obveznostmi, ki so naša ustavna pravica in dolžnost, da pa je naša t.i. varnostna kultura pomanjkljiva. Tako lahko tudi ugotovimo, da smo ustanovili odbore družbene samozaščite, od katerih nekateri delno opravljajo svoje naloge, vendar pa bo v prihodnje potrebno še veliko prizadevnosti, da bo družbena samozaščita stvar vseh zaposlenih in ne samo odborov in delavske kontrole.

Dejstvo je, da so na našo samoupravno družbo izvajani razni pritiski od zunaj in tudi znotraj naše skupnosti, zato, da bi čimbolj ovirali naš svoboden razvoj ali pa ga celo onemogočili.

Danes se soočamo z močno psihološko-propagandno dejavnostjo v nekaterih sosednjih državah, kjer popačeno razlagajo odnose pri nas, naš razvoj, itd., računajoč, da bodo s tem omajali našo enotnost in vnesli nemir in negotovost, da je naša povojna generacija bolj dovzetna za njihova prepričevanja itd.

Ne smemo pa prezreti nasprotnikov znotraj naše družbe, ki ob raznih težjih trenutkih povzdigujejo svoj glas in zahtevajo spremembe sistema, uvedbo »trde roke« in podobno.

V Savi bomo morali v prihodnje posvetiti več pozornosti poslovnim stikom s tujimi partnerji, našim ljudem, ki potujejo v druge

države, raznim tujim ljudem, ki obiskujejo našo delovno organizacijo itd.

Naj zapis z javne tribune zaključim z ugotovitvijo, da nas na tem področju družbene dejavnosti

čaka še veliko dela, da bodo morale svoj del prispevati tudi družbenopolitične organizacije in društva, da bo vsak delovni človek vedel, kakšne so njegove naloge v družbeni samozaščiti.

MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA V SAVI

24. februarja se je na pobudo sveta konference osnovne organizacije ZSM v Savi začela mladinska politična šola, da bi razširili znanje na področju marksistične misli tistim mladinskim aktivistom, ki so bodisi že obiskovali mladinske ali partijske politične šole in so že oziroma so zaradi svoje aktivnosti možni kandidirati za odgovorne funkcije v osnovni organizaciji ZSM.

Program mladinske politične šole je obsegal štiri poglavja:

1. Osnove dialektičnega materializma,
2. Razvoj mednarodnega delavskega gibanja,
3. Subjektivne sile v naši družbi

in kot poseben četrti del bi moral vsak izmed slušateljev po predavanjih o metodah dela z ljudmi na praktični način s predavanjem v osnovni organizaciji ZSM pokazati, kaj se je v šoli dejansko naučil.

Delo v šoli najbi potekalo po metodi samoizobraževanja z debatnimi urami in kratkimi uvodnimi predavanji, ki najbi slušatelju nakazala smeri za razmišljanje, poleg tega pa bi mladinska politična šola omogočila slušatelju, da si priskrbi potrebno literaturo. Slušatelji bi bili prav tako dolžni vsaj dvakrat v času šole napisati seminarsko nalogo. Šola naj bi po prvotnih predvidevanjih potekala do konca maja.

V šolo, ki je neke vrste poskus pri organizaciji ZSM v Savi, je bilo prvotno izbrano 24 slušateljev, od teh jih po prvem poglavju obiskuje debatne ure še 15.

Šola je po poteku prvega dela pokazala nekatere slabosti, ki se jih sicer ne da odpraviti v nadaljevanju prvega ciklusa mladinske politične šole Sava, ampak bo o njih potrebno resneje razmišljati pri programiranju šole v

bodoče, kajti mislim, da s tako obliko izobraževanja v Savi moramo nadaljevati.

Slabosti, ki jih je šola do sedaj pokazala, so:

1. Program je premalo poglobljen.
2. Preveč smo se naslonili na samoizobraževanje in debatne ure, pri tem pa nismo zagotovili zadostnega števila literature in nismo upoštevali dokaj pomanjkljivega osnovnega znanja na tem področju. V bodoče bo potrebno dati več poudarka uvodnim razlagam;
3. Za obdelavo sicer obsežnega programa je premalo časa.
4. Teoretične zamisli smo premalo prenesli v prakso.

Pri izdelavi programa mladinske politične šole v Savi bomo morali razmišljati v treh smereh:

1. o razširitvi mladinske politične šole na čimširši krog mladih, ki jim bomo morali dati vsaj osnovno znanje marksizma;

2. nadaljevati z drugo stopnjo mladinske politične šole; v to drugo stopnjo bi vključili aktivne mladince, ki so osvojili znanje iz prve stopnje, in vse tiste člane ZSM, ki so bodisi v samoupravnih organih ali v delegacijah;

3. usposobiti zadostno število predavateljev, ki bi vodili obe stopnji mladinske politične šole; s tem bi se naslonili na lastne sile in zagotovili nemoteno delo šole.

Seveda bi bilo potrebno pri izdelavi programa upoštevati posebnosti obeh stopenj politične šole in tehničnih možnosti za izpeljavo obeh. Verjetno bi morala biti na prvi stopnji predvsem predavanja, na drugi pa debatni večeri in samoizobraževanje. Seveda bi morali v mladinski politični šoli primerno povezati marksistično teorijo in sodobno samoupravno socialistično prakso.

Pri izdelavi programa pa bomo morali upoštevati, da mora biti osnovna naloga šole izoblikovati takšen družbeni profil delavca, ki se bo lahko še aktivneje vključeval v proces samoupravljanja v delovni organizaciji.

Neven Šoič

Dne 25. aprila smo navdušeno pozdravili tovariša Tita na poti na slavnostno sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

Ob Ljubljanski cesti se je zbralo veliko Savčanov, ki so vedeli, da je tov. Tito v Sloveniji in da je namenjen v Ljubljano. Spontani aplavz je bil pozdrav najdražjemu tovarišu, revolucionarju!

V RUMI SO ODPRLI PRVO ODKUPNO-PRODAJNO POSTAJO

Pri vходу v tovarno gume Ruma so te dni odprli odkupno prodajno postajo za odkup rabljenih avtomobilskih plaščev za potrebe tozda Protektirnica.

V ta namen so adaptirali prostor pri vходу v tovarno in vanj postavili opremo za montažo in demontažo plaščev za osebne avtomobile in stroj za uravnoteženje. Del prostora pa je urejen za prodajalno. Vsa dela so opravili delavci tovarne Ruma.

odkup rabljenih avtoplaščev in sproti prodati obnovljene.

Omenjena odkupno prodajna postaja je prva te vrste v Vojvodini in tudi prva iz cele vrste, ki jih bo tovarna še odprla. Sedaj sta na prodaji zaposlena dva delavca, delata pa deljeno in vsak dan razen nedelje. Pričakujejo, da bo postaja poslovala uspešno, saj je ob prometni cesti Ruma-Šabac.

Tozda Protektirnica bo na tak način razširila odkupno mrežo in zagotovila stalen pritek pomembne surovine za svojo redno proizvodnjo.

Z zbiranjem rabljenih avtoplaščev pa bodo dosegli še drug, pomemben učinek: varstvo človekovega okolja.

Dorđe Manojlović

V prvi polovici aprila je sekcija za kulturne prireditve pri Kulturno umetniškem društvu Sava organizirala prodajo knjig. V treh dneh je bilo v vseh obratih na lokaciji Kranja prodanih za 65.000 novih din knjig. Med sodelavci, tako iz proizvodnje kot tudi iz strokovnih sektorjev je bilo največ zanimanja za poljudno znanstveno literaturo, nekoliko manj pa za leposlovno.

V odkupno prodajni postaji nudijo kupcem naslednje storitve:

brezplačna montaža in demontaža ter uravnoteženje plaščev za osebne avtomobile, odkup avtoplaščev, ki so uporabni za obnavljanje – protektiranje in prodajo obnovljenih plaščev. S takimi storitvami želijo zagotoviti večji

NEKAJ MISLI O ATEIZMU

Kaj je ateizem? Predvsem bi rad pojasnil, da je ateizem le ena izmed komponent marksizma in da ateist, torej tisti, ki ne veruje v boga, ni hkrati že komunist in na marksističnih pozicijah. Zato moramo razložiti zmoto tudi pri nekaterih članih zveze komunistov, češ da je dovolj, da so borbeni ateisti, da glasno napadajo boga, včasih celo vernike itd., sicer pa o marksizmu malo vedo. Komunist marksist ni samo ateist, hkrati je tudi bojevnik za demokratizacijo in humanizacijo naše družbe. Hkrati je tudi bojevnik za razvoj socialistične zveze in za pritegovanje širšega kroga ljudi, predvsem vernikov, v socialistično zvezo. Komunist marksist zna ločevati med religijo in klerikalizmom in ne napada religije, čeprav ni indiferenten do nje. Odločno se skupaj z verniki bori proti klerikalizmu in seveda tudi proti sektaštvu. Zanimivo je, da nekateri cerkveni avtorji razlikujejo več vrst ateizma. Najprej ateizem vernik, torej so lahko celo verniki po njihovem mnenju ateisti. To so tisti verniki, ki imajo popačene predstave o bogu, pri katerih je opaziti neskladnost življenja vernih ljudi z njihovim prepričanjem, torej neskladnost njihovega življenja z njihovim prepričanjem o bogu. Praviijo, da takšne popačene predstave o bogu vodijo v ateizem ali pa potrjujejo druge v ateizmu. In če, recimo, drugi, ki so že ateisti, vidijo takšne vernike s popačenimi predstavami o bogu, so samo še bolj prepričani v svoj ateizem, v marksizem. Čim zahtevnejše so razmere, tem prej se zgodi, da se človek s takšnimi nazori odpove bogu. To so nestanovitni verniki.

Seveda se mi ne strinjamo povsem, da ta pot vodi v ateizem, ker takih nestanovitnih ljudi tudi mi ne bi marali v zvezi komunistov. »Negativni ateisti« so tisti

verniki, pri katerih je opaziti pomanjkanje odnosa do boga v teoretičnem in praktičnem smislu. Ti gledajo na religijo samo skozi učinkovitost, skozi korist, in za boga nimajo časa.

Potem govorijo ti avtorji še o marksističnem ateizmu. Pravi-

ZAHVALE

Ob boleči izgubi moje drage mame TEREZIJE BRUNSKOLE se zahvaljujem vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti in ji darovali cvetje. Še posebno se zahvaljujem tov. Blažu Studnu – vodji oddelka za zavarovanje delovne organizacije – za razumevanje in pomoč v najtežjih trenutkih. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Beba Kambič

Ob smrti mojega očeta Antona MAROLT, se iskreno zahvaljujem sodelavcem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem Sindikalni organizaciji KTM-PROTEKTOR za podarjeni venec in za izraze sožalja.

MAROLT Alojz

Ob nenadni izgubi moje mame Katarine Strupi se iskreno zahvaljujem sodelavcem tehnične službe za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Egidij Strupi

Ob smrti drage mame se za pozornost – izrečena sožalja in darovano cvetje iz srca zahvaljujem sodelavcem v Energetiki.

Mirko Mežek

jo, da to ni Feuerbachov ateizem. Feuerbach je bil filozof, s katerim je polemiziral tudi Marx v znanih tezah o Feuerbachu, ki je že ugotavljal, da je religija fantastični odsev človekovega nezadovoljivega položaja itd. Toda Feuerbach ni človeka jemal kot zgodovinsko bitje v razvoju. Trdijo, da je to Marxov ateizem, dialektičen v časovnem, zgodovinskem in bitnem. Ta ateizem ima pred očmi konkretno religijo, npr. krščanstvo svoje dobe. Marx je proučeval religijo svojega časa, Lenin je proučeval religijo v času oktobrske revolucije itd.

Marksist ateist se zavzema za spreminjanje socialnih odnosov, za spremembo sveta. Torej se bori za lepše življenje s trdim bojem. Z lepšim življenjem pa bi rad odstranil potrebo po iluzijah. Torej marksist zamenjuje boj proti religiji z bojem za lepše življenje. Zato marksist ateist gleda na religijo s stališča boja za novi družbeni red. In to je pri marksistu ateistu na prvem mestu. Torej ni na prvem mestu boj proti bogu, proti religiji, ampak boj za novo družbo, za drugačen položaj človeka.

Ta interpretacija je po našem mnenju v glavnem zelo objektivna.

Marksizem vključuje humanistični program, po katerem je človek najvišje bitje za človeka, ne za boga. To je mogoče le v carstvu svobode, onkraj carstva nujnosti. Gradimo torej družbo, v kateri bo človek zares svoboden, družbo, v kateri bo delo njegova potreba in ne nujnost, ne nujno zlo ali zgolj pogoj za eksistenco. Pogoj in temelj tega carstva, carstva svobode, je racionalno organizirana proizvodnja po svobodni asociaciji proizvajalcev, samoupravljanje pa je pot v tako asociacijo proizvajalcev, ki nadomesti kapitalistični način proizvodnje in kapitalistične proizvodne družbene odnose.

Sava Kranj

Sava, glasilo delavcev delovne organizacije industrije gumi-jevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj. Glasilo izdaja odbor za informiranje, izhaja štirinajstdnevno, glavni in odgovorni urednik slovenske izdaje Jože Štular, tehnični urednik Peter Bogataj, fotografije Ivan Draškič in Janez Jereb. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 25-461, interno 482 ali 282. Tisk in klišej GP Gorenjski tisk Kranj.

Glasilo je oproščeno temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).